

УВОД

Настоящата разработка представлява екологична оценка на новия Общ устройствен план (ОУП) на Община Алфатар, разработена в съответствие с изискванията на действащата *Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми /обн., ДВ, бр. 57 от 2.07.2004 г., с изм. и доп./* и *Наредба №8/14.06.2001 за обема и съдържанието на устройствените планове /ДВ 57/2001 с изм. и доп./*. Съдържанието на екологичната част съответства на изискванията на чл. 86, ал.3 от ЗООС и на горепосочените наредби.

Екологичната оценка е разработена от колектив независими експерти и консултанти с ръководител **инж. Красимир Маринов** – независим експерт по ОВОС (удостоверения №№ 137 и 1208) тел/факс 052-643171, GSM 0887-934272), e-mail: krmarinov@abv.bg. Списък на колектива с декларации е представен в Приложения към доклада.

1. Основните цели на Общия устройствен план на община Алфатар. Връзка с други планове и програми. Кратка анотация на съществуващото положение и предвижданията на плана

Съгласно действащата нормативна уредба Общият устройствен план /ОУП/ на една община определя общата структура на нейната територия, както следва:

- общ режим на устройството на всяка от съставните части на територията;
- режими на устройството на извънурбанизираните територии с различа собственост;
- разположение на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и техните връзки с такива от съседните общини;
- територии с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- територии за активно прилагане на ландшафтноустройствените мероприятия и естетическо оформяне.

За територията на Община Алфатар **няма** разработен ОУП. Възлагането на неговото изработване цели да изпълни следните задачи:

- създаване на законова база за по-нататъшни фази на устройственото планиране и инвестиционното проектиране;
- обвързване на перспективата за пространствено и икономическо развитие на Общината със стратегическия план за развитието на Общината до 2025 г.
- определяне на общата структура и функционалното зонироване на територията на общината, вида и предназначението на техническата инфраструктура, опазването на околната среда и културно-историческото наследство в съответствие със специфичните природни, обемно-пространствени и обществено-икономически дадености и демографски тенденции.

1.1. Основни цели на ОУП

Главна цел на общия устройствен план на общината е да създаде териториална планова основа за нейното дългосрочно устойчиво устройствено развитие в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за община Алфатар географски, природни, исторически, ландшафтни и други ресурси.

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при рационално използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предполага от изпълнението на следните цели:

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на природната ѝ среда;
- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР - регионален план за развитие на Северен централен район за планиране, които образуват ниво 2, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, областната стратегия и Общинския план за развитие 2011-2015, както и на други общински, регионални и национални програми, планове и проекти. Извеждане на устройствени проблеми, произтичащи от ОУПО, които да бъдат включени в ежегодните програми за прилагане на ОНР;
- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при търсене на максимален ефект при инвестирането и запазване на характерни качества и уникалност на териториите;
- Планиране на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината, с оглед устойчивост и взаимно стимулиране при развитието на всички системи.

Основните задачи на плана могат да бъдат определени, както следва:

- Определяне на общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части;
- Регламентиране на общия режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, при съблюдаване на режимите, установени със специални закони;
- Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура;
- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура на общината и определяне съответстващото му усъвършенстване на транспортните мрежи.
- Обосноваване развитието на техническата инфраструктура и определяне разположението на мрежите и съоръженията им на територията на общината, както и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от регионално и национално значение;

- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита;
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията на общината и природната ѝ среда, с оглед нейното опазване. Регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, с оглед опазването им;
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на последователност на реализирането им във времето.

ОУП е разработен на база:

- Задание за изработване на ОУП на община Алфатар
- Общински план за развитие на община Алфатар.

1.2. Връзка с други планове

През 1978 година има одобрен Териториално устройствен план на селищна система Алфатар с прогноза до 1990 година. Към настоящия момент общината няма изработен Общ устройствен план. Центърът на общината и останалите населени места имат действащи устройствени планове:

- План за засрояване и регулация: Алфатар и селата Алеково, Бистра, Чуковец и Кутловица;
- Регулационен план: селата Васил Левски и Цар Асен..

Без действащи устройствени планове за застрояване са всички села. Видно от горните данни, устройствените планове на преобладаващата част от населените места в общината, са стари и са създадени при предходните социално-икономически условия и нормативна уредба и се нуждаят от актуализация. Извършвани са частични изменения по тях, които са надлежно отразени. Налага се изготвянето на кадастрални карти на всички населени места. В момента има одобрена кадастрална карта на град Алфатар със заповед № РД-18-73/2009 година. След изготвяне и одобряване на кадастрални карти на селата от общината трябва да бъде възложено изработването на ПУП – ПР или ПРЗ. Изготвянето на нови планове в цифров вид ще облекчи максимално техническата служба на общината, а от друга страна ще даде възможност за максимална точност при издаване на скици, визи и др.

Разглежданият план няма връзка с предходен ОУП или ТУП, но като устройствен план има връзка с Националната концепция за пространствено развитие (НКПР). Устройството и управлението на националната територия до 2025 г. се регламентира от първата Национална концепция за пространствено развитие 2013÷2025 г. Концепцията съдържа средносрочни и дългосрочни насоки за устройственото планиране и опазването на териториалните ресурси. НКПР осигурява и подходяща основа за териториална насоченост и израз на секторните политики и стратегии. Националната концепция изтъква важноста на успешната териториална интеграция на страната ни в европейското пространство чрез развитието на български транспортни, **екологични** и

културни оси и свързването им с международните коридори. Акцент се поставя върху постигането и поддържането на умерено полицентрична мрежа от градове, предпоставка за по-балансирано териториално развитие, редуциране на дисбалансите и съживяване на селските и периферните райони, което да засели слабо заселени или обезлюдени вече територии.

В стратегически и икономически аспект разглежданият план е свързан с Общинския План за развитие на община Алфатар 2014÷2020 година, Национална оперативна програма за регионално развитие, Регионалния план за развитие и Областната стратегия за развитие.

Общинският план за развитие на община Алфатар (ОПР) е средносрочен стратегически документ и неговият времеви обхват съвпада с новия програмен период на ЕС, а именно 2014÷2020 г. Той е основният документ, определящ стратегическите цели и приоритети на общинската политика за развитие на общината през периода 2014÷2020 г. Разработен е на основание на Закона за регионално развитие (ЗРР). Той продължава политиката за:

- намаляване на безработицата, критичното равнище на бедността, обезлюдяване на населените места, социалното изключване;
- прилагане на диференциран интегриран подход в структурната реформа;
- разработване на проекти за участие в европейски програми за регионално развитие и трансгранично сътрудничество;

В ОПР са разгледани анализ и идентифициране на основните проблеми на общинското развитие; стратегия, цели и приоритети на Общинския план за развитие, съобразени с Областната стратегия за развитие, с целите и приоритетите на Регионалния план за развитие; възможни финансови инструменти; организация на плана в програма-проекти.

Общинският план за развитие се намира в права и обратна връзка при разработването и актуализацията му с Националната оперативна програма за регионално развитие, Регионалния план за развитие и Областната стратегия за развитие.

Регионалният план за развитие (РПР) определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на Северен централен район (СЦР) в контекста на идентифицираните проблеми и потребности на развитието и стратегическия пакет от национални и документи на ЕС, формиращи основните цели, приоритети и политики на развитието през периода 2014÷2020 г.

Визията за развитие на района е: *Северен централен район – бързо и устойчиво развиващ се европейски район, интегрална част от Дунавското пространство, където младите хора виждат своето бъдеще и личностна реализация.*

Стратегическите цели, формулирани в РПР на СЦР, са:

- икономическо сближаване - достигане на средните нива на заетост, производителност на труда и приложение на иновации в икономиката, характерни за районите от Дунавското пространство;

- социално сближаване - преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера и ограничаване на риска от социална изолация и бедност;
- териториално сближаване – свързаност и **балансирано, интегрирано и устойчиво развитие** на територията и населените места;
- **опазване на околната среда**, съобразно предизвикателствата на климатичните промени и прилагане на европейските и национални стандарти за ограничаване на замърсяването и енергоемкостта и стимулиране развитието на добив на енергия от ВЕИ.

Областната стратегия за развитие (ОСР) на Силистра за 2014÷2020 се основава на приемствеността в стратегическото планиране и запазва основните послания на действащата ОСР. Формулирани са и необходимите нови цели и приоритети в синхрон с националните действия по прилагането на стратегията „Европа 2020“. Приложените Стратегически насоки за разработване на стратегическите цели и приоритети на ОПР посочват най-значимите предизвикателствата пред развитието на общините от областта. Отчетливи са областите за приоритетно финансиране през следващия програмен период:

- използване потенциала на река Дунав;
- развитие на съвременно селско стопанство;
- подпомагане на малките и средни предприятия (МСП);
- диверсифициране и иновиране на местната икономика;
- развитие на човешките ресурси и осигуряване на заетост;
- борба с бедността;
- стимулиране на туристическото предлагане;
- въвеждане на екологични производства.

Стратегията е водеща при формулиране на стратегически цели, приоритети и специфични цели за развитие на общинската територия в рамките на програмния период 2014÷2020. Стратегическите предложения, изисквания и препоръки на представените основни документи са проследени и синтезирани при съставянето на стратегическата част на Общинския план за развитие.

Новият ОУП чрез Общинския план за развитие има връзка и с международния проект „DONAUREGIONEN+“, който представлява „Концепция за пространствено развитие на интеррегионално сътрудничество в Дунавското пространство“. Проектът е финансиран по Програмата за транснационално сътрудничество „Югоизточна Европа“ и включва изработване на трансрегионални стратегии за развитие на пет трансдунавски района между България и Румъния.

ОУП на община Алфатар косвено е свързан и със Стратегията Европа 2020, която е десет годишната рамка за управление на ЕС. Стратегията се базира на три основни стълба за растеж на Европа: интелигентен, устойчив и приобщаващ. Акцентът в документът е върху икономиката на знанието и иновациите, екологичното управление и социално отговорната политика за постигане на балансирано европейско развитие. Интелигентният, устойчивият и приобщаващият растеж на Европа ще бъде постигнат чрез осъществяването на пет ключови цели. Целите са измерими и обвързани с конкретни стойности,

които трябва да бъдат постигнати до края на 2020 г., като обхващат иновациите, дигиталната икономика, заетостта, младежките политики, производителността, бедността и ресурсната обеспеченост. Ефективността на стратегия Европа 2020 изисква координирани интервенции на европейско и на национално ниво. По този причина стратегическите цели и приоритети на националните стратегически документи са в съответствие с общоевропейските цели, съобразени с условията в отделните държави.

Българското правителство предвижда увеличение на заетостта на населението между 20 и 64 години от 63% през 2012 г. (според данни на Евростат) до 76%. Екологичните цели на националното ни развитие са намаляване на емисиите на парникови газове с 20% спрямо 1990, 16% относителен дял на енергията от възобновяеми източници от крайното брутно енергийно потребление, подобряване на енергийната ефективност с 25% и намаляване на енергийната интензивност на БВП с 50% до 2020 г.

Друга косвена връзка ОУП има и с Националната програма за развитие „България 2020“. Тя е програмен документ, визиращ рамката и насоките за подготовка на цялата система от стратегически документи в България за периода 2014÷2020 г. Програмата „България 2020“ съдържа съобразените с националната специфика и приложимост приоритети на стратегията „Европа 2020“. Националният документ е насочен към постигане на балансирано и устойчиво социално-икономическо развитие на страната при ускоряване на икономическия растеж и повишаване на жизнения стандарт в дългосрочен аспект. Националната програма акцентира върху следните ключови фактори за развитие - човешки капитал, заетост, физически капитал, инфраструктура, технологии и информационни системи. На основата на проведените социално-икономически анализи и финансови прогнози в Националната програма за развитие „България 2020“ е фиксирана визията на страната към края на програмния период, три стратегически цели и осем приоритета за национално развитие. Насоките за развитието на страна ни са в посока на образованието и здравеопазването, достигането до по-високи равнища на заетостта, инфраструктурни подобрения, приложение на иновативни подходи в икономиката, възстановяване на аграрния сектор.

ОУП има връзка и с Националната стратегия за регионално развитие, която се фокусира върху балансираното, равнопоставено и устойчиво развитие на регионите в България през периода 2012÷2020. Стратегията следва да осигури начините и да посочи средствата за намаляване на дисбалансите в развитието между отделните региони, области и общини в страната. Стремещът за постигането на баланс интегрира общата Кохезионна политика на ЕС на национално ниво. НСРР е интегрирана стратегия за развитие, осигуряваща координация между управлението на различните сектори и условия за реализация на Националната програма за развитие „България 2020“. Целите и приоритетите на НСРР подчертават важността на малкия и среден бизнес, формирането на конкурентни и устойчиви туристически дейности и подобряването на социалната и техническата инфраструктура при съхраняване на природното и културно наследство.

ОУП има отношение към съществуващите и изработваните към момента **кадастрални планове**, планове за регулация (ПР) на улици и поземлени имоти, без режим на застрояване и др. под. За по-старите кадастрални и регулационни

планове на някои населени места е необходимо да се изготвят КК и КР и специализирани карти за устройствено планиране, които след одобряването по реда на ЗКИР да се използват като основа при изработването на нови ПР за тези територии. За населени места, които имат повече от един ПР за територията си е необходимо да се извърши актуализация на ПР съгласно пар. 8, ал. 1 от ПР на ЗУТ и да се изготвят цифрови модели.

В устройствен аспект разглежданият план е свързан с **плановите за земеразделяне и гороразделяне**. Планът следва да се координира и с **лесоустройствените планове** за управление на горския фонд. В този аспект особено важна е ролята на групите “Защитни и рекреационни гори и земи” и “Гори и земи в защитени територии”, т.к. те изпълняват особено важни от екологична гледна точка функции (в защитните гори това е свързано с увеличаване на почвозащитните и противоерозионни функции, в рекреационните гори – със създаването на подходящи условия за отдих и почивка, в защитените природни обекти – със запазването на естественият облик, а в ловностопанските земи – със създаването на оптимални условия за развъждане и опазване на дивеча). Следва да се отбележи, че плановите с природозащитен характер често се разработват само в тесните рамки на специфичната им проблематика и за да станат действени е необходимо включването им към общоустройствените и ландшафтноустройствени изисквания на територията.

От екологичен аспект разглежданият план е свързан с **Програмата за опазване на околната среда на Община Алфатар**. Неговите цели следва да се координират с приетия План за действие към ОПООС.

1.3. Кратка характеристика на състоянието на общината и предвижданията на плана

1.3.1. Местоположение и териториална характеристика

Община Алфатар е разположена в североизточна България, в границите на област Силистра, като заема нейната източна част. Тя е една от 7-те общини на област Силистра и е 4 категория (ЕКАТТЕ – SLS01) по категоризацията на общините в Република България, съгласно заповед № РД-02-14-2021/14.08.2011 година на Министъра на регионалното развитие. На изток граничи с община Кайнарджа, север и запад с община Силистра, на запад и юг с община Дулово и на изток с община Тервел – област Добрич.

Община Алфатар се намира в югоизточната част на Силистренска област. Територията на общината попада в морфографско отношение в източната Дунавска равнина, по специално в Провадийско-Лудогорско-добруджанската платовидна подобласт. Местоположението на общината в Добружанското плато обуславя равнинно вълнообразно пресечен релеф. Средно надморско равнище варира от 40 – 300 м.

Територията на общината се пресича от две сухоречия – дерета — Канагьола и Табан, които в миналото са били дъно на реки. Районът около тях се характеризира със стръмни и полегати хълмове. Територията е силно разчленена и наклонена на север. В тази посока е насочена и долинната мрежа на множеството от сухи дерета.

По своите морфологически характеристики територията на общината е продължение на източните степи и има нахълмена повърхност. Релефът е благоприятен за развитието на селското стопанство и техническата инфраструктура. Средна надморска височина е 175 м –Алфатар.

Фиг. 1.1.

Освен общинския център – гр. Алфатар, общинската територия включва още 6 села, в т.ч. 3 кметства – с. Алеково, с. Бистра и с. Чуковец и 3 кметски наместничества – с. Цар Асен, с. Васил Левски и с. Кутловица. Съгласно същата заповед категоризацията на населените места е както следва за: Алфатар (ЕКАТТЕ – 00415 с 4 категория), с. Алеково (ЕКАТТЕ – 00240 с 6 категория), с.Бистра (ЕКАТТЕ – 04145 с 7 категория), с. Чуковец (ЕКАТТЕ – 81712 с 7 категория), с.Цар Асен (ЕКАТТЕ – 78063 с 8 категория), с. Васил Левски (ЕКАТТЕ – 10210 с 8 категория) и с. Кутловица (ЕКАТТЕ – 40751 с 8 категория).

Община Алфатар включва 7 населени места - 1 град и 6 села. Средната ѝ гъстота от 2,8 селища на 100 км² е по-малка от средната гъстота за страната (4,8). За гъстотата на селищната мрежа е показателен и проксимитета ѝ (средното разстояние между населените места) от 13,8 км.

Всички селища от общината са достъпни от общинския център в рамките на тридесет минути. Населението е съсредоточено в общинския център над 50,0%. Най-голямо е землището на с. Алеково (49 309,011 дка), а най-малко това на с. Чуковец (12 649,034 дка) и на гр. Алфатар (100 943,794 дка). Независимо от тези различия, средната площ на землищата в алфатарската община е по-голяма от средната за страната (~ 20 000 дка), което потвърждава, че общината разполага със значителен териториален ресурс.

Табл. 1.1.

Землища	Площ в ха	Площ в %
гр. Алфатар	10 539,8	42,40 (1)
с. Алеково	4930,9	19,84 (2)

с. Бистра	1550,2	6,24 (6)
с. Васил Левски	2757,9	11,09 (3)
с. Кутловица	2000,3	8,05 (4)
с. Цар Асен	1811,6	7,29 (5)
с. Чуковец	1264,9	5,09 (7)
Община Алфатар	24 855,7	100

За структурата на селищната мрежа по големина на населените места най-характерното е преобладаващият дял на малките (250-1000 жители) и много малките села (под 250 жители). Наличието само на малките и много малките села свидетелства за отражението на остаряването на населението на общината и депопулацията ѝ върху селищното развитие. Територията на землищата на много малките села представляват 26,91 % от общата територия, а на малките – 31,73 % от общата територия. Това представлява 58,64 % от общата територия на общината, останалото е на гр. Алфатар (41,36%).

Площта на територията на населените места възлиза на 815,7 ha и представлява 3,28% от общинската територия. Този процент не се различава съществено от същия национален показател, дори е по-нисък от него. Когато обаче, този показател се сравни с гъстотата на населението, се вижда, че населените места заемат твърде голяма площ. Тази констатация се отнася основно за селата, в които живее 53,8% от населението, а те заемат 46,3% от общата площ на селищните територии. Този факт има неблагоприятно влияние върху възможността за повишаване на степента на благоустроеността на населените места, но от друга страна създава възможности за по-висок стандарт на обитаване.

Табл. 1.2. Бруто гъстота на обитаване за 2014 г.

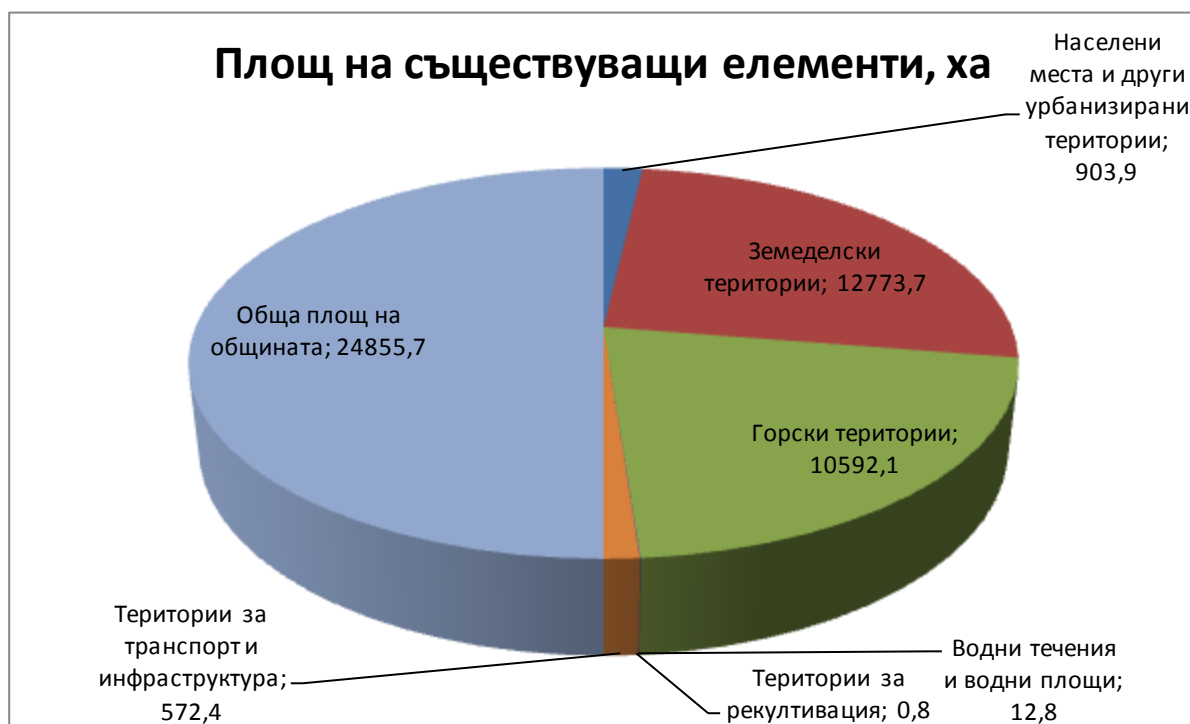
Населено място	Брой обитатели	Площ на нас. място в ha	Бруто гъстота – жит./ha
Община Алфатар	3 294	815,7	4,04
гр. Алфатар	1 552	437,8	3,54
Села	1 742	377,9	4,61
Алеково	495	128,3	3,86
Бистра	599	44,9	13,34
Васил Левски	64	64,5	1,00
Кутловица	54	34,5	1,56
Цар Асен	78	64,7	1,20
Чуковец	452	34,5	13,10

От таблицата се вижда, че най-висока е брутната гъстота на обитаване в с. Бистра и с. Чуковец. Най-ниската е в с. Васил Левски, с. Цар Асен и село Кутловица.

Преобладаващата част от жилищните сгради са с масивна конструкция. Всички жилища са електрифицирани и водоснабдени, а канализацията не е осъществена. Жилищното застрояване е малоетажно като преобладава традиционната едноетажна добруджанска къща. Проблем е липсата на канализация, която за селата, които ползват подземни водоизточници от карстова земна основа, крие сериозни здравно-хигиенни рискове.

Селата разполагат със значителни по квадратура обществени озеленени площи, но като правило поддържането им, с много малко изключения, е крайно неудовлетворително. Населените места разполагат със собствени гробищни паркове – в някои случаи отделни за християнското и мюсюлманското вероизповедание. Част от тях се нуждаят от по-добро благоустрояване. Необходими са нови терени за гробища в гр. Алфатар и село Цар Асен. Почистването на коритата на деретата е незадоволително и това крие рискове от наводнения.

Инвестиционната активност във всички села през последните пет години е нулева.

Фиг. 1.2.

Дейности

Селското стопанство е първата по значение икономическа опора за общината. Природните условия са изключително благоприятни за развитието на диверсифициран и ефективен аграрен сектор. Общината разполага с голямо количество плодородна земя и благоприятен за земеделие климат. Според регистъра на земеделски земи, гори и земи в горския фонд, общата

обработваема земя в общината е 244 102,444 дка, от които 107939,978 дка (44,21%) са обработваеми ниви, а 69078,009 дка (28,29%) са горски трайни насаждения.

Приоритетното развитие на селското стопанство ще осигури растеж в икономиката на община Алфатар, а ускоряването на действията за постигането на целите ще доведат до по-бързото нарастване на заетостта и доходите на населението. Земеделието се преобразува в сектор на частни индивидуални стопани и кооперации. Добивите са високи, стабилни и с високо качество. Въпреки това, растениевъдството се оценява като монопрофилно, а животновъдството - слабо и натурализирано.

Земеделието в общината се определя от развитието на два подотрасъла - растениевъдство и животновъдство.

Растениевъдство. Над 60 % от територията на общината е заета от земеделски земи, като по-голяма част от тях са плодородни ниви. Обработваеми ниви са 107939,978 дка (44.21%), като основна култура е пшеницата, следвана от слънчоглед, царевица и ечемик. Структурата на посевните площи се реализира чрез силно опростена структура на производство. Тенденцията на превес на житните култури се отразява неблагоприятно върху равнището на средните добиви в резултата на монокултурите. Пшеницата от района е утвърден търговски продукт с добра реализация, но липсва икономически стимул за разширение на производството ѝ, поради ниска доходност. Фуражните култури са с незначителни и намаляващи площи.

Трайните насаждения. Интересът към създаване на нови овощни насаждения в общината е сравнително слаб, поради факта, че за създаването им са необходими значителни финансови ресурси, а възвръщаемостта на вложените средства е доста бавна. Нови масиви не се създават, а сега представляват 15,8% от общия баланс на земята и изоставени е 1,1%

Подобна е и картината на зеленчукопроизводството - крайно редуцирано производство поради загубените възможности за напояване, трудоемкостта и високата себестойност. Терените за зеленчукопроизводство представляват 0,2% от общия баланс на земята.

Животновъдство. Традиционни за общината са говедовъдството, овцевъдството и свиневъдството. Понастоящем животновъдството се развива предимно от частни стопани за задоволяване на собствени потребности в следните отрасли: говедовъдство, овцевъдство, свиневъдство, птицевъдство, рибовъдство и пчеларство. Несигурният пазар на продуктите от животински произход, недостатъчният контрол върху вноса на тези продукти, нелоялната конкуренция и ниските изкупни цени сериозно задържат развитието му в общината. Високата цена на фуражите, липсващият или амортизиран сграден фонд, отсъствието на последователна и дългосрочна политика на съгласувани действия между растениевъдство, животновъдство и преработваща индустрия са важни рестриктивни фактори. Като цяло всички животновъдства са разпръснати в еднолични стопанства и малки ферми, с изключение на птицевъдството и отчасти свиневъдството.

През последните години е проявен значителен интерес към отглеждането на пчелни семейства - регистрирани са 7586 пчелни семейства за общината (за 2011 г.), но проблем остава реализацията на пчелните продукти. Пчеларството носи характеристиките на описаните по-горе производства - дребно, полунатурално. Отсъствието на близко предприятие за разфасовка и търговия с пчелен мед и пчелни продукти, както и за преработка на восък и производство

на восьъчни основи, затруднява контрола върху качеството и пазарната реализация на меда.

Като цяло, технологичната съоръженост и ефективността на производството са ниски. Удребнената структура, както и отсъствието на условия за спазване на хигиенните стандарти, въведени в ЕС, ограничават обема на пазарно-ориентираната продукция. Това се оценява като стагниращ фактор по отношение разширяването и специализацията на съществуващите стопанства. Може да се обобщи, че животновъдството е далеч от оптималния си капацитет.

Икономиката на община Алфатар е с ясно изразена аграрно-промишлена структура, като предпоставки за това създават богатият поземлен ресурс и дългогодишните традиции в развитието на селското стопанство. Възможностите за развитие на общината са свързани с изграждането на хранително-вкусова промишленост, съпътстваща основните селскостопански производства, привличане на нови инвестиции, развитие на съществуващите промишлени мощности и основни фондове, развитие на оранжерийно производство на селскостопански продукти, и не на последно място - създаване на условия за алтернативен туризъм.

Благоприятни и неблагоприятни фактори за развиването на селското стопанство:

- добри почвено климатични условия за отглеждане на характерните за общината земеделски култури;
- стабилни добиви с високо качество на растителната продукция.
- традиции и опит в земеделието.
- наличие на стабилни стопански субекти (земеделски кооперации и арендатори);
- слабо, разпокъсано и неефективно животновъдство (натурализирано);
- неефективно производство, нарушена връзка между наука, производство и пазар;
- ниско ниво на организираност на производителите, липса на действени организационни структури на местно ниво;
- голям брой разнородни собственици и ползватели на земеделски имоти;
- разрушени мелиоративни съоръжения;
- неоползотворен потенциал за биологично земеделие.

Индустрията в община Алфатар е с минимално значение за общинската икономика, както по отношение броя на наетите лица, така и според обема на приходите. Тя е структурирана основно от хранително-вкусова, дървообработваща и лека промишленост.

Хранително-вкусовата промишленост. От хранително-вкусовата най-добре застъпена и развита е млекопреработвателната промишленост. Основният представител е “Мероне-Н” ЕООД. Дружеството е с дългогодишен опит и утвърдени традиции в изкупуването, преработката и реализацията на мляко и млечни продукти на българския и международен пазар. Изкупвателната мрежа е изградена на териториален принцип, като обхваща 70 ферми и приемателни пунктове в населените места на областите Силистра, Добрич, Шумен и Разград. С аналогична дейност се занимава и „Профарм Груп“ ЕООД.

Дърво преработваща промишленост. На територията на общината функционират две дървопреработващи предприятия, занимаващи се с

производство на разнообразни дървени изделия. Основни представители са предприятията: “Силвоод” ЕООД и “Елица” ООД. Като основна предметна дейност са - дърводобив и дърво преработка, произвежда заготовки и елементи за мебелната промишленост, дървени опаковки и амбалаж предназначена изцяло за българския и европейския пазар. Има и частни физически лица, които са добри дърводелци, но с малък капацитет и са затруднени при намирането на пазар за продукцията си.

Лека промишленост е разновидност на преработващата, представена от ЕТ “Кидима - Кирил Димитров” и “Комфу” ООД. Основната дейност на предприятията е производство, изкупуване, преработка и продажба на селскостопански произведения; производство на комбинирани фуражи за всички видове и категории животни.

Други дейности, които се развиват на територията на община Алфатар с нисък дял в нейната икономика (главно като ЕТ или ЕООД) - внос, ремонт и поддръжка на селскостопанска техника, складова дейност и сушене, бензиностанции, ресторантьорство, туризъм, туристически пакети, търговия с торове, препарати, агро-консултации.

Насоките за развитие на икономиката в общината се предвижда да се насочат преди всичко към:

- Създаване на модерна суровинна база, гарантираща ускорено и устойчиво развитие на земеделието и производствените предприятия;
- Внедряване на иновации и нови технологии;
- Мотивиране повишаването на качеството и конкурентноспособността на човешкия ресурс;
- Установяване на директни и високоефективни връзки между производители и преработватели;

Не на последно място е и *туризмът* в община Алфатар със своите исторически, природни, етнографски и културни забележителности. В настоящия момент те не са основен дял в икономиката, но могат да бъде такъв. Развитието на отрасъла туризъм се основава на многообразието на ресурсите, предизвикващи развитието на туристически активности.

Като цяло екологичната обстановка в общината се оценява като добра. Тя се наблюдава и контролира по компоненти и фактори на околната среда от компетентните органи в съответствие с нормативните изисквания. Добрата екологична обстановка е обусловена от една страна от липсата на мащабни източници на замърсяващи емисии, а от друга - от благоприятния ветрови режим и залесеността на значителна част от територия. Ефективното управление на отпадъците е все още един от откритите проблеми на околната среда в общината.

Транспорт

Връзките на община Алфатар се осъществяват главно с автомобилен и железопътен транспорт. Общинският център отстои на 23 км от гр. Силистра, на 125 км от гр. Варна, на 135 км от гр. Русе, на 82 км от гр. Разград, на 70 км от гр. Добрич, на 75 км от гр. Шумен, на 540 км от гр. София, на 140 км от Букурещ (Румъния), на 40 км от Кълъраш (Румъния), на 100 км от Констанца (Румъния), от КПП Силистра на 26 км. Обкръжението на община Алфатар с общини и населени места от по-висока категория е обуславящ фактор в цялостното

историческо развитие. През територията на общината преминава първокласният път Силистра - Шумен и отклонението Алфатар—Добрич. Проектът за автомагистрала „Хемус“ тангира на град Шумен и има връзка с първокласния път. Важен елемент в развитието на общината е близостта на река Дунав и границата с Република Румъния. Железопътният транспорт е представен от линията Самуил-Дулово- Алфатар- Силистра.

Липсва общинско транспортното обслужване, но цялостната пътна мрежа е добре разработена и в добро състояние. Поради особеното си географско местоположение на Община Алфатар през нейната територия преминават транспортните връзки между областния център Силистра и градовете Дулово, Варна, Шумен, Тервел и Добрич. Населените места в общината се обслужват от организиран преминаващ автобусен транспорт. Гъстотата на общинската пътна мрежа за общината е по-висока от средната за областта и страната.

През територията на община Алфатар преминава жп линия №91 Самуил – Силистра. Съгласно Наредба за категоризацията на железопътните линии в Република България, включени в железопътната инфраструктура, тя е I-ва категория. Територията на Община Алфатар обхваща част от междугарието Дулово – Силистра. Участъкът е с дължина 17 км и с граници от км 77+200 до км 94+200. Жп линията в участъка е единична. Техническото състояние на железопътните съоръжения и релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости. Габаритът на натоварване съгласно инструкция за натоварване и превозване на негабаритни тежки товари е “GB”. Железният път отговаря на строителен габарит I-СМ 2.

В обсега на отсечката е изграден един стоманобетонов железопътен мост с дължина 20 м. От км 86+535 до км 86+555. На км 88+480 в междугарието Дулово-Силистра има прелез от IV-та категория, настилка дървено дюшеме, съоръжен с автоматична прелезна сигнализация, на местен черен път между град Алфатар и лозята.

В обсега на отсечката попада железопътна спирка Алфатар на км 87+200. Има и съществуваща ж.п. спирка при с.Цар Асен, която за сега е закрыта.

Водоснабдяване

Водоснабдяването на община Алфатар става посредством 3 водоснабдителни системи:

- **Водоснабдителна система „Силистра”** – захранва гр. Алфатар (в случай на авария на местния водоизточник) и селата Цар Асен и Чуковец. Водовземането се осъществява от подземни води чрез 7 кладенеца „Раней” с капацитет от 250 - 1100 l/s извън територията на общината. Довеждането до потребителите се осъществява с водни резервоари, водни кули, помпени станции и водопроводи. Основно гр. Алфатар получава вода от дълбок сондаж, разположен южно от града с дебит 15,0 l/s. Помпа тласка през водопроводната мрежа до К. В. с $V = 365 \text{ м}^3$ която поддържа напора. Изградената кула водоем с обем $V = 100 \text{ м}^3$ $H = 15 \text{ м}$ не е в експлоатация. Друг сондаж, разположен в северната част на града е изключен, поради наличие на нитрати и помпата е демонтирана.

- **Водоснабдителна система „Васил Левски”** – водоснабдява селата Васил Левски и Кутловица от дълбок сондаж с дебит 11 l/s, разположен в землището на с. Васил Левски. Изграденият каптаж и помпена станция в землището на с. Васил Левски не се използва.
- **Водоснабдителна система „Алеково”** – водоснабдява селата Алеково и Бистра от дълбок сондаж с дебит 8.2 l/s, разположен северно от с. Алеково.

Табл. 1.3.

Компонент	Описание
Водоснабдителна система Силистра	
Водовземане	7 кл. „Раней” с капацитет от 250 - 1100 л/с.
Третиране	1бр. ДПА -хлориране с натриев хипохлорид чрез дозаторен помпен агрегат до ДС
Съхранение	ЧР с обем 400m ³ и ВК с обем 365m ³
Помпени станции	1 помпена станция, 3 БПС
Преносни водопроводи	23,79 км етернитови и стоманени тръби
Населени места свързани към мрежата	3 населени места-гр.Алфатар, с.Цар Асен, с.Чуковец
Водоснабдителна система Васил Левски	
Водовземане	ДС с капацитет от 11 l/s
Третиране	1 бр. ДПА -хлориране с натриев хипохлорид чрез дозаторен помпен агрегат до ДС
Съхранение	2 НР с обем от 420 m ³
Помпени станции	потопяема помпа
Преносни водопроводи	6,45 км етернитови и РЕ тръби
Населени места свързани към мрежата	2 населени места: с. Васил Левски, с. Кутловица
Водоснабдителна система Алеково	
Водовземане	1 ДС с капацитет от 8,2 л/с.
Третиране	1бр. ДПА -хлориране с натриев хипохлорид чрез дозаторен помпен агрегат в КВ Алеково
Съхранение	Водна кула с обем 100m ³
Помпени станции	потопяема помпа
Преносни водопроводи	1,52 тласкател до КВ от ДС
Населени места свързани към мрежата	2 населени места: с. Алеково , с.Бистра

Водоизточниците за община Алфатар са от подземни води:

- Тръбен кладенец ТК1 Алфатар: проектен дебит – 11 l/s, година на изграждане 1991, не се експлоатира;
- Тръбен кладенец ТК2 Алфатар: проектен дебит – 15 l/s, година на изграждане – 1992, в добро експлоатационно състояние;
- Сондажен кладенец СК Васил Левски: проектен дебит – 11 l/s, година на изграждане – 1987, в добро експлоатационно състояние;
- Тръбен кладенец ТК1 Алеково: проектен дебит – 8,2 l/s, година на изграждане – 1997, в добро експлоатационно състояние.

Изводи:

- Като цяло водоземните съоръжения на територията на община Алфатар са в добро експлоатационно състояние.
- В общината липсва пречиствателна станция за питейни води. Водата се третира с хлор. Помещенията където се извърша това са в лошо състояние и не отговарят на санитарните изисквания. Дозирането на места е ръчно, като това е неприемливо. Хлорирането не се извършва пропорционално на преминалото водно количество и не се прецизира по количество на остатъчния хлор.
- В резервоарите и водните кули са амортизирани тръбните системи и арматурите по тях. Помпената станция в град Алфатар се нуждае от основен ремонт на сградата. Наложаща е и подмяната на оборудването. Помпите са стари и амортизирани. Същото се отнася и за спирателните кранове и възвратните клапи.
- Довеждащите водопроводи от водоизточниците до напорните приземни и кула водоеми при селищата от азбестоциментовите тръби са амортизирани, а стоманените корозирали и негодни. В много лошо състояние са: магистралния водопровод от ВС Силистра в участъците: с. Бабук – ПС Алфатар и ПС Алфатар – КВ Цар Асен.
- По отношение на измерването на водата положението е добро. Единствено липсват монтирани водомери на хранителните тръби след водоемите на селата В. Левски и Кутловица. Там измерването е на вход селища и при водоизточника.

Канализация

С изключение на гр. Алфатар, където има частично изградена канализация, в останалите населени места няма такава. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените води. В повечето случаи се използват септични и попивни ями или отпадъчните води свободно се изпускат в деретата, което води до замърсяване на подземните води и провокира свлачищни процеси.

В гр. Алфатар има частично изградена канализация за битови води. Тя преминава по ул. Добруджа, ул. Албена, ул. Христо Ботев и ул. Йордан Петров в посока към мястото за пречиствателна станция. Теренът, отреден за нея се

намира в най-ниската кота на града и е с площ 4 дка. Канализацията за битови води не работи поради неизградеността на пречиствателната станция.

Има частично изграден канал за дъждовни води в ниската част на гр. Алфатар. Дъждовната канализация е изградена само по ул. „Добруджа“ и в долния си край отвежда водите по изградения канал.

Електроснабдяване

На територията на Общината няма изградени източници на ел. енергия от регионално и Републиканско ниво.

Енергийната система за хранване на Община Алфатар е част от Републиканската мрежа. Основното хранване е на 110 kV. В експлоатация е подстанция „Алфатар“ 110/20 kV. Тя е в добро техническо състояние и задоволява потребностите на района. Хранена е с два електропровода 110 kV за осъществяване на връзката между подстанциите и електроразпределителните мрежи на съседните общини.

За предвижданото дългосрочно развитие на Община Алфатар **не се налага изграждане на нова ел. подстанция 110/20 kV.**

Основните магистрални електропроводи ВЕЛ „Безмер“ 110 kV и ВЕЛ „Българка“ 110 kV са собственост на ЕСО ЕАД – мрежови и експлоатационен район Русе и състоянието им е много добро.

Разпределителната мрежа 110 kV е добре развита и е в добро състояние. Има предвидени трасета със сервитути за обслужване на електропроводите, които следва да се запазят. Терените под електропроводите 110 kV не се застрояват за обитаване или извършване на дейности.

Електропроводите /въздушни и кабелни/ 20 kV в селищната система и в гр. Алфатар са изградени така, че да се реализират пръстени с цел резервираност, както на битовите потребители така също и на промишлените. В по-голямата си част електропроводите са собственост на ”ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД. Електропроводите 20kV са съставени от въздушни линии основно за хранване на селищата и в крайградските зони. Част от електро-преносната мрежа в гр. Алфатар е изпълнена с кабели с химически омрежен полиетилен тип САХЕкТ. Въздушните електропроводи 20kV създават ограничения със сервитутите си в урегулираните територии и подлежат на постепенно кабелниране. Като цяло състоянието на електроразпределителната мрежа 20kV е добро.

На територията на гр. Алфатар и селищата са изградени зидани, вградени, КТП, БКТП и мачтови трафопостове. В по-голямата си част трафопостовете са собственост на ”ЕНЕРГО-ПРО Мрежи” АД. В населените места съществуващите ТП са оборудвани със остаряло оборудване и подлежат на реконструкция с обновяване на комутационната апаратура. Една част от трафопостовете в промишлените зони и крайградските зони са частна собственост, което затруднява тяхното управление и не дава възможност за пълното им натоварване за присъединяване на нови консуматори.

Електрическата мрежа ниско напрежение в населените места в по-голямата си част е въздушна. Кабелни линии НН има в гр. Алфатар. За разлика от останалите нива на мрежите, мрежа 0,4 kV е с най-голям обем като дължини и брой съоръжения. Това е и причината тя да бъде изключително морално и физически остаряла и изисква огромни инвестиции за

реконструкции, подмяна и рехабилитация. Недоброто състояние на мрежа НН води до влошаване качеството на доставената ел. енергия. Важен проблем е уличното осветление на населените места в общината. Цялата улична осветителна мрежа на територията на общината е в много лошо техническо състояние.

От ел. схемата се вижда, че захранването на града е ориентирано към 110 kV и подстанцията 110/20 kV се захранва по два електропровода в пръстен с което е осигурена минимум втора категория по сигурност на електрозахранването.

1.3.2. Предвиждания на плана

Във връзка с приетите изисквания за планирането, за населените места, за съществуващите и за други части от общинската територия с ОУП се определят устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим, вкл. при необходимост:

- територии (земеделски и горски) без право на промяна на предназначението им;
- територии за превантивна устройствена защита (по чл. 10, ал. 3 на ЗУТ);
- рискови територии - зони със свлачища и абразия и потенциално наводняеми територии;
- територии за прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия.

Разпределението на територията на общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени зони се извършва с номенклатурата и възможностите на *Наредба № 7/2003 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони* (по-нататък-Наредба № 7/2003 на МРРБ), при съобразяване с режимите, установени по реда на други закони и на фактическото ползване.

Баланс на територията

Балансът на територията на общината е даден в следната таблица.

Табл. 1.4.

Елементи на територията	Същ. полож.		Проектно полож.	
	ha	%	ha	%
1.Населени места и др. урбанизирани територии	903,9	3,6	970,5	3,9
1.1.Жилищни терени	736,7	3,0	773,1	3,1
1.2.Общественообслужващи терени	7,3	0	15,9	0,1
1.3.Производствени и складови терени	49,5	0,2	58,0	0,2
1.4.Стопански терени	73,5	0,3	74,9	0,3
1.5.Терени за озеленяване, паркове и градини	26,7	0,1	28,6	0,1
1.6.Гробища	10,2	0	15,9	0,1
2.Земеделски територии, в т.ч.	12773,7	51,4	12683,7	51,0
2.1.обработваеми земи - ниви	10940,9	44,0	10883,3	43,8
2.2.обработваеми земи – трайни насаждения	311,8	1,2	310,5	1,2
2.3.мери и пасища	1216,0	4,9	1191,4	4,8
2.4.необработваеми земи	305,0	1,2	298,5	1,2
3.Горски територии	10592,1	42,6	10609,5	42,7

4.Водни течения и водни площи	12,8	0,1	12,8	0,1
5.Територии за рекултивация	0,8	0	0	0
6.Територии за транспорт и инфраструктура	572,4	2,3	579,2	2,3
ОБЩА ПЛОЩ НА ОБЩИНА АЛФАТАР	24855,7	100	24855,7	100
В това число:				
Защитени територии	505	2,02	505	2,02
Защитени зони от Натура-2000 в т.ч. *	35643		35643	
Защитени зони по директивата за местообитанията	16841	67,76	16841	67,76
Защитени зони по директивата за птиците	18802	75,64	18802	75,64

**площта на ЗЗ по Натура-2000 е дадена без отчитане на припокриването*

Обобщеният списък от природни и антропогенни фактори, поставящи условия към устройственото развитие на общината, включва още:

- наличие на ценни, в т.ч. законово защитени обекти на природното и културно-историческото наследство;
- наличието на находища на полезни изкопаеми, съответно добивните дейности;
- преминаването през територията на пътна инфраструктура, осигуряваща транспортни връзки с международно значение; наличие на инфраструктура на железопътния и на автомобилния транспорт;
- инвестиционна активност за изграждане на инфраструктура на енергопроизводството от алтернативни източници - водни и слънчеви, вкл. косвеното им въздействие върху земеползването, опазването на околната среда и на местообитаванията;
- близостта на мощния фокус на урбанизация - гр. Варна и Силистра и произтичащите от това ежедневни и периодични миграционни процеси (трудова и културно-битова пътувания) предопределят известни "агломерационни" характеристики на устройственото развитие в надобщински (регионален) териториален обхват.

Общият устройствен план на Община Алфатар осъществява:

- основното направление на лесоустройствената политика, провеждана от Държавното лесничейство - увеличаването на дела на горите с особени функции.
- отразяване на актуалните граници на горите с различно предназначение, в т.ч. ловното стопанство, както и устройствените им статут, съгласно чл. 4 на Закона за горите;
- определяне на обхвата на горите и горските земи, чието предназначение не може да бъде променяно (чл. 45 ал. 2, т. 5 на Наредба 7);
- формулиране на конкретни предложения за увеличаване дела на горските паркове за сметка на дървопроизводителни гори в рамките на съществуващите горски територии;
- регламентиране на капацитет на горските паркове и обслужващите ги ядра, осигуряването им с транспортен достъп и водоснабдяване, както и свързването им със мрежите на електроснабдяването.
- планиране на горски пътища, по начин, по който да не се допускат ерозионни процеси и нерегламентирани сечи;
- най-подходящите връзки между река Дунав и платото, без да се наруши специфичната красота на релефните форми;

- овладяване урбанизирането на териториите по начин, който да съхрани уникалните релефни форми;
- формиране на цялостна концепция за усвояване на енергийния потенциал на слънцето, на която с подходящ механизъм да се подчинят множеството частни инвестиционни инициативи;
- използване на петмесечното интензивно слънчево греене, да се предложат устройствени мерки за удължаване на селскостопанския сезон;
- ограничаване неблагоприятните последици от снегонавяване и ветрове, и доизграждане на защитното озеленяване на пътищата.

Общият устройствен план е съобразен с демографската динамика на общината, икономическата активност и безработица, инвестиционни намерения в частния и обществен сектор.

Предвиждания на плана в населените места

Новият общ устройствен план предвижда **разширяване на строителните граници на част от населените места**. За някои от тях това се налага поради неточност на картите за възстановена собственост и несъответствие между показаните в тях строителни граници и реалните граници по действащите регулационни планове. В други населени места извън регулационните граници съществуват жилищни сгради, включително с постоянно обитаващи, както и стопански постройки. В този случай от кадастралните планове, върху които са правени регулационните, външните регулационни граници на населеното място са коригирани нееднократно по силата на различни постановления. В част от населените места извън регулацията се намират много имоти, които са били обитавани през годините, а в момента изпълняват стопански функции, като някои от тях са със сграден фонд и само формално се водят като обработваеми земеделски земи или пасища и мери. В някои случаи минимално разширяване на строителните граници се налага по функционални и наложително-устройствени причини.

Град Алфатар

Съществуващата площ на селищната територия, която е в строителните граници, е 437,8 ха. В тези граници е включена изцяло жилищната зона и по-голяма част от зоната на селищното стопанство с производствено-складови и стопански терени. Измененията включват:

- трасетата на път I-7 и на III-207 се изместват непосредствено до жп линията – това се налага по градоустройствени причини с оглед намаляване вредния ефект на автомобилното движение и има важно екологично значение;
- обработваема земя с площ 1,3 ха остава заключена между жилищни квартали и промененото трасе на третокласния път, което предопределя нейното приобщаване към жилищната зона.
- към строителните граници се добавят част от стопански и складови терени с оглед присъединяването им към други, с които са общи функционални обекти (силози и гробища);

По този начин общата площ на гр. Алфатар в проектните строителни граници се увеличава с 1,3 % от 437,8 ха на 443,7 ха.

Село Алеково

Няма изменение.

Село Бистра

Площта на селото по съществуващо положение е 44,9 ха, към които поради техническа грешка при очертаване на строителните граници в КВС в т.нар. контактна зона се приобщават общо 14 ха земеделски земи. Приобщаването обхваща обитаеми жилищни сгради извън строителните граници на селото. Тъй като това е населеното място с най-голяма брутна гъстота на обитаване в общината – 13,34 жит./ха предвижданията на плана имат важно социално значение, защото предвидените за включване в регулация имоти са крайно необходими за разрастващото се населено място.

Село Васил Левски

Включените в регулация терени на с. Васил Левски са с площ 6,3 ха, които по начин на трайно ползване сега са земеделска земя. Съществуващите в тях обитаеми жилищни сгради са 16 на брой.

село Кутловица

Включените в регулация терени на с. Кутловица са с обща площ 23,7 ха, от които пасища – 19,9 ха; необработваеми земи – 2,4 ха и урбанизирани територии - 1,4 ха. Броят на обитаемите жилища в петте части е общо 40. Причините за това са свързани с вече изградени предимно вилни имоти в земеделски земи, на които не е променено де юре предназначението, но фактическото им ползване е като урбанизирана територия. Освен това в тези села (и с. В. Левски) има засилено търсене на имоти поради наличието на живописни местности и обекти на културно-историческото наследство.

Включването посредством ОУПО на територии към населените места ще реши един от основните проблеми на общината. Единият от тях е ограничаване правото да се извършват строителни дейности. Собствениците на тези имоти при желание да извършват ново строителство са изправени пред трудната процедура по смяна предназначението на земята. Това спъва и инвестиционната инициатива на много хора, които не са жители на населените места, но биха искали да организират своя отдых в тях. Не трябва да се подценява и финансовият интерес на община Алфатар, който би се реализирал след решаването на този проблем така, както е показан в общия устройствен план.

Село Цар Асен

Предвижда се нарастване на съществуващата площ на селищната територия от 64,7 ха на 67,9 ха (под 5%) заради три жилищни сгради, вече изградени в земеделски земи.

Село Чуковец

Площта на селото понастоящем е 34,5 ха, а с новия ОУП се предвижда нарастване на 35,0 ха (1,45%). Това е продиктувано от потребността за включване в строителни граници на терен с площ 0,5 ха, който се води

земяделска земя. Всъщност това вече са ползваеми имоти, включително за обитаване – съществува жилищна сграда с четирима обитатели.

Извод: На практика разширението на урбанизираните територии вече е извършено на практика и с новия ОУП то се узаконява за да се решат съществуващи градоустройствени проблеми. В този аспект няма да има допълнителни негативни ефекти върху компонентите на околната среда и най-вече върху земите.

Предвиждания на плана за развитие на урбанизирани територии извън населените места

Зони за обществено-обслужващи и рекреационни дейности

Планът предвижда:

- Ловният туризъм е добре развит и разполага с две бази: „Каракуз“ (площ 0,5 ha) и „Братила“ (площ 3,0 ha). Те са разположени периферно в двата най-големи горски масива и по начин на трайно ползване в момента са горски фонд. С новия ОУП се предлага теренът на двете бази да бъде отреден за обществено обслужване. **Извод:** Съществуващата територия на двете ловни бази не се увеличава, а само се променя устройственото ѝ предназначение;
- Суходолие „Канагъл“ - в суходолието е маркиран маршрут за вело- и еко- туризъм с дължина около 9 км, и с възможност за удължаване до 16 км. Той обхваща най-красивата част на каньона с множество пещери, скални манастири и причудливи скални образувания по стръмните скатове. Като **изходен пункт** за туристическата пътека е предвиден терен за обществено обслужване, предимно през летните и топлите периоди от годишното време. Той е с площ от 0,9 ha и е разположен на характерен и красив завой на първокласния път I-7. В него ще има възможност за реализиране на заведения за хранене, къмпинг с паркинг към него, благоустроена и озеленена площ с каменна експозиция и др. **Извод:** Предвидените дейности не попадат в Приложение №1 от ЗООС (т. 35), поради малката си площ, но попадат в Приложение №2 на ЗООС и подлежат на преценка за необходимостта от ОВОС като ИП. Територията попада в ЗЗ по Натура-2000 и подлежи на оценка за съвместимост;
- Суходолие Табан - маркиран е участък с дължина около 8,5 км и с възможност за увеличение до 18 км, който е изключително живописен и изпъстрен с пещери, скални манастири и красиви скални образувания. Като **изходни пунктове** към каньона са ситуирани два обслужващи пункта с площ 0,5 ha. В тези два пункта се предвижда изграждането на заведения за сезонно обслужване, малки къмпинги, паркинг и благоустроена озеленена част. **Извод:** Предвидените дейности не попадат в Приложение №1 от ЗООС (т. 35), поради малката си площ, но попадат в

Приложение №2 на ЗООС и подлежат на преценка за необходимостта от ОВОС като ИП. Територията попада в ЗЗ по Натура-2000 и подлежи на оценка за съвместимост.

Зони за производствено-складова, стопанска и други дейности

Алфатар не е сред общините, имащи структурна значимост за страната, но има определен дял в икономиката на областта. Основен фактор за развитието на общината са богатите природни ресурси и благоприятното географско положение. Това определя водещото значение на селското стопанство и туризма за икономическата структура на общината. В Програмата за управление на общината 2011-2015 г. именно тези отрасли са заложили в основата на стратегическите цели и визията за бъдещото развитие на общината.

Индустрията в община Алфатар е с минимално значение за общинската икономика както по брой на заетите лица, така и според обема на приходите.

Очакваното построяване на мост над р. Дунав при Силистра – Кълъраш и активизиране на първокласния път I-7 като коридор в посока север – юг от Силистра към КПП Лесово ще доведе до по-интензивно автомобилно движение. Това е повод за устройването на зони с богат спекър от дейности покрай пътя. Същото отчасти важи и за третокласния път III-207.

С общия устройствен план се предвиждат две производствено-складови зони в непосредствена близост до гр. Алфатар, една зона при с. Алеково и територия от двете страни на първокласния път:

- Първата зона е разположена между изходния път от Алфатар към гр. Силистра и ж.п линия. Общата площ на територията е 5,6 ha в т.ч. 3,7 ha за логистика и 1,9 ha за озеленяване покрай транспортните комуникации. Обекти и дейности: складово стопанство, тир-паркинг, бензиностанция, заведение за хранене и услуги;
- Втората логистична база при гр. Алфатар се предвижда върху земеделска земя със затруднен достъп – между жп линията и път III-207, който ще осъществява транспортния достъп до нея. Площ – 2,5 ha. Дейности: складова и логистична база;
- Трета зона за логистични дейности е проектирана непосредствено на запад от изходящия третокласен път от с. Алеково в посока към гр. Алфатар срещу съществуващата водна кула;
- В плана е маркирана и територия за преимуществена смяна на предназначението на земеделските земи. Тя обхваща територии с дълбочина 30-100 m от светите страни на първокласния път. В тези полоси се очаква в перспектива да има засилен инвестиционен интерес.

Предвиждания в сферата на транспорта

Пътните комуникационни перспективи на общ.Алфатар се свързват с предстоящото проектиране и построяване на нов мост над р. Дунав при Силистра-Кълъраш (вече има споразумение между България и Румъния за местоположението на моста, както и на техническите му параметри). Още при изработването на ОУП на община Силистра, с предвидения нов мост се очерта възможността за оформянето на т.н. Източнобалкански транспортен коридор. Той ще дублира трасето на първокласния път I-7 след реконструкция в неудачните отсечки и най-вече в проходите, както и цялостна рехабилитация.

В новия ОУП се предвижда:

- трасето на път I-7, което сега минава през гр. Алфатар, да се измести на изток в непосредствена близост до ж.п. линията. По този начин ще се намали негативното влияние на пътя спрямо жилищната среда. Новото трасе е с дължина 2600 m и отнема от жилищната зона площ от 3,1 ha. По този начин се създава инфраструктурен коридор, комплектован от ж.п. линия и нейния ареал и първокласния път. Преминаването на пътя в периферията на изток от кварталите става в свободна територия – общинска и частна собственост, без да се засяга сграден фонд. **Извод:** Очаква се постигането на положителен екологичен ефект – намаляване на шума и вредните газове и възможните конфликтни инциденти.
- Изместване на трасето на третокласния път III-207 при гр. Алфатар - преди навлизането му в зоната на жилищния квартал, трасето му е коригирано за да премине непосредствено от източната страна на ж.п. линията. Новоизместеното трасе е с дължина 1400 m и отнема свободна площ от 1,7 ha. **Извод:** Очаква се постигането на положителен екологичен ефект – намаляване на шума и вредните газове и възможните конфликтни инциденти.
- Изграждане на асфалтирана пътна връзка между с. Алеково и с. Цар Асен. Тя преминава по трасето на съществуващи черни пътища, габаритът на които ще бъде увеличен. Този път е с дължина 7 км и ще даде възможност за директен контакт между населените места. Той ще бъде общински с второстепенно значение.
- Изграждане на асфалтиран общински път по съществуващо трасе на черен път от северния край на с. Васил Левски до новопроектиран терен от 0,5 ha с обществено-обслужващи функции с паркинг и до с. Стрелково от община Кайнарджа с дължина 1600 m;
- Изграждане на нов общински път с късо трасе (250 m) от източните квартали на с. Кутловица до терен от 0,5 ha с общественообслужващи дейности с паркинг;
- Реконструкция на общинския път, който се отделя от III-207 до с. Бистра с дължина 2300 m;
- създаването на нови ветрозащитни пояси от двете страни на пътищата, там където се получават снегонавявания: по първокласен път I-7 – с обща дължина 5,2 км; по третокласен път III-207 – с обща дължина 8,9 км; по общински пътища – с обща дължина 5,5 км - общата дължина на новопредвидените ветрозащитни пояси по пътната мрежа в общината - 19,6 км;
- направа на автобусни спирки при с. Чуковец и по още една в гр. Алфатар и с. Алеково.

Предвиждания по отношение на водоснабдяването

Качеството на питейната вода в община Алфатар е на ниво, отговарящо на българския държавен стандарт. Необходими са инвестиции в поддръжката на водопроводната мрежа. На първо време най-належащи са:

- подмяна на магистрален водопровод от КВ Бабук до ЧВ при ПС „Алфатар” с диаметър Ø 355;

- подмяната на тласкател от ПС „Алфатар” до КВ „Цар Асен” с диаметър Ø 355мм;
- монтаж на помпено-хидрофорна уредба в град Алфатар за осигуряване на необходимия напор в високи точки в града;
- реконструкция на обеззаразителните съоръжения;
- поставане на хидроизолация на напорния резервоар Цар Асен и водна кула Алеково.

На следващ етап са необходими:

- подмяна на тласкателя от ПС „Алфатар” до КВ „Алфатар” -3,25км ,
- Подмяна на водопровод от КВ Цар Асен до КВ Алеково - 8,8км ,
- Подмяна на водопровод от КВ Алеково до с.Бистра - 3,2км ,
- Рехабилитация НВ Кутловица.

В дългосрочен план, за намаляването на загубите под 25 % е необходимо да се подменят:

- гравитачен водопровод от РШ до КВ селата Цар Асен и Чуковец Ø110;
- гравитачен водопровод от РШ Алеково до НВ Кутловица Ø 75;
- гравитачен водопровод от НВ Кутловица до НВ В. Левски Ø 110;
- вътрешната водопроводна мрежа в селата.

Част от тези инвестиционни предложения попадат в Приложение №2 на ЗООС, но всички те имат важно значение за опазване на водите от изтощаване и за здравето на хората. Преди всичко те ще доведат до намаляване на загубите и осигуряване на ефективност и устойчивост на водоснабдителната система.

Предвиждания по отношение на канализацията

Като приоритет е необходимо да се изгради канализационна мрежа за битови води в град Алфатар и околните села, като може да се проучи възможността за изграждане на обща пречиствателна станция, която да обслужва всички населени места в общината. Това ще доведе до непосредствено намаляване на замърсяването на почвата и повърхностните водни басейни. Като дългосрочна перспектива трябва да си изградят отводнителни канали за дъждовни води.

Предвиждания по отношение на електроснабдяването

За предвижданото дългосрочно развитие на Община Алфатар **не се налага** изграждане на нова ел. подстанция 110/20 kV. Съществуващата подстанция 110/20 kV при необходимост от нови мощности има техническа възможност за завишаване на трансформаторните мощности и развитие на уредби СН 20 kV. Развитието на мрежи СН е желателно да се изпълнява с кабели 20 kV с използване на общински пътища за прокарване.

Електроразпределителната мрежа има възможност за присъединяване на производители на ел. енергия от възобновяеми източници.

Общината е селскостопански район и има перспектива за инсталиране на биогазови инсталации с включване към мрежа 0,4 kV и 20 kV.

Общината следва да разработи програма за енергийна ефективност, в която да се включва саниране на сградния фонд и използването на осветителни тела за уличното осветление с ниска консумация на ел. енергия.

При разработването на ПУР, ПУП-ПРЗ по райони ще се определят терени за изграждане на трафопостове и прокарване на кабелни линии.

В по-далечна перспектива с повишаване на жизнения стандарт от една страна и поевтиняване на соларните инсталации от друга, като алтернативен източник на хранване, за производство на ел. енергия ще се използва монтирането на покривни и фасадни соларни модули. За сега новите технологии за производство на алтернативна енергия преминава през електроенергия, което изисква развитието на разпределителната мрежа.

Електроснабдяването на Община Алфатар следва и за в бъдеще да се разглежда свързано с развитието на съседните общини като цяло.

Предвиждания относно газоснабдяването

Ситигаз България ЕАД притежава лицензия за разпределение на природен газ № Л- 358 – 08/06.06.2011г и краен снабдител № Л-358-12/06.06.2011г. за Община Алфатар съгласно решение на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране № И1- Л – 358/ 29.08.2011г. Срокът на лицензията е до 12.09.2042г.

Целите, които си поставя концепцията за изграждане на газоснабдителна мрежа в гр. Алфатар, са следните:

- Газоснабдяване във времето на всички промишлени консуматори вкл. и на отдалечените по такъв начин, че да се получи цена, гарантираща значителни икономии от реализацията на проекта.
- Газоснабдяване във времето на всички обществено-административни обекти, вкл и на отдалечените по такъв начин, че да се получи цена, гарантираща икономии от реализацията на проекта. Газоснабдяване във времето на мин. 30% от битовия сектор, гарантирано от ниски цени на газа за бита. Предвиждане на необходимия резерв от газ в капацитета на мрежите, отчита развитието, което ще настъпи в бъдеще.
- Предвиждане на резерв за присъединяване на нови предприятия на зелено в така нужните нови икономически зони в региона.

Техническото решение за изграждане на газоснабдителната мрежа на гр. Алфатар се определя от възможността за хранване посредством редуциращи групи, работещи с компресиран природен газ. Бутилковата инсталация ще бъде изградена в северната част на града в извън урбанизираната територия. Хранването на града ще се осъществи чрез полиетиленов газопровод от бутилковата инсталация, който пресича целия град. Предвидените за изграждане газопроводи на градската мрежа са от полиетилен висока плътност, с гарантирани характеристики и надежност във времето на експлоатация за период от 50 до 100 години.

Главният клон е с диаметър Ø 110 x 10 mm, който преминава в диаметри: Ø 90 x 8,2mm и Ø 63 x 5,8 mm. Отклоненията са с диаметри: Ø 90 x 8,2mm, Ø 63

x 5,8 mm за хранване на по- големите консуматори, а за по- малките консуматори са предвидени газопроводни отклонения Ø 32 x 3,0 mm.

Газопроводите са предвидени да бъдат положени, подземно на дълбочина с покритие най-малко 0,8 м над горната образуваща на газопровода. Отстоянията до други обекти и съоръжения са съгласно *Наредба № 8 от 1999г. за правила и норми за разполагане на технически проводни и съоръжения в населени места (ДВ 72/1999г.)*

Мрежата ще бъде снабдена от автоматична и ръчно задвижвана спирателна арматура, позволяваща оперативност на експлоатацията в кризистни моменти, аварии и планирани ремонти.

Газоразпределителната мрежа обхваща целият гр. Алфатар респективно дава възможност за хранване на всички потенциални консуматори на природен газ.

Настоящата план-схема за газоснабдяване дава генерално решение и определя трасетата на газоразпределителната мрежа като отразява съществуващото положение и потенциална консумация на потребителите със съответните диаметри. Точното местоположение на газопроводите от разпределителната мрежа ще бъде установено с работните проекти при спазване на нормативната уредба и съобразяване с останалите комуникации на инженерната инфраструктура. В процеса на работно проектиране предвид динамичните характеристики на газозахранването, газоразпределителната мрежа ще бъде периодично оразмерявана, при което са възможни промени в диаметрите на газопроводите.

Проектен баланс на територията

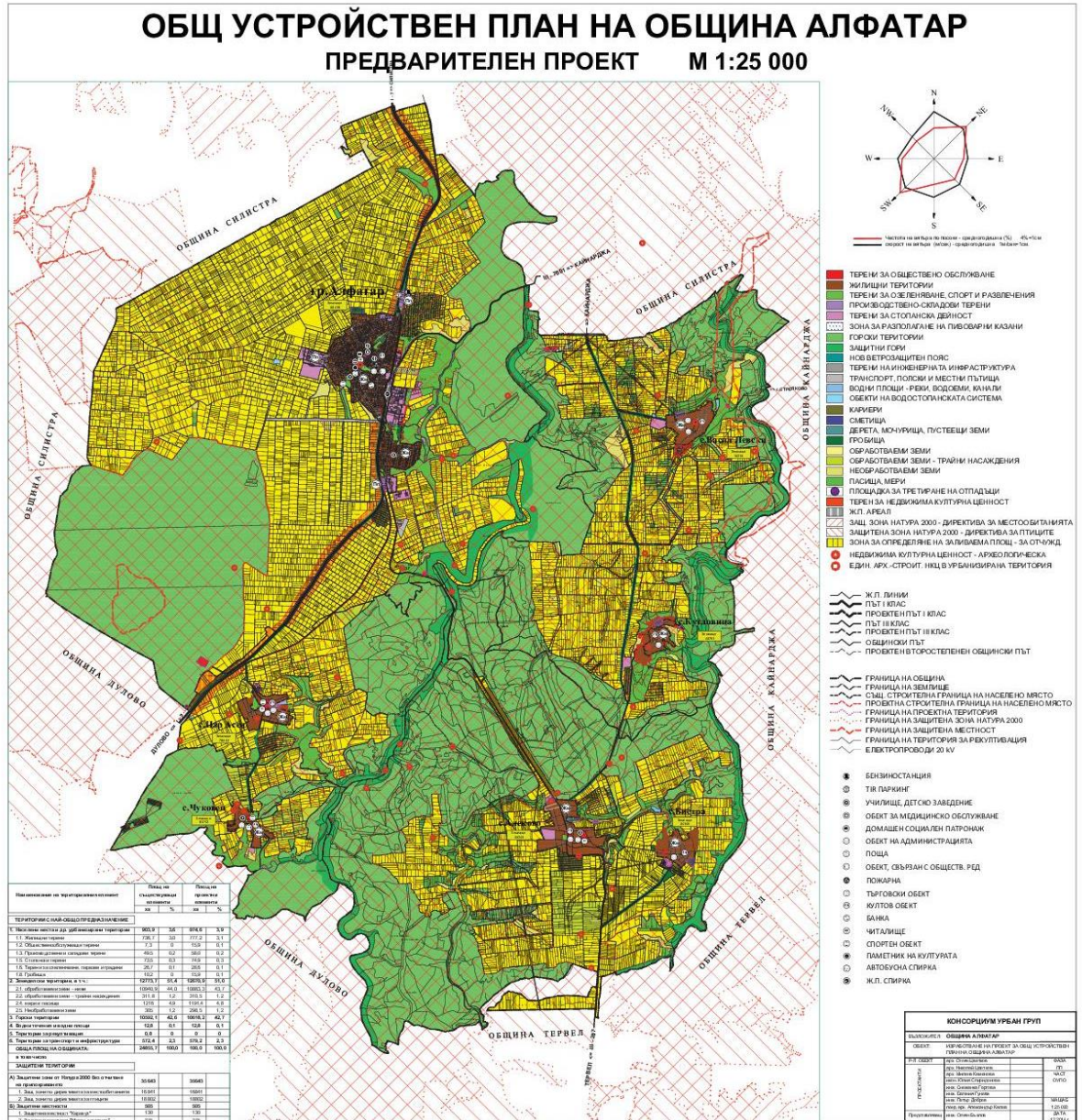
Общият устройствен план предвижда мероприятия, вследствие на които ще настъпят **незначителни** изменения в териториалното разпределение на поземлените ресурси.

Разпределението на поземлените ресурси в перспективния период по видове територии е показано на фиг. 1.4, а сравнение със сегашното разпределение – в таблица № 1.5.

Табл. 1.5.

Елементи на територията	Изменение, ha	Изменение, %
1.Населени места и др. урбанизирани територии	+66,6	+7,37
1.1.Жилищни терени	+36,4	+4,94
1.2.Общественообслужващи терени	+8,6	+117,80
1.3.Производствени и складови терени	+8,5	+17,17
1.4.Стопански терени	+1,4	+1,90
1.5.Терени за озеленяване, паркове и градини	+1,9	+7,11
1.6.Гробища	+5,7	+55,88
2.Земеделски територии, в т.ч.	-90,0	-0,70
2.1.обработваеми земи - ниви	-57,6	-0,53
2.2.обработваеми земи – трайни насаждения	-1,3	-0,42
2.3.мери и пасища	-24,6	-2,06
2.4.необработваеми земи	-6,5	-2,18
3.Горски територии	+17,4	+0,16

4.Водни течения и водни площи	0	0
5.Територии за рекултивация	-0,8	-
6.Територии за транспорт и инфраструктура	+6,8	+1,19
7.Защитени зони по НАТУРА-2000	0	0
8.Защитени територии	0	0
ОБЩА ПЛОЩ НА ОБЩИНА АЛФАТАР	0	0

Фиг. 1.4.

За нуждите на сравнителния анализ приемаме следните параметри (критерии):

А. Параметри, характеризиращи значителността на измененията в териториален аспект:

- Значителни изменения (4 бала) – над 25% от съответната площ;
- Съществени изменения (3 бала) – от 10 до 20 % от съответната площ;
- Незначителни изменения (2 бала) – от 5 до 10 % от съответната площ;
- Несъществени изменения (1 бал) – под 5% от съответната площ.

Б. Параметри, характеризиращи тежестта на дадения вид територия спрямо общата територия на общината:

- Много голямо значение (5 бала) - над 50% от цялата площ;
- Голямо значение (4 бала) – от 25 до 50% от цялата площ;
- Съществено значение (3 бала)– от 10 до 25% от цялата площ;
- Малко значение (2 бала) – от 1 до 10% от цялата площ;
- Много малко значение (1 бал) – под 1% от цялата площ.

Класацията на база избраните по-горе критерии е дадена в следната таблица:

Табл. 1.6.

Елементи на територията	Балове А параметри	Балове Б параметри
1.Населени места и др. урбанизирани територии	2	2
1.1.Жилищни терени	1	2
1.2.Общественообслужващи терени	4	1
1.3.Производствени и складови терени	3	1
1.4.Стопански терени	1	1
1.5.Терени за озеленяване, паркове и градини	2	1
1.6.Гробища	4	1
2.Земеделски територии, в т.ч.	1	5
2.1.обработваеми земи - ниви	1	3
2.2.обработваеми земи – трайни насаждения	1	2
2.3.мери и пасища	1	2
2.4.необработваеми земи	1	2
3.Горски територии	1	4
4.Водни течения и водни площи	1	1
5.Територии за рекултивация	1	1
6.Територии за транспорт и инфраструктура	2	2
7.Защитени зони по НАТУРА-2000	1	5
8.Защитени територии	1	2

Сравнителният анализ на териториалните изменения общо в територията на общината показва следното:

Земеделските територии са с най-голяма площ спрямо общата територия на общината. Те единствени намаляват размера си в сравнение със сегашната им площ, но с по-малко от 1%, т.е. несъществено. Най-голямо е намалението на необработваемите земеделски земи.

Съществуващите земеделски земи заемат 51,4% от територията на общината, като така отразяват нейния преобладаващи земеделски характер. Потенциалът на земеделските земи следва да бъде оценяван като предоставка за очертаващите се приоритети в нейното развитие. Един от тях е свързан с формирането на модерен аграрен сектор.

В структурата на собствеността върху земята преобладава частната собственост. Една от възможностите за провеждане на целенасочена политика от общината е рационалното използване на земеделските земи, чиято собственост не е възстановена по реда на *Закона за собствеността и ползването на земеделските земи* (ЗСПЗЗ), и съгласно този закон те се стопанисват и управляват от общината. След изтичане на 10-годишен срок от влизането в сила на плановете за земеразделяне тези земи стават общинска собственост.

Дониниращите тенденции, проявени през последните 10-15 години, са свързани с намаляване на относителния дял на земеделските земи за сметка на селищно и извънселищно урбанизиране, за развитие на икономическия сектор чрез реализиране на нови производствено-складови и стопански обекти, за крайпътно ветрозащитно озеленяване, второстепенни общински пътища и др.

Териториалното развитие, заложено в общия устройствен план, **предвижда** намаляване площта на земеделските земи с 90 ha. Това намаление се

налага във връзка с нарастване площта на следните видове функционални площи:

- Жилищни терени – с 36,4 ha;
- Обществено-обслужващи терени – с 8,6 ha
- Производствени и складови терени – с 8,5 ha;
- Стопански терени – 1,4 ha;
- Терени за озеленяване, паркове и градини – 1,9 ha;
- Терени за гробища – 5,7 ha;
- Терени за транспорт и инфраструктура – 6,8 ha;
- Горски територии – 17,4 ha.

От общата намалена площ на земеделските територии най-голяма част заема площта за развитие на населените места. Трябва да се има предвид, че това са бивши дворове на собственици, в много от които има жилищни или стопански постройки, така че понятието обработваеми земеделски земи е неточно или поне формално.

Освен намаляването на обработваемите земеделски земи със 71,8 ha, площта на пасища и мери също заема по-малка стойност спрямо преди с 24,6 ha по гореизброените причини.

Следващата по големина площ, която се отнема от земеделските земи, е за обществено-обслужващи и складово-производствени терени – общо 17,1 ha. Това е неизбежно и е свързано с потребността да се даде възможност за бъдещо икономическо развитие на общината, както и на отдиха и туризма.

Територията за транспорт и инфраструктура също увеличава размера си с 6,8 ha и е следствие на разширяване профила на някои съществуващи черни пътища и превръщането им във второстепенни общински.

Съществен дял от намалената площ на земеделските земи е свързан с увеличението на горските площи – със 17,4 ha. Това се налага поради предвидените в плана ветрозащитни пояси покрай част от първокласните, третокласни и общинските пътища. Това има важно екологично значение.

Горските територии са на второ място по площ, но се увеличават само с 0,16% (несъществено). Териториалният обхват на горските територии, собственост на община Алфатар включва землищата на следните населени места: гр. Алфатар; с. Алеково; с. Бистра; с. Васил Левски; с. Кутловица; с. Цар Асен; с. Чуковец. В административно отношение горите собственост на община Алфатар са част от горите и земите, управлявани от Районна дирекция на горите - гр. Русе. Горския фонд в община Алфатар се стопанисва от Държавно лесничейство (ДЛ) - Силистра и Държавна дивечовъдна станция (ДДС) "Каракуз" със седалище гр. Дулово. Горите в района са представени от широколистните видове 97% и 3% иглолистни видове (черен бор).

В общината има създадени 50 ha полезащитни пояси от акация, махалебка, гледичия, зарзали, габър и др. видове. По настоящем те са стопанисвани от държавата и са в лошо състояние: силно проредени, ограничени хоризонтално и вертикално.

През горските масиви е прекарана мрежа от автомобилни горски пътища в относително добро състояние, част от които са чакълирани.

С общия устройствен план **се предвижда** незначителна териториална промяна в обхвата на съществуващите горски територии. Те са свързани с наличието на урбанизирани терени с изградена база за ловен туризъм, както и

оздравително училище, които обаче по начин на трайно ползване в момента се водят като горски територии. Това са:

- Терен за оздравително училище с площ 3,7 ha в землището на с. Цар Асен
- Терен за ловна база с 30 легла върху площ от 0,5 ha в местността „Каракуз“ – землище на с. Цар Асен
- Терен за ловен туризъм от 3 ha със съществуваща сграда с 30 легла в местност „Братила“, землище на с. Васил Левски

В плана се предвижда създаването на ветрозащитни пояси около част от първокласната, третокласната и общинска пътна мрежа. Целта е в перспектива да се противодейства на негативния ефект от снегонавяването по пътищата.

Общата площ, която е необходима за реализация на ветрозащитните пояси, е 43,3 ha и е изцяло за сметка на обработваеми земеделски земи.

Урбанизираните територии нарастват със 7,8% (незначително изменение), но пък те са с относително малък площен дял (малко значение). От урбанизираните територии най-много нарастват общественослужващите терени (над 2 пъти), производствените и складовите терени и жилищните терени. Териториите на общественослужващите, производствените и складовите терени обаче са с много малко значение като тежест спрямо общата територия на общината.

Значително се увеличават гробищата (с над 55%), но тяхната площна тежест е с много малко значение.

Териториите на **водните течения и водните площи** са с много малко площно значение и **не се променят**.

Незначително се увеличават се **териториите за транспорт и инфраструктура** при малко значение на площната тежест. Съобщителните връзки в района на община Алфатар са много добре развити. През територията ѝ преминава железопътна линия от гр. Силистра за гр. Каспичан, която е свързана с жп линията гр. София - гр. Варна. В гр. Алфатар има ж.п. гара. През територията на общината преминава първокласния път гр. Силистра- гр. Дулово - гр. Шумен. Всички селища в района на община гр. Алфатар са свързани помежду си и със седалището ѝ посредством асфалтирани пътища. Осигурена е редовна автобусна връзка между населените места.

Не се променя площта на **защитените територии**. Тяхното площно разпространение спрямо общата площ на общината е оценено като с „много малко значение“. Площта на **защитените зони** по Natura-2000 също не се променя, но като териториален обхват те имат много голямо значение, което може да доведе до дисбаланс и създаване на изкуствени пречки пред развитието на общината. Не е нормално над 2/3-ти от територията да бъде защитена зона по директивата за местообитанията и над 3/4-ти – по директивата за птиците.

В обобщение на горните данни може да се посочи, че като цяло традиционното за общината разпределение на поземления фонд по начин на трайно ползване е максимално и възможно съхранен. Екипът под ръководството на арх. Ст. Цветков е подходил изключително разумно и деликатно към решаването на градоустройствените проблеми без да създава нови такива за сметка на екологията.

Балансът на територията по начин на трайно ползване за отделните земища е както следва:

Баланс по начин на трайно ползване на гр. Алфатар

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1000	Ниско застрояване (до 10 м)	1440	2652.199
1010	Средно застрояване (от 10 до 15 м)	1	1.722
1100	За обект комплекс за здравеопазване	1	2.505
1110	За обект комплекс за образование	1	5.191
1140	За административна сграда комплекс	1	1.334
1160	За търговски обект, комплекс	1	0.153
1210	За друг обществен обект, комплекс	11	53.310
1300	Обществен селищен парк, градина	12	193.771
1350	Гробищен парк	3	45.280
1370	За друг вид озеленени площи	9	43.779
1420	Спортно игрище	2	17.910
1700	За електроенергийното производство	2	59.504
1760	За дърводобивната и дървообработващата промишленост	1	28.365
1850	За складова база	1	9.860
1880	За стопански двор	94	632.938
1920	За друг вид производствен, складов обект	46	326.266
2000	За археологически паметник на културата	1	2.165
2110	За второстепенна улица	171	669.560
2170	За линии на релсов транспорт	6	136.663
2210	За път от републиканската пътна мрежа	6	319.321
2220	За местен път	3	99.384
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	593	2319.554
2240	За автогара, автоспирка	1	0.142
2250	За бензиностанция, газостанция	3	7.503
2260	За летище, аерогара	7	25.434
2310	За друг поземлен имот за движение и транспорт	2	137.021
2420	За съоръжение на електропровод	5	0.385
2500	Нива	6855	56450.946
2560	Изоставена орна земя	3	166.717
2600	Овощна градина	15	117.001
2610	Лозе	674	531.003
2650	Изоставено трайно насаждение	33	532.182
2660	Друг вид трайно насаждение	42	35788.607
2800	Пасище	52	3496.934
2810	Мера	2	76.492
2830	Друг вид земеделска земя	1	295.700
2840	Гори и храсти в земеделска земя	2	29.063
3100	Водно течение, река	26	10.418
3140	Язовир	1	12.057
3220	За извор на прясна вода	1	0.895
3240	За водностопанско, хидромелиоративно съоръжение	1	15.180
3250	За друг вид водно течение, водна площ, съоръжение	1	0.644
3650	Депо за битови отпадъци (сметище)	2	7.738
3900	Скали	1	11.219
3930	Дере	4	62.120
4000	Поземлен имот със смесен начин на трайно ползване	1	2.482
	Общо:	10141	105398.617

Баланс по начин на трайно ползване на с. Алеково

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка

Доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Алфатар

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1050	За друг вид застрояване	85	1520.989
1350	Гробищен парк	1	6.970
1920	За друг вид производствен, складов обект	1	2.635
2210	За път от републиканската пътна мрежа	2	176.643
2220	За местен път	1	33.217
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	110	372.999
2280	За ремонт и поддържане на транспортни средства	1	1.413
2500	Нива	1527	11597.193
2560	Изоставена орна земя	3	9.923
2600	Овощна градина	101	993.020
2610	Лозе	234	174.552
2650	Изоставено трайно насаждение	16	299.980
2660	Друг вид трайно насаждение	174	32269.137
2800	Пасище	169	1812.835
2830	Друг вид земеделска земя	3	7.481
2840	Гори и храсти в земеделска земя	2	9.997
3150	Водоем	1	3.541
3240	За водностопанско, хидромелиоративно съоръжение	1	1.767
3700	Деградирала орна земя	1	14.694
	Общо:	2433	49308.989

Баланс по начин на трайно ползване на с. Васил Левски

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1050	За друг вид застрояване	1	644.825
1880	За стопански двор	1	73.563
2220	За местен път	2	126.954
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	109	437.290
2500	Нива	1571	12212.858
2650	Изоставено трайно насаждение	52	1010.277
2660	Друг вид трайно насаждение	16	11015.355
2800	Пасище	131	1981.375
2840	Гори и храсти в земеделска земя	4	45.685
3140	Язовир	1	23.690
3150	Водоем	2	6.991
	Общо:	1890	27578.862

Баланс по начин на трайно ползване на с. Цар Асен

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1050	За друг вид застрояване	1	647.233
1350	Гробищен парк	1	6.082
1920	За друг вид производствен, складов обект	16	26.590
2170	За линии на релсов транспорт	2	72.825
2210	За път от републиканската пътна мрежа	1	21.207
2220	За местен път	4	9.933
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	82	389.062
2270	За железопътна гара, спирка	1	18.684
2500	Нива	1053	8637.872
2560	Изоставена орна земя	10	9.322
2600	Овощна градина	5	175.553
2610	Лозе	3	2.890
2650	Изоставено трайно насаждение	10	261.548
2660	Друг вид трайно насаждение	2	6381.755

Доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Алфатар

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
2800	Пасище	42	1411.802
2840	Гори и храсти в земеделска земя	2	11.842
3150	Водоем	1	22.717
3240	За водностопанско, хидромелиоративно съоръжение	2	9.108
Общо:		1238	18116.026

Баланс по начин на трайно ползване на с. Бистра

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1050	За друг вид застрояване	1	449.199
1350	Гробищен парк	2	43.207
1420	Спортно игрище	1	11.875
1880	За стопански двор	28	28.846
2220	За местен път	2	52.971
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	68	357.513
2500	Нива	880	7282.239
2600	Овощна градина	5	87.760
2610	Лозе	51	38.107
2650	Изоставено трайно насаждение	4	101.158
2660	Друг вид трайно насаждение	1	4638.643
2800	Пасище	86	1288.539
2830	Друг вид земеделска земя	100	1046.530
2840	Гори и храсти в земеделска земя	3	56.830
3140	Язовир	1	19.347
Общо:		1233	15502.763

Баланс по начин на трайно ползване на с. Кутловица

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1000	Ниско застрояване (до 10 м)	1	6.754
1050	За друг вид застрояване	1	345.140
1920	За друг вид производствен, складов обект	1	54.481
2220	За местен път	2	99.163
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	78	278.500
2500	Нива	987	9442.696
2510	Зеленчукова градина	6	41.981
2610	Лозе	84	77.291
2650	Изоставено трайно насаждение	5	194.398
2660	Друг вид трайно насаждение	5	8085.715
2800	Пасище	19	1267.330
2830	Друг вид земеделска земя	3	23.221
2840	Гори и храсти в земеделска земя	6	84.125
3250	За друг вид водно течение, водна площ, съоръжение	1	2.172
Общо:		1199	20002.968

Баланс по начин на трайно ползване на с. Чуковец

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
1050	За друг вид застрояване	1	410.844
1920	За друг вид производствен, складов обект	1	21.732
2220	За местен път	2	15.994
2230	За селскостопански, горски, ведомствен път	44	193.543
2500	Нива	302	2369.817
2560	Изоставена орна земя	5	113.757

Номер	Наименование на начин на трайно ползване	Брой имоти	Общо площ в дка
2600	Овощна градина	103	921.310
2650	Изоставено трайно насаждение	3	262.771
2660	Друг вид трайно насаждение	10	7504.584
2800	Пасище	16	834.680
Общо:		487	12649.033

Към ОУП са разработени **Правила и нормативи** за прилагането му. Те определят изискванията и ограниченията при устройственото планиране на територията в административните граници на община Алфатар. На практика те конкретизират разпоредбите на *Наредба № 7/2003 г. (Обн., ДВ, бр. 3 от 2004 г.) на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони* (наричана по-нататък “Наредба № 7”), съобразно конкретните условия, процеси и потребности за устройството на отделните части от общинската територия като:

- допълват номенклатурата на видовете и разновидностите на устройствените зони, определени с Наредба № 7 и адаптират съдържанието им към конкретните условия;
- определят режим на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал. 3 от Закона за устройство на територията за определени части от територията, за които се изисква запазване на фактическото ползване без влошаване на качествата;
- обособяват части от териториите, регламентирани като самостоятелни терени с устройствен режим по чл. 6, ал. 2 от Наредба № 7, чието устройство и застрояване се подчинява на правила, различни от тези на зоната/територията, в която попадат;
- конкретизират пределните стойности на нормативите за устройство и застрояване на устройствените зони по Наредба № 7;
- регламентират задължителни изисквания към последващото подробно устройствено планиране;
- установяват правила за наблюдение, поддържане и отчитане на прилагането и изменение на общия устройствен план на общината;
- посочват други административни действия, необходими за прилагането на плана и постигането на неговите цели.

С ОУПО общинската територия се разпределя на видове територии с основно предназначение, видове и разновидности устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим. Териториите с основно предназначение са:

- урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
- земеделски територии;
- горски територии;
- защитени територии;
- нарушени територии за възстановяване;
- територии, заети от води и водни обекти;
- територии на транспорта.

Жилищните устройствени зони са с преобладаващо застрояване с малка височина, означена с Жм.

Производствените устройствени зони са „Предимно производствена зона”, означена с Пп.

Рекреационните устройствени зони включват „Ваканционно селище”, означена с Ос.

Териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия са без разновидности и могат да бъдат:

- земеделски територии;
- горски територии;
- нарушени територии.

Териториите с режим на превантивна устройствена защита могат да бъдат:

- земеделски територии;
- горски територии.

В териториите с основно предназначение и в устройствените зони се обособяват самостоятелни терени с устройствен режим, предназначени за:

- обслужващи дейности;
- производствено-складови дейности и инфраструктура, обслужваща селското стопанство;
- техническа инфраструктура;
- транспортна инфраструктура;
- недвижими културни ценности;
- озеленени площи за широко обществено ползване и озеленени площи със специфично предназначение.

Жилищните устройствени зони с преобладаващо застрояване с малка височина, означени с Жм, се прилагат за устройство на жилищните територии във всички населени места в общината, включително жилищните територии в гр. Алфатар с преобладаващо малкоетажно жилищно застрояване. Те се застрояват при спазване на следните нормативи и правила:

Наименование на зоната	Код	Пзастр. макс. (%)	Кинг макс.	Позел. мин. (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Жилищна устройствена зона за застрояване с малка височина	Жм	60	1,2	40	10, 5 (3 ет.)	Промяна на режима от Жм в Жс за първия ред УПИ към ПУМ. Минимум 1/3 от озел. площ – дървесна растителност.

Производствените устройствени зони се разполагат в и извън границите на населените места и включват разновидността Пп – Предимно производствена зона. Те се застрояват при спазване на следните нормативи:

Наименование на устройствената зоната	Код	Макс. Плътност на застр	Макс. Кинг	Мин. озел. площ	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки

		(%)		(%)		
Предимно производствена зона	Пп	80	2,4	20	15м (3ет.)	Н мах. не се отнася за съоръжения.

Устройствените зони „Ваканционно селище” (Ос) се устройват в съответствие с разпоредбите на чл. 28, ал. 1 от Наредба №7. Те се застрояват при спазване на следните правила и нормативи:

Наименование на устройствената зоната	Код	Макс. Плътност на застр (%)	Макс. Кинт	Мин. озел. площ (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Курорт	Ок	30	1,5	50	15 м (5ет.)	Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност

Устройствените зони „Озеленени територии за широко обществено ползване в населените места” са предназначени за изграждане на озеленени площи за широко обществено ползване (паркове и градини), за нуждите на ежедневиия и седмичен отдих, както и за спортни и културни развлечения и забави и тихи занимания. Те се устройват в съответствие с чл. 32 от Наредба № 7.

Устройствените зони „Озеленени територии за широко обществено ползване извън населените места” са предназначени за устройване на извънселищни паркове в естествена природна среда за седмичен отдих, масов спорт и атракции. Те се устройват в съответствие с чл. 32 от Наредба № 7, като в зависимост от конкретните природни условия и дадености в тях могат да се разполагат ботанически и зоокътове, съоръжения за екстремни спортове и игри, водни атракционни и др., както и да бъдат експонирани обекти на недвижимото културно наследство с необходимата приемна, информационна и охранителна инфраструктура. При устройването им:

- се осигурява максимално съхраняване на естественото едроразмерно озеленяване, пасищата и ливадите и други елементи на околната среда;
- благоустройствените работи се изпълняват само с естествени материали.

В тези зони, които попадат в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие могат да се разполагат само преместваеми обекти и не се допуска:

- изграждане на концертни естради, летни амфитеатри и спортни съоръжения по чл. 32, ал.1., т. 3 от Наредба № 7, които представляват или включват непреместваеми съоръжения, трайни настилки и други обекти, които изменят трайно субстанцията на земята, върху която са поставени.
- изграждане на трайни настилки по алейната мрежа, детските и спортните площадки, местата за почивка и др.

Устройствените зони „Озеленени територии за широко обществено ползване - горски парк” са извънселищни, в т.ч. и горски паркове, предназначени за ежедневен и седмичен отдих, туризъм, масов спорт и развлечения. Те се устройват в съответствие с чл. 32, ал. 1, т. 1, 2, 4, 5 и 6 от Наредба № 7, като в зависимост от конкретните природни условия и дадености в тях могат да се разполагат ботанически и зоокътове, съоръжения за екстремни спортове и игри, както и да бъдат експонирани обекти на недвижимото културно наследство с необходимата приемна, информационна и охранителна инфраструктура. При устройването им:

- се осигурява максимално съхраняване на естественото озеленяване и другите компоненти на природната среда;
- благоустройствените работи се изпълняват само с естествени материали.

В такива зони, които попадат в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие могат да се разполагат само преместваеми обекти.

Устройствените зони „Озеленена територия за спорт и развлечения” са предназначени за изграждане предимно на спортни съоръжения или комплекси и озеленяване. В тях се допуска още изграждане на:

- мрежи и съоръжения на транспорта, движението и друга техническата инфраструктура;
- обекти за настаняване и подслон, за хранене, за търговия, за културни развлечения и забави;
- детски площадки

В тези устройствени зони минималната озеленена площ е 20%.

Устройствените зони „Изоляционно озеленяване”, са озеленени площи със специфично предназначение - част от зелената система на общината. Те са предназначени за осигуряване на благоприятна екологическа обстановка и комфорт на обитаването в населените места и селищните образувания. Те се устройват между урбанизирани територии за обитаване и такива за производствени и животновъдни дейности, както и покрай участъци от трасета на пътна и ж.п. инфраструктура и обекти на въздушния транспорт, прилежащи на населените места. В тях се изпълнява озеленяване с подходяща едроразмерна растителност на база дендрологичен проект. Те се стопанисват и поддържат, като част от зелената система на съответното населено място.

Устройство на земеделските територии

С ОУПО се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества, за следните земеделски територии:

- земеделските земи от I-ва до V-та бонитетна категория включително, заедно с прилежащите полезащитни горски пояси;
- земеделските земи с трайни насаждения;
- земеделски земи с изградени напоителни системи;
- земите, заети от ливади, пасища и мери;
- земеделски земи за зеленчукопроизводство;
- земеделски земи, попадащи в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.

Режимът не се отнася за земеделските земи, предоставени на граждани по силата на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет и на Министерския съвет (по § 4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи). Промяна на предназначението на поземлени имоти в тези територии се допуска по изключение за:

- изграждане на крайпътни обслужващи обекти;
- създаване или разширяване на озеленени площи за широко обществено ползване – извънселищни паркове, както и за открити спортни обекти – игрища и тенис-кортове със затревен терен, както и голф-игрища;
- изграждане на обекти на транспортна и друга техническа инфраструктура и на комуналното стопанство, включително хидромелиоративни мрежи и съоръжения, свързани с тяхната експлоатация;
- изграждането на логистични бази, обществено-обслужващи и складово-производствени обекти.
- разширение на гробищни паркове или за нови гробищни паркове;
- изграждане на нови полезащитни и ветрозащитни пояси;
- изпълнение на дейности и строителство, свързани с опазването и експонирането на обекти на недвижимото културно наследство.

За изграждане на крайпътни обслужващи обекти промяна на предназначението на земеделски земи се допуска само в случаите, когато теренът граничи с път от републиканската пътна мрежа или от общинската мрежа - най-малко бивш IV клас. В тези случаи промяната на предназначението може да обхване площ, не по-голяма от три декара. Когато поземленият имот е с по-голяма площ, промяната се извършва само за част от него с размер до 3 (три) дка. В тези случаи устройството и застрояването на имотите с променено предназначение се извършва съгласно долните показатели:

Макс. Пзастр (%)	Макс. Кинг	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
60	1,2	10 м (3)	Н не се отнася за съоръжения. Допуска се изграждане и на жилище за собственика и за охраната. Задължително осигуряване необходимите паркоместа за посетителите в границите на УПИ

Допусканията за промяна на предназначението на земеделски територии, попадащи в обхвата на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) са приложими, доколкото не противоречат на плана за управление на съответната защитена зона, респ. на заповедта за обявяване и стандартния формуляр.

Устройство на горските територии

С ОУП се установява режим на превантивна защита (с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества) за защитните и специалните горски територии по чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Закона за горите. В тях

не се допуска строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура и хидротехнически съоръжения, както и на обектите по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите, чието изграждане не се смята за строителство. Провеждането на пътища и проводи на техническата инфраструктура през тези територии трябва да се планира и осъществява с минимално нарушаване на средата, включително природната среда между местообитанията и при задължително осигуряване на свободно преминаване през тях на всички представени в зоната животински видове.

Опазването и устройството на специалните горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите се осъществява съобразно плановете за управление, съответно заповедите за обявяване и стандартните формуляри. Изключенията за тези горски територии, попадащи в обхвата на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие са приложими, доколкото не противоречат на плана за управление на съответната защитена зона, респ. на заповедта за обявяване и стандартния формуляр.

Устройство на нарушени територии

На техническа и биологическа рекултивация подлежат:

- всички изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им;
- регламентирани и нерегламентирани сметища и други депа за отпадъци (след приключване на експлоатацията, съответно след разчистването им);
- свлачища, срутища и други земи с нарушен почвен профил;
- строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството).

В случаите, когато с ОУПО не е определено друго конкретно предназначение на тези територии се извършва рекултивация за последващо ползване, съобразно това на прилежащите територии – земеделски или горски.

Свлачищата и строителните площадки на точкови и линейни обекти се рекултивират за използване по основния за тях начин на трайно ползване.

Територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия

Територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия са:

1. горските територии;
2. озеленени територии около водни обекти;
3. естествено и изкуствено залесените земеделски земи;
4. новоизгражданите и реконструирани пътища;
5. урбанизирани ландшафти;
6. селищни ландшафти.

Опазването на ландшафта и необходимите ландшафтноустройствени мероприятия за горските територии се осъществяват, както следва:

1. за защитени територии по *Закона за защитените територии* и защитени зони по *Закона за биологичното разнообразие*, обхващащи земеделски и горски територии – по силата на плановете за управление, респективно заповедите за обявяване и режимите на дейности.

2. за защитните и специалните горски територии – чрез прилагане на режим на превантивна устройствена защита, съгласно чл. 21, ал. 1;

3. за всички горски територии се изисква при оформяне на крайнините на горите, както и покрай преминаващите през тях пътища, да се прилага свободно очертаване, като се следват гънките на терена и естествената конфигурация на масива и се избягват правите редове.

Всички естествени обраствания - зелени структури извън населените места в обхвата на принадлежащите земи на реките, вкл. суходолията, подлежат на опазване, поддържане и възстановяване, доколкото не нарушават проводимостта на речното легло. На опазване, поддържане и възстановяване подлежат и естествените обраствания по крайбрежията на останалите естествени и изкуствени повърхностни водни тела. При подмяна на съществуващото или при ново озеленяване да се ползват растителни видове, идентични с естествените за мястото.

Естественото и изкуствено залесяване в обхвата на земеделските земи, на първо място - полезащитните горски пояси, се оценява като качество на „ценен културен ландшафт” и не се допуска унищожаването му.

При проектирането и изпълнението на рекултивационни мероприятия да се съобразяват специфичните ландшафтни характеристики на средата, в която попада съответната територия за рекултивация.

Трасетата на новоизгражданите пътища и други линейни обекти на техническата инфраструктура следва да нарушават във възможно най-малка степен ценните и характерни елементи на ландшафта – земни форми, съществуващо естествено или изкуствено едроразмерно озеленяване.

За осигуряване непрекъснатост на природните ареали и по-хармонично вписване на антропогенните елементи в естествения ландшафт, с подробните планове на новоурбанизираните територии следва да се прилага принципът на „прекъсната урбанизация”, като се запазват територии без застрояване – „зелени клинове” - в границите на селищните образувания и между тях. В „зелените клинове” се включват пасища и ливади, намиращи се на съответната територия.

С последващите подробни планове се съхраняват характеристиките на селищните ландшафти, като с устройствените правила и нормативи се запазват характерните за мястото начин и характер на застрояване, разполагане на основното застрояване в границите на урегулираните поземлени имоти, както и специфични изисквания, отнасящи се за максимална застроена площ на обектите от основното застрояване в урегулирани поземлени имоти с големи размери, за вида на озеленяването, за опазване на исторически формирани структури и тяхната среда и др.

Специални изисквания при устройството и застрояването на територията

Водни обекти

Не се допуска промяна на предназначението на поземлените имоти на водни обекти и строителство в тях, освен на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения. При урбанизиране на територии около водни обекти, в подробните устройствени планове се включват отреджания за регулация на речните корита и изграждане на необходимите защитни съоръжения. До изграждането на тези съоръжения, в обхвата на крайбрежните заливаеми ивици и в сервитута на хидротехническите съоръжения не се допуска капитално застрояване и извършване на дейностите по чл. 134 от Закона за водите, освен изграждане на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения. Не се допуска засаждане на дървета в най-ниската разливна крайречна тераса (в

зависимост от хидроложки проучвания за високи води с обезпеченост веднъж на 50 години). Във всички случаи на урбанизиране на територии край реки и дерета, в т.ч. суходолия, се осигурява възможност за достъп за почистване, укрепване и поддържане на речното корито, дерето или суходолието.

ВиК съоръжения

При изработването на нови подробни устройствени планове на населените места или изменение на планове за части от населени места да се предвиждат мерки за рехабилитация, реконструкция и/или доизграждане на водопроводните системи, включително подмяна на амортизираните водопроводи, с оглед преодоляване загубите на питейни води. В плановете задължително да се предвижда изграждане на разделна канализация за атмосферните и отпадъчните води и отвеждане на последните в пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) или локална пречиствателна станция за отпадъчни води (ЛПСОВ). До изграждане на канализацията, отпадъчните води се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно-хигиенните изисквания. Едновременно с изграждането на нови производствени предприятия и животновъдни ферми да се изградят и необходимите ЛПСОВ.

Шумозащитни съоръжения

По съществуващи и нови комуникационни артерии (пътища и улици) през или в близост до населени места и селищни образувания с шумово натоварване над граничните стойности на нивата на шума по *Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ за показателите за шум в околната среда*, с подробните устройствени планове в зависимост от конкретните условия да се предвижда шумозащитно озеленяване в необходимия обхват и ширина или изграждането на изкуствени шумозащитни екрани, при спазване разпоредбите на *Закона за пътищата*. При липса на теренни или други условия за изграждане на шумозащитните съоръжения в правилата за прилагането на подробните устройствени планове да се включва изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на урегулираните поземлени имоти, прилежащи на пътя. Източниците на производствен шум се локализируют по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на промишленото съсредоточие, респ. производствената зона. При изработване на цялостните подробни устройствени планове за новоурбанизираните територии, елементите на уличната мрежа да се планират с минимална ширина 12 m, като се предвиди двустранно едроразмерно озеленяване, с възможност за паркиране между дърветата.

Достъпна среда

Общо изискване към подробните устройствени планове, в т.ч. и плановете за устройство на парковете по чл. 62, ал. 1 от Закона за устройство на територията, както и проектните решения, отнасящи се за благоустрояването на публичните пространства, е да бъдат съобразени с нормативните изисквания за достъпна среда.

Устройствен режим на обособените самостоятелни терени

Самостоятелните терените за *обслужващи* дейности, се устройват и застрояват в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Наредба № 7 и при спазване на приложимите разпоредби от правилата и нормативите на ОУП.

Самостоятелните терени за *производствено-складови* дейности и инфраструктура, обслужваща селското стопанство, се устройват и застрояват съобразно съответните технологични и санитарно-хигиенни изисквания при спазване на приложимите разпоредби от правилата и нормативите на ОУП.

Самостоятелните терени за *техническа инфраструктура*, включват площите, необходими за изграждането на съответните площни и линейни обекти на техническата инфраструктура и на комуналното стопанство, както и нормативно определените предпазни и сервитутни площи (ивици) с ограничителен режим на застрояване и/или изпълнение на мелиоративно (изолационно) озеленяване. Разположението и необходимите площи на терените за разширение на съществуващи и изграждане на нови обекти се определят със специални технико-икономически проучвания. Окончателното местоположение и обхват, определени с подробните устройствени планове, се отразяват на „дежурната карта” по чл. 36, ал.2.

Площадките за разполагане на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци се устройват и застрояват в съответствие с изискванията Наредба № 7/2004 г. на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЗ за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Програмата за управление на отпадъците на община Алфатар.

Собствениците на земеделски стопанства и животновъдни ферми осъществяват управлението на отпадъците от селскостопанската си дейност при съблюдаване нормативната уредба на Министерството на земеделието и храните

Не се допуска въвеждане в експлоатация на обекти, за които се изискват пояси от мелиоративно (изолационно) озеленяване, преди последните да бъдат изпълнени в съответствие с нормативните изисквания и съответните проекти.

В самостоятелни терени за *транспортна инфраструктура* са включени:

- съществуващите и проектните трасета и съоръжения на пътната инфраструктура, включително за автомобилно, пешеходно и велосипедно движение;
- съществуващите и проектни обществени паркинги и паркинг-гаражи;
- трасетата и обектите на железопътната инфраструктура;
- терени за инфраструктура на въздушния транспорт;
- средства за алтернативен масов обществен пътнически транспорт.

Проектните трасета и съоръжения в ОУПО са с приблизително местоположение. Окончателното местоположение се определя с подробен устройствен план на база специализирани проучвания и се отразява на „дежурната карта” по чл. 36, ал.2. При определянето на нови трасета в максималната възможна степен се ползват трасетата на съществуващи полски и горски пътища. При изграждане на нови пътища или реконструкция на участъци от съществуващи, в обхвата на пътя се включват велосипедни алеи, в съответствие с чл. 5, ал. 6а от *Закона за пътищата*. На основание разрешение по чл. 26, ал. 3. от *Закона за пътищата*, в обхвата на съществуващите, както и при реконструкция на нови пътища се извършват специализирани проучвания, проектиране и изпълнение на саниране на съществуващо и изпълнение на ново крайпътно озеленяване, при съблюдаване на принципите, описани в ОУП.

В самостоятелни терени за *недвижими културни ценности*, са включени защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство по смисъла на чл. 79, ал. 5 от *Закона за културното наследство*, разположени извън урбанизираните територии. Тези терени са предназначени за дейности, насочени към опазването и социализация на недвижимите културни ценности и се устройват в съответствие с режимите за опазване, респ. документите и процедурите, регламентирани в раздел V. „Териториалноустройствена защита” от *Закона за културното наследство*. В тези терени за археологически недвижими културни ценности се прилагат разпоредбите на чл. 35 от Наредба № 7. На основание съответни санкции на компетентните органи по Закона за културното наследство, в тях се допускат:

- специализирани проучвателни и консервационно-реставрационни работи;
- строителство, свързано с опазването, социализацията и охраната на недвижимите културни ценности, благоустройствени работи, озеленяване и изграждане на съоръжения на техническата и транспортна, в т.ч. довеждаща инфраструктура.

Озеленените площи за широко обществено ползване – паркове, градини и улично озеленяване по регулация, както и линейното едроразмерно улично озеленяване, извън посочените в раздел II., т.4 „Устройствени зони за озеленени територии” на ОУП, се устройват, поддържат и ползват като самостоятелни терени в съответствие с предвижданията на действащите подробни устройствени планове, Наредба № 7 и съответните общински наредби. Не се допуска намаляване обхвата на терените на зеленените площи за широко обществено ползване с последващи подробни устройствени планове. Предвижда се доразвитие на линейното озеленяване със зелени ивици и дървета по протежение на основните улици, като при последващото планиране строителната линия към улицата се съобразява с растежните изисквания на съответните видове. При измененията на действащите или изработване на нови подробни устройствени планове на селата, съществуващите залесени територии в техните граници трябва да се запазват като елементи на зелената система по регулация. Не се допуска намаляване обхвата на терените на зеленените площи със специфично предназначение с последващи подробни устройствени планове. Озеленените площи със специфично предназначение – съществуващи гробищни паркове и терени, предвидени за тяхното разширение, се устройват в съответствие с *Наредба № 2/2011 г. на МЗ за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници*.

При развитието на *аграрния сектор* трябва да се спазват следните изисквания:

- Възстановяване на напоителните системи и напоителните полета;
- Създаване на масиви от трайни насаждения, възстановяване на зеленчукопроизводството;
- Изграждане на съвременни животновъдни ферми;
- Изграждане на друга инфраструктура: за обслужване на селскостопанските дейности, за преработка и за реализацията на продукцията;
- Интегриране на аграрния сектор с туризма (като част от познавателен туризъм по специални интереси и рекреация).

- Доизграждане на мрежата от защитни горски пояси и изолационно озеленяване;
- Рекултивация на нарушените терени и определяне на подходящите за земеделско ползване;
- Изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадъчните води към съществуващите и новопредвидените обекти на животновъдството и преработката на животинска продукция в устройствените зони, в които е допустимо разполагането им;
- Развитие на базата на хранително-вкусовата промишленост;
- Търсене на инвестиционна активност за изграждане на инфраструктура за енергодобив от възобновяеми източници.

Специфичните правила и нормативи за устройство на защитените територии за *недвижимото културно наследство* и за дефиниране на специфични устройствени режими за тях към общия устройствен план на община Алфатар включват:

- Опазването на недвижимите археологически културни ценности (НАКЦ) да бъде изцяло съобразено с изискванията на ЗКН и границите и режимите им, определени от МК по реда на ЗКН.
- За археологическите обекти, които се намират в земеделски територии се прилагат изискванията на глава 9, чл.35 от Наредба 7 за ПНУОВТУЗ – забранява се риголване на почвата и дълбочинна обработка на повече от 25 см дълбочина, както и засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система. Забраняват се всички строителни, добивни, мелиоративни и други дейности, които увреждат могилния насип.
- Преди издаване на виза за проектиране на застрояване в имоти, попадащи в зона с НАКЦ, да се извършат предварителни археологически проучвания.
- За устройството и опазването на териториите на селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове – всички искания за намеси в недвижимите културни ценности се съгласуват по реда на ЗКН.
- Забранява се всякаква добивна дейност на територията на НАКЦ.

Устройство и опазване на територията на НАКЦ:

- Разрешава се археологическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на НАКЦ.
- Обектите на ниско и подземно застрояване се съгласуват с МК.
- При възникване на инвестиционна инициатива предварително трябва да бъдат извършени пълни археологически проучвания в границите на имота и след определянето на статута и специфичните правила за опазването на културната ценност от комисията, назначена от Министъра на културата, проектът да се съгласува с МК.

Режим на ползване на охранителната зона: инвестиционните проекти за обектите на ниско и подземно строителство се съгласуват с МК.

2. Текущо състояние на компонентите и факторите на околната среда и евентуално развитие без прилагането на плана („нулева алтернатива”)

Съгласно ЗООС компонентите на околната среда са: атмосферният въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафтът, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи, а факторите, които замърсяват или увреждат околната среда, могат да бъдат: естествени и антропогенни вещества и процеси; различни видове отпадъци и техните местонахождения; рискови енергийни източници - шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми.

2.1. Атмосферен въздух

2.1.1. Климат

Климатични и метеорологични параметри

Територията на община Алфатар попада в *Източния климатичен район на Дунавската равнина*. Климатът на общината е умерено-континентален със степно влияние. Формира се под влияние на океанските въздушни маси на умерените ширини, нахлуващи основно от северозапад и запад и по-рядко откъм север и североизток, и на континентални въздушни маси на умерените ширини, които нахлуват предимно откъм североизток и по-рядко откъм северозапад. През зимата се наблюдават нахлувания и на арктични въздушни маси, което усилва континенталността на климата. Влиянието на тропични въздушни маси е слабо изразено. Преминаването на циклонални въздушни маси е свързано с рязка промяна в стойностите на атмосферното налягане.

Преобладаващите ветрове са северозападните. Характерни за района са силните северни ветрове през зимата, които на места издухват снежната покривка и причиняват измръзване на есенните култури, а снего-навяванията по пътищата затрудняват транспорта. Това е наложило създаването на полезащитни пояси. Характерно за зимните месеци е и скрежо-образуването и обледяването, водещо до аварии в електрозахранването.

Компонентите на околната среда в разглеждания регион не са антропогенно повлияни. Районът е сред малкото в страната, съхранени от замърсяване, причинено от промишлени дейности.

Табл. 2.1-1. Средномесечните стойности на метеорологичните параметри за района на Силистра

Месец → Параметър ↓	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Температура [°C]	-1.7	0.8	5.3	11.8	17.3	20.8	23.0	22.4	18.2	12.6	7.1	1.5
Максимална температура [°C]	1.2	4.3	9.9	17.3	22.9	26.3	28.8	28.6	24.4	18.2	10.9	4.6
Минимална температура [°C]	-4.9	-2.8	1.2	6.7	12.0	15.5	17.5	16.7	12.9	8.1	3.8	-1.3
Влажност [%]	84	81	75	70	70	69	66	66	71	77	83	85
Обща облачност	6.8	6.7	6.3	5.4	4.8	4.5	3.2	2.8	3.3	4.6	6.8	7.0

[бр.дни]												
Дни с мъгла [бр.дни]	5.1	3.2	1.3	0.4	0.3	0.3	0.0	0.5	0.9	2.3	3.8	5.5
Скорост на вятъра [м/с]	3.0	3.3	3.4	3.2	3.0	2.6	2.0	2.1	2.2	2.2	2.7	2.7
Тихо (безветрие) [%]	32.1	28.9	23.7	25.5	23.3	23.8	35.1	31.6	31.2	31.1	26.3	32.2

Скорост и посока на вятъра. Тихо време

Режимът на вятъра над територията се определя от редица фактори, основните от които са атмосферната циркулация, формите на релефа, характерът на подстилащата повърхност. Релефните дадености, отдалечеността от естествени планински възвишения са предпоставка за ветровите процеси.

За определяне на метеорологичните параметри по-представителни са данните от ХМС-Тервел, макар че ХМС-Силистра е по-наблизо. Причина за това е река Дунав и т.н. „канален ефект“, който изкривява ветровата картина в крайбрежните райони.

Средната скорост на вятъра по посока (м/с) за ХМС-Тервел е представена в следната таблица:

Табл. 2.1-2.

посока	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
N	4,4	5,1	5,3	4,1	4,0	4,1	3,2	3,0	3,1	3,7	3,9	4,1
NE	5,2	4,1	5,4	4,8	4,2	4,0	3,5	3,4	4,4	4,0	4,3	4,3
E	4,7	3,7	4,7	4,3	4,2	3,3	3,0	3,0	2,9	2,8	3,6	4,0
SE	4,9	4,3	5,0	5,1	4,7	3,7	3,8	3,8	3,9	3,8	4,3	4,6
S	4,0	4,4	4,4	4,7	4,2	3,7	3,8	3,7	3,2	3,8	4,6	4,8
SW	4,0	4,9	4,9	5,0	5,0	3,7	3,7	3,8	3,2	4,7	4,8	4,3
W	4,4	5,0	4,5	4,2	4,1	3,7	3,3	3,5	3,6	4,2	4,0	3,8
NW	4,7	5,7	5,6	4,7	3,7	3,8	3,7	3,6	3,6	3,8	3,8	4,2

Както се вижда няма ярко изразена тенденция за преобладаваща посока на вятъра. Все пак може да се приеме, че в годишен разрез преобладава северозападния вятър (34,7 %). Честотата на вятъра по скорост в градации (%) за ХМС-Тервел е представена в следната таблица:

Табл. 2.1-3.

Скорост, м/с	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
0-1	32,8	29,6	22,9	25,7	29,0	33,7	41,5	46,0	42,5	45,6	35,1	35,6	34,7
2-5	48,5	47,9	52,4	54,3	54,9	55,5	50,0	45,8	49,5	44,1	51,4	49,1	50,5
6-9	13,4	14,4	16,1	13,8	12,1	8,7	7,1	7,0	6,5	7,7	9,4	11,2	10,7
10-13	3,0	4,9	4,5	3,5	2,4	1,6	1,2	1,0	1,3	1,6	2,5	2,5	2,5
14-17	1,2	1,5	2,3	1,6	1,0	0,4	0,1	0,1	0,1	0,8	1,2	0,9	1,0
18-20	0,7	1,2	0,8	0,9	0,3	0,1	-	-	0,1	0,2	0,5	0,6	0,4
>20	0,4	0,6	0,8	0,2	0,2	-	0,1	-	-	0,1	0,1	-	0,2

Както се вижда в годишен аспект съвсем слаб вятър има в около 1/3 от случаите, а скоростта на силния вятър (над 14 м/с на височина 10 м) е под 1,6%. Безветрието в годишен разрез е 21,3 % (около 78 дни) с минимум през март (12,6%) и максимум през октомври (31,3 %).

Честота на вятъра по посоки и скорост (%) - Тервел								
Януари								
Скорост (м/сек)	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
1-5	18,3	5,9	4,8	6,3	6,2	6,7	15,5	13,1
6-10	4	1,7	1,1	2,1	1,5	1,5	2,9	2,3
11-15	0,6	0,4	0,3	0,5	0,3	0,4	0,4	0,5
16-20	0,6	0,4	0,1		0,1	0,1	0,5	0,3
> 20	0,1	0,1						0,3
Юли								
Скорост (м/сек)	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
1-5	16	9,2	7,5	7,7	7,9	4,2	18,5	17,5
6-10	1	1,1	0,4	1,1	1,7	0,9	1,7	2
11-15	0,1				0,2		0,6	0,4
16-20	0,1							
> 20				0,1				

Фиг. 2.1-1.

Честотата на силните ветрове по посоки (%) е: N-29; NE-10,1; E-4,3; SE-7,3; S- 9,6; SW- 8,7; W- 11,5; NW- 19,1.

Максималната скорост на вятъра (м/с) с различна обезпеченост за ХМС-Тервел е: 1 път на 1 година – 24; 1 път на 5 години – 29; 1 път на 10 години – 32; 1 път на 15 години – 34; 1 път на 20 години – 36; 1 път на 25 години – 37; 1 път на 50 години – 39; 1 път на 100 години – 41.

Атмосферно налягане

Най-стабилно атмосферното налягане е през летните месеци и при антициклонално състояние на времето. При преминаване на циклони (най-често през пролетния и зимния сезони) се наблюдават резки промени в стойностите на барометричното налягане.

Средногодишните стойности на атмосферното налягане за района е 986,9 хектопаскала (hPa). Най-високите средномесечни стойности са през ноември и октомври, а най-ниските - през февруари и юли. През летните месеци атмосферното налягане е най-стабилно по отношение на месечните стойности. Денонощният ход обаче показва по-големи амплитуди през летните месеци, отколкото през зимните.

Температурен режим, инверсии

Най-студен месец е януари, а най-топъл - юли. Средната годишна температура за гр. Силистра е 11,6 °С. Проявата на екстремни температури на атмосферния въздух е в зависимост от особеностите на географското положение, релефа, надморската височина, характера на подстилащата повърхност и атмосферната циркулация. За РАЗГЛЕЖДАНАТА територия абсолютната максимална температура е наблюдавана през м. август (41,0 °С), а абсолютната минимална – минус 27,7 °С. От значение за дифузията на атмосферните замърсители е и амплитудата на температурата. Най-високите й стойности се наблюдават през топлото полугодие. Средната месечна температура за гр. Силистра варира от –1,7 °С през м. януари до +23,0 °С през юли.

Табл. 2.1-4. Средна месечна и годишна температура на въздуха за ст. Силистра

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Годишна
-1,7	0,8	5,31	11,8	17,3	20,8	23,0	22,4	18,2	12,6	7,1	1,5	11,6

Високият процент на “отвореност” на релефните форми предопределя ниската степен на инверсионните температурни процеси. Характерни са кратковременни динамични инверсии.

Табл. 2.1-5. Температура на въздуха

станция	Месеци												За вегет. период ср.мес. T°С	Ср.год. T°С
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
А) Средна денонощна температура - средномесечна и годишна температура на въздуха														
Силистра	-1.7	0.8	5.3	11.8	17.3	20.8	23.0	22.4	18.2	12.6	7.1	1.5	17.83	11.6

Б)Екстремни температури - средно месечна максимална температура на въздуха														
Силистра	1.2	4.3	9.9	17.3	22.9	26.3	28.8	28.6	24.4	18.2	10.9	4.6	-	16.4
- месечна и годишна абсолютно максимална температура на въздуха														
Силистра	19.1	21	31.4	34.8	36.4	37.7	38.2	41.0	38.4	35.2	27.7	21.5	-	41.0
- средно месечна минимална температура на въздуха														
Силистра	-4.9	-2.8	1.2	6.7	12	15.5	17.5	16.7	12.9	8.1	3.8	-1.3	-	7.1
- месечна и годишна абсолютно минимална температура на въздуха														
Силистра	-32	-23.1	-12.7	-3.5	1.0	5.5	10	4.9	1.0	-4.2	-13	-22.4	-	-32
-средно месечна денонощна амплитуда на температурата на въздуха														
Силистра	6.1	7.1	8.7	10.6	10.9	10.8	11.3	11.9	11.5	10.1	7.1	5.9	-	9.3

* Вегитационният период продължава от май до септември .

Валежи и влажност на въздуха, облачност, мъгли

Районът се отличава с по-слаби валежи от средните за страната. Средната годишна валежна сума за Силистра е около 500 mm, при 672 mm за цялата страна. Максимумът на валежите е през летния сезон, а минимумът – през зимния сезон.

Табл. 2.1-6. Средна месечна, сезонна и годишна сума на валежите, mm

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Силистра	37	29	32	39	51	66	55	39	31	36	47	39
Тутракан	40	43	38	50	70	72	58	53	46	39	53	50

Станция	Зима	Пролет	Лято	Есен	Годишно
Силистра	105	122	159	113	500
Тутракан	132	158	183	138	611

От стопанска и екологична гледна точка определен интерес представлява и средномесечното разпределение на валежните количества. Най-голямо е количеството през м. юни,юли и май, а най-малки средномесечни валежи има през февруари, септември, март и октомври. Средномесечно за ст. Силистра са регистрирани от 6,7 дни с валежи за м. септември и октомври до 12 (януари и юни) и 13 дни (май). Валежите от дъжд са с най-много случаи през м. май, юни и април (съответно 13,12 и 11 дни). Най-редки извалявания от дъжд се наблюдават през м. януари (4 дни) и през м. февруари, март, септември и октомври (от 5 до 7 дни). Интерес представляват и изваляванията от сняг. Средногодишно в района на Силистра вали сняг 39 дни, като най-много са валежите през м. януари и февруари (съответно 18 и 12 дни). Максимумът на сумата на валежите за дунавското поречие е месец юни. Засушаването настъпва през август-септември, което е решаващо за преждевременното прекратяване на вегетацията при дървесната растителност.Режимът на валежите по крайбрежието на р. Дунав има добре изразен континентален характер.Максимумът е през юни,минимумът е през февруари. В климатично отношение дунавското поречие принадлежи към една от най-сухите части на България. Валежите средно са равни на около 84-86% от средните за страната.През юли и август дунавските води силно спадат и настъпват летните

горещини, което предизвиква коренна промяна в екологичната обстановка. За вегетационния период средната сума на валежите е 318 мм и средният брой на дните с валежи е 37. Това е най-добре изразеният континентален климат в България, характерен за Дунавската равнина.

Макар и рядко през периода април-октомври падат интензивни поройни дъждове. Опасността от тях е както в голямото количество валеж за кратко време, така и в силния вятър и градушки, които често ги съпътстват. Броят на гръмотевичните дни достига до 29 годишно.

Средната относителна влажност на въздуха е 75%. През зимния период влажността достига 85-86 %, а през лятото спада до 68-69 %. Въздухът в района е относително най-сух през м. юли и м. август.

Табл. 2.1-7. Влажност на въздуха

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ср.год отн. Влаж- ност	ср.отн. вл.за вегетац. период IV – X
Средна месечна и годишна относителна влажност в %														
Силистра	84	81	75	70	70	69	66	66	71	77	83	85	75	71
Среден месечен и годишен дефицит на влажността (мб)														
Силистра	1.0	1.5	2.9	5.2	6.7	8.8	10.2	10.3	7.2	4.4	2.5	1.0	5.1	-

Средногодишната облачност за района на Силистра е 5,2. С най-ниска облачност са летните месеци и началото на есента, най-висока е облачността през зимните месеци.

Табл. 2.1-8. Облачност – средномесечна и годишна обща

Станция	месеци												Год.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Силистра	6.8	6.7	6.3	5.4	4.8	4.5	3.2	2.8	3.3	4.6	6.8	7.0	5.2

Мъглата е състояние на въздуха в приземния слой, при което хоризонталната видимост е по-малка от 1 km. В района мъглите се образуват предимно през студената част на годината. Максимумът им е през януари и декември и съвпада с максимума на относителната влажност. Броят на дните с мъгла варира от 24 до 143 през цялата година.

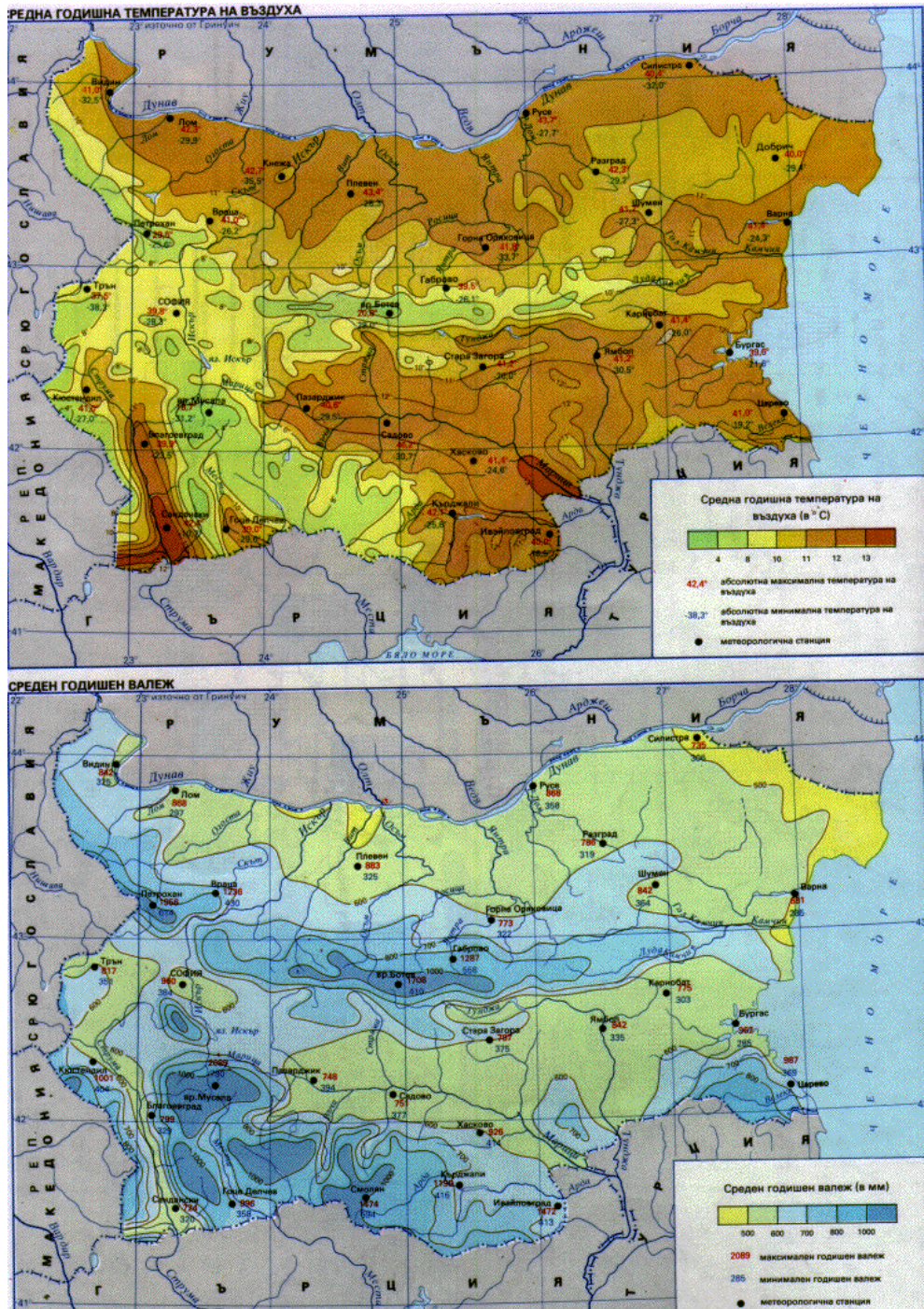
Табл. 2.1-9. Мъгла – брой на дни с мъгла по месеци, полугодия и годишно

Станция	Месеци												полугодия		Год.
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	IV – IX	X – III	
Силистра	5.1	3.2	1.3	0.4	0.3	0.3	0.0	0.5	0.9	2.3	3.8	5.5	2.3	21.1	23.5

Продължителността на мъглата е друга основна характеристика. Най-често са мъглите с продължителност до 3 часа и от 3 до 6 часа. Наблюдават се и мъгли с продължителност няколко денонощия. Те затормозяват транспорта, трудовата

дейност в много отрасли и водят до повишаване концентрациите на много от замърсителите на приземния въздух.

За района на Силистра най-голям брой дни с мъгла има през м. декември и януари, а най-малко – през м. юли, април, май, юни, август и септември, което е благоприятна предпоставка от екологична гледна точка.

Фиг. 2.1-2.

Слънчево греене и слънчева радиация

Слънчевата радиация е основен климатообразуващ фактор и главен източник на топлинна енергия. Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности. От значение за прихода и разхода на слънчевата радиация е и прозрачността на атмосферата, която в района е твърде добра.

Продължителността на слънчевото греене има сериозно отношение към компонентите на околната среда. Броят на часовете слънчево греене зависи от дължината на деня, респективно от географската ширина на мястото, облачността и закритостта на хоризонта. Две трети от часовете слънчево греене са през топлото полугодие.

Сумарната радиация нараства с височината на слънцето и в часовете около обяд достига максималните си стойности.

Слънчевото греене средно годишно за района е относително високо – около 2080 часа, т.е около 48% от светлата част на денонощието за годината.

Слънчевата радиация е основен климатообразуващ фактор и главен източник на топлинна енергия.

2.1.2. Анализ на влиянието на специфичните за района климатични и метеорологични фактори върху замърсяването на въздуха в района на инвестиционното предложение

Климатичните и метеорологични фактори оказват сериозно влияние върху степента на замърсяване на компонентите на околната среда. Те пряко допринасят за по-доброто или по-лошо разсейване на емитираните от източниците вредни вещества в атмосферния въздух, уноса чрез него към повърхностни водни течения и почви, проникването в почвите, растенията, човешкия организъм.

Основните характеристики на метеорологичните и климатични фактори допринасят за относително високия процент на биоклиматичен комфорт на обитаване (условия за съществуване на биологични съобщества) в района. За района средно този процент е около 70% (пролет, есен – 73%; лято – 68%).

За разглеждания район атмосферата се характеризира с определена устойчивост, тихото време е около 21%, което отговаря на класове “А” и “В” на устойчивост според Pasquill-Gifford-Turner. По-рядко през годината устойчивостта на атмосферата може да се определи като “безразлична” (клас “D”) или “неустойчива” (клас “E”).

Скоростта и посоката на вятъра както и тихото време са основните фактори, оказващи влияние върху разпространението и разсейването на атмосферните замърсители и определено имат съществен принос за относително ниския потенциал на замърсяване на въздуха.. Относително високите средни скорости (над 3 m/s), както и ниският процент на тихо време обуславят ефективното разсейване на емитираните замърсители и предотваряват появяването на инверсии, а отгук и задържане на вредни вещества във въздуха. Постоянната посока на местните ветрове от своя страна също допринасят за по-бързо разсейване на вредните вещества, попаднали във въздуха. В същото време наличието на вятър допринася за повишаване запрашеността на въздуха през периодите на усилен селскостопански дейности (оране, сеене, прибиране на реколтата и др.), посредством унос на прах от разположените около територията на инвестиционното предложение земеделски

площи. Тихото време е фактор, който забавя ефективното разсейване и натоварва атмосферата с по-големи концентрации на замърсителите. Наличието на висока влажност и големия брой на дни с мъгли оказват отрицателно влияние върху способността на въздушния басейн да се самопочисти. За района това е определящо през зимния период.

Замърсяването в община Алфатар се оформя главно от транспорта, битовото отопление и селскостопанските дейности. Основното замърсяване е със серен диоксид, прах, азотни оксиди, оловни аерозоли и въглероден оксид. Наднормени показатели може да формира замърсяването с прах и по-рядко със серен диоксид. От гледна точка на задържането на замърсители в приземния слой на атмосферата и от там за попадането им във водни обекти, почви и растения най-неблагоприятен е периодът февруари-април, а по отношение на прахоуноса – периодът август-октомври. От гледна точка на чистотата на околната среда в зависимост от количеството на валежите и периодичността им най-неблагоприятна декада е втората на месец септември. Отношението на сумата на валежите през студеното полугодие към тази през топлото (0,78) е благоприятно за снижаване нивата на замърсяване.

Скоростта и посоката на вятъра както и времетраенето на тихото време благоприятстват разсейването на атмосферните замърсители.

Извод: Посочените данни за температурния режим, количеството на валежите, както и скоростта и посоката на вятъра имат непосредствено отношение към въздействието на предвижданията на ОУП и са взети предвид при разработване на доклада за ЕО.

Всички разгледани метеорологични фактори оказват влияние на разсейването и преноса на замърсителите на въздуха. Техният анализ показва, че за община Алфатар преобладават добри условия за разсейването им. Преобладават ветровете със скорост над 1 m/s, което отчасти допринася за ефективното самоочистване на атмосферата и разсейването на замърсителите на атмосферния въздух.

Като най-неблагоприятен сезон, през който замърсителите могат да се задържат в приземния въздушен слой на територията на общината, се явява лятото (най-високи температури, най-малка влажност на въздуха, сравнително ниска средна скорост на вятъра и често безветрие.

2.1.3. Оценка качеството на въздуха

Районът се отличава с нисък потенциал на замърсяване на атмосферния въздух. Поради липса на големи източници на атмосферно замърсяване, на територията на общината не е установено системно наблюдение на качеството на атмосферния въздух. Наблюдения се извършват само чрез мобилни станции за емисионен контрол. Паралелно са наблюдавани и фонов данни за метеорологични условия в приземния слой: посока, скорост на вятъра, атмосферно налягане, температура на въздуха, слънчево греене и влажност на въздуха. Установените концентрации на серен и азотен диоксид са под допустимите и не крият здравен риск.

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух на територията на общината са:

- селскостопанските дейности (главно пренос на прах от вятъра);
- трафикът по главните пътища от републиканската пътна мрежа; битовото отопление през студения период;
- откритите площи с насипни материали (депа, кариери, сметища и др.).

От всички източници с най-съществено значение са автомобилният транспорт и обработката на земеделските земи, която в много сухи години предизвиква прашни бури.

Атмосферния въздух в района е натоварен предимно с прах и въглероден диоксид, особено през зимния период. Източник на замърсяването е изгарянето на отоплителни материали в бита. Други характерни замърсители са серните оксиди, азотните оксиди и въглеродният оксид.

С положително влияние за ефективното разсейване на замърсителите на територията на общината са относително високите средни скорости и постоянни посоки на местните ветрове, както и ниският процент тихо време. Отрицателно върху способността на въздушния басейн да се самопочисти влияе големият брой дни с мъгли. Слънчевото греене и радиация са способни да засилят вредния ефект от веществата, емитирани с изгорелите автомобилни газове. Атмосферният въздух на района като цяло не е антропогенно натоварен и неговите качествени характеристики са типични за района.

Въздействие върху въздуха: При изготвяне на Общия устройствен план на Община Алфатар са определени промишлени зони в гр. Алфатар и селищата от общината, които са с определен капацитет и възможности за развитие. От тях не се очаква въздействие върху защитените зони в района, защото не се предвиждат усвояване на нови територии и не се планират замърсяващи производства. Транспортната схема е друг фактор с въздействие на въздуха. Общият устройствен план предлага изграждане на три нови пътни връзки: Цар Асен – Алеково, В. Левски – до зона за отдих, Кутловица – до зона за отдих.

Поради характера си и капацитета районът на гр. Алфатар не може да се окачестви като площен източник за отделяне на вредни вещества в резултат от производствената, транспортната и битово-комуналната дейности. Приносът му към замърсяването на въздуха е незначителен, поради липсата на големи промишлени предприятия, малкият брой на населението и транспорта в този общински център.

Извън гр. Алфатар вредни вещества във въздуха се отделят в резултат на:

- интензивни селскостопански дейности
- интензивни горски дейности
- гниене на биологични отпадъци в старите сметища;
- битово отопление
- извънградски транспорт
- изгаряне на стърнища и запалване на селските сметища и селскостопански отпадъци
- неорганизирано замърсяване на въздуха с прах от сухи незатревени земни повърхности

Относително равнинният характер на територията и наличието на обезлесени площи дори при сравнително ниски средни скорости на вятъра са предпоставка и за ветрова ерозия на земите, което допринася за замърсяването на въздуха с прах.

Районът на община Алфатар не е обособен от МОСВ като район за оценка и управление качеството на въздуха. Поради това не е разработена Програма за намаляване на емисиите на замърсителите с достигане на нормите на вредни вещества в атмосферния въздух.

По експертна оценка може да се направят следните изводи:

- Няма превишаване на имисионните норми за населени места в резултат от движението на транспортните средства в гр. Алфатар.
- Няма значимо замърсяване от промишления сектор вследствие горивни процеси;
- Замърсяването на въздуха с прах от неорганизиран източници при характерната средна скорост на вятъра 2,7 м/с няма значителен принос в общото му замърсяване.
- Замърсяването на въздуха от битовия сектор се дължи на използването на въглища за отопление.

2.2. Води

Водите на Община Алфатар се отнасят към Дунавски район на басейново управление на водите с административен център град Плевен.

2.2.1. Повърхностни води

Районът на инвестиционното предложение съгласно физико-географското райониране попада в Добруджанската подобласт на Източна Дунавска равнина. Според геоморфоложкото райониране на страната районът спада към областта на Дунавската епиплатформена равнина. Тя е с нисък пластово-денудационен и акумулационен релеф, малкоамплитудни денивелации на денудационните фации и значително потъване на акумулационните фации на заравнените повърхнини. Лудогорско-Добруджанската хълмисто-платовидна област е дълбоко разчленена с каньоновидни речни долини (релефът е разчленен с хълмист характер, като в издигнатите си части е заравнен с преобладаваща льосова покривка и редица карстови форми развити в неогенските седименти). Надморската височина е $\sim 180 \div 200$ m.

Хидрографската мрежа е слабо изразена и се характеризира с временния отток по деретата при проливни валежи. Повърхностният отток не е по-голям от 10% спрямо валежите, като по-голямата част от него се изпарява или понижава в карстовия терен. Районът на община Алфатар е беден на повърхностни водни ресурси.

Порьозността на льосовата покривка и окарстената варовикова основа, заедно с оскъдните валежи и слабия наклон на релефа, обуславят липсата на повърхностно течащи води и наличието на суходолия. При наличие на повърхностни води те се дренират от древна речна мрежа с ориентация на север. Гъстотата на речната мрежа е под $0.250 \text{ km} / \text{km}^2$. Модулът на оттока е слаб $0.5 - 1.0 \text{ l/s/km}^2$. Това се дължи на ниските валежни количества, значителното изпарение, водопропускливостта на геоложката основа и малкия наклон на релефа.

Поради липсата на реки няма пунктове на Националната система за екологичен мониторинг /НАСЕМ/, подсистема “Контрол и опазване чистотата на водите”.

Съгласно публикувания списък в съответствие с изискванията на чл. 12, ал.1 на *Наредба №6/2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти /ДВ 97/2000 г., 24/2004/*, районът на инвестиционното предложение е обявен за “чувствителна зона” – Заповед № РД-970/28.07.2003 на МОСВ.

Въздействие върху повърхностните води: В общината няма постоянни речни течение и големи водоеми, за които е предвиждано планиране в устройствения план.

Община Алфатар не попада в зоните за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване съгласно ПУРБ за Дунавски район за басейново управление.

2.2.2. Подземни води

Община Алфатар попада в област с континентално климатично влияние върху оттока. В хидрографско отношение той се състои от отточна и безотточна части. Причината за тази особеност са характерните за него карстови процеси. Оттокът в отточната част се формира почти изцяло от водите на карстови извори, но след това намалява и напълно се загубва в окарстените речни долини на безотточната част. Просмукващите се води се оттичат подземно. Поради това средният модул на оттока общо за района е най-малкият в страната – 0.43 l/s/km².

Подземните води се отнасят към Мизийския хидрогеоложки район. Той се характеризира с етажно разположение на водоносните хоризонти в мезозойско-кайнозойската покривка, вертикална хидрохимична зоналност на подземните води, хидравлична връзка между водоносните хоризонти по линиите на тектонските разсеци и разломи, значително площно разпространение на докватернерните водоносни хоризонти. Широкото разпространение на карбонатните скали и разнообразните тектонски структури създават условия за образуване на значителни количества карстови води.

Територията се характеризира с наличието на подземни водни тела. Водоносни се явяват окарстените аптски варовици. Водите са ненапорни и се дренират частично в дълбоките оврази, под формата на малодебитни извори. По-главните извори са каптирани за водоснабдяване. Слаби подпочвени води са установени и в лъсовите отложения, но без практическо значение. Експлоатацията на подпочвените води може да се осъществява чрез дълбоки сондажни и шахтови кладенци (30-40 м под дъното на суходолията).

На територията на общината се разполагат следните подземни водни тела:

- Карстово-порови води в неогена-сармат Северозападна Добруджа код BG2G000000N017, площ 2406,74 км²;
- Карстови води в Русенската формация – код BG1G0000K1b041 – площ 6592 км²;
- Карстови води в малм-валан, код BG2G000J3K1041, площ 6327,29 км².

Извън територията на общината, но със значение за нейното водоснабдяване е водно тяло, включващо води в алувиалните отложения на р. Дунав. Айдемирската низина заема най-източната част от Дунавското крайбрежие между с. Ветрен и гр. Силистра. Тези води се отнасят към **кватернерния водоносен хоризонт**, който е основен водоизточник за промишлено и питейно-битово водоснабдяване на гр. Силистра. Водите са акумулирани в алувиалните отложения на р. Дунав, които са представени от два пласта. Долният пласт е изграден от средно- и едрозърнести чакъли и разнотърнести пясъци. Той е с мощност от 3 до 15 m (средно 8,5 m). Водопроводимостта му е от 250 до 1250 m²/d, а водоотдаването - 23 %. Горният пласт е изграден от глинесто-песъчливи седименти и има мощност средно 13 m. Тези седименти създават условия за локален напор в района покрай брега на река Дунав. Подложката на алувиалните отложения е изградена от окарстени аптски варовици в източната част на низината и от албски мергели и плиоценски пясъци и глини в западната ѝ част. Тя се разполага на дълбочина 10 - 15 m. Подземната вода се е акумулирала основно в долния чакълесто-песъчлив пласт, който се разкрива и в коритото на р. Дунав, което създава хидравлична връзка на подземната вода с водата на р. Дунав. Нивото на подземната вода се намира в горния покривен пласт и е от 0 до 10 m под повърхността (дълбочината му нараства към южната периферия на низината). Нивото се намира под влияние на водните стоежи на р. Дунав.

Подхранването на подземния поток е от инфилтриране на повърхностни води, от изливане на вода от варовиците на апта и от р. Дунав при пълноводие. Дренирането се осъществява от р. Дунав при средни и ниски стоежи. Общият приток на води откъм ската по изчисления правени през 1968 г. е около 78 l/s за фронт на подхранване 3,5 km.

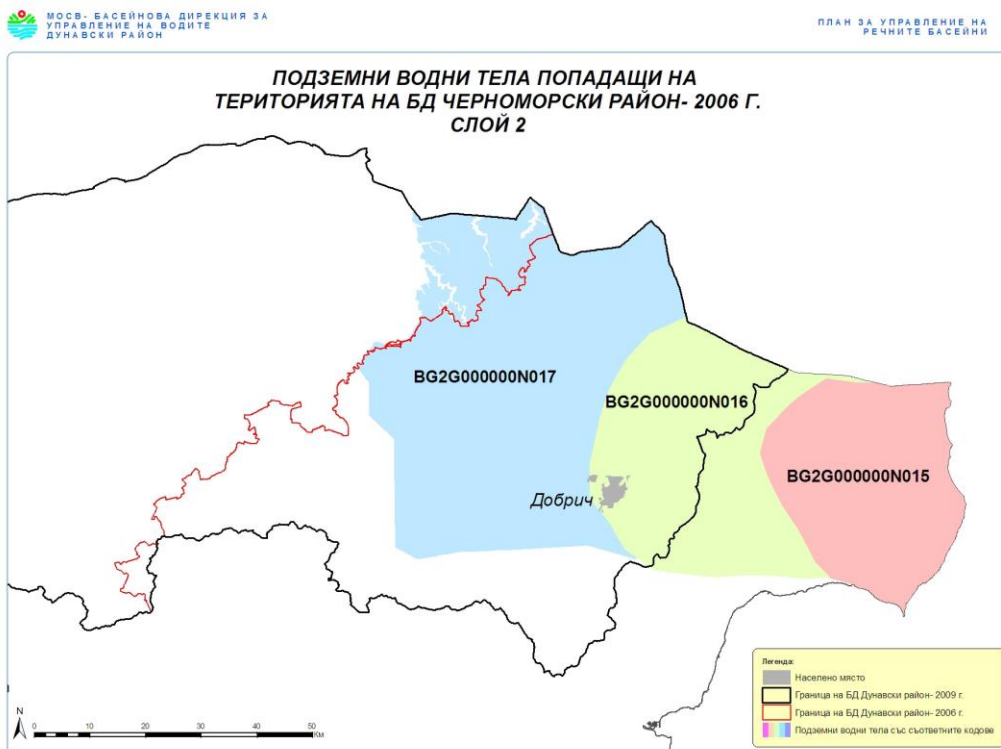
Водоземните съоръжения от кватернерни хоризонти са кладенци тип "Раней".

Водите в алувия са бистри, прозрачни, без вкус, мирис и цвят. Според йонния си състав те се характеризират като хидро-карбонатно-калциеви до хидрокарбонатно-магнезиеви. Общата им твърдост е 20 - 25 °Н. Не са агресивни към бетона и към подземни метални съоръжения.

Освен кватернерният водоносен хоризонт в региона има и други подземни води. Ядката на Тутраканското понижение е изградена от мощен триаски карбонатен разрез. В него е формиран локален водоносен комплекс (разкрит в Р-1 Дулово), който е с висока минерализация, ниски филтрационни свойства и без практическо значение.

Над него от 1000 до 200 - 300 m заляга **малм-валанжинският карбонатен комплекс**, който в района не е добре проучен поради наличието на икономически по-целесъобразни алтернативни водоносни хоризонти. По най-общи данни от дълбоките проучвателни изработки същият се характеризира с ниски филтрационни свойства.

Интерес за питейно-битовото водоснабдяване представлява **водоносният хоризонт на апта**, изграден от напукани и окарстени варовици на дълбочина до 300 m. Водите му се използват в южните по-високи части от равнината, където няма друг водоносен хоризонт. Поради съществената си водозаборна площ и добра окарстеност той притежава добри колекторски свойства и значителни водни запаси. Една част от тях се изливат в източната част и причиняват заблатявания, а в проучвания район те се стичат по делувиалния склон и във вид на скатови води съществено подхранват алувиалния водоносен хоризонт.

Слой 2

Слой 6

Водопроводимостта на пласта е по-голяма в придунавската ивица, където достига до 2000 m²/d. В района на с. Сребърна от изливането на големи количества подземна вода (200 - 300 l/s) се е оформило езерото Сребърна. Условието на залягане на водоносния хоризонт, който има издигнати южни и потънали северни части към основната хидрографска артерия, са благоприятни и във варовиците се е създал ненапорен подземен поток с посока към коритото на р. Дунав. Градиентът на потока е от 1 до 3,5 ‰. Подхранването на този водоносен хоризонт е основно от валежите, като голяма част от тях се инфилтрира директно в разкритията на варовиците на лъоса, алувия и частично плиоцена. Друг източник на подхранване е повърхностната вода, която се формира постоянно и временно. Модулът на подземния отток, а оттам и големината на подхранването е средно 2,8 - 3,03 l/s:km². Тези данни показват, че към водоносния хоризонт се инфилтрират около 90 mm годишен валеж. Динамичните запаси, изчислени по модула на подземния отток са 20 - 22 l/s. Карстовата вода е хидрокарбонатно-калциева, прясна, с обща минерализация от 0,436 до 0,997 g/l. Тя е твърда и много твърда. Водоносният хоризонт не е много добре защитен от замърсители. Замърсяването прониква от повърхността, от инфилтрирани валежи или от замърсени повърхностни води.

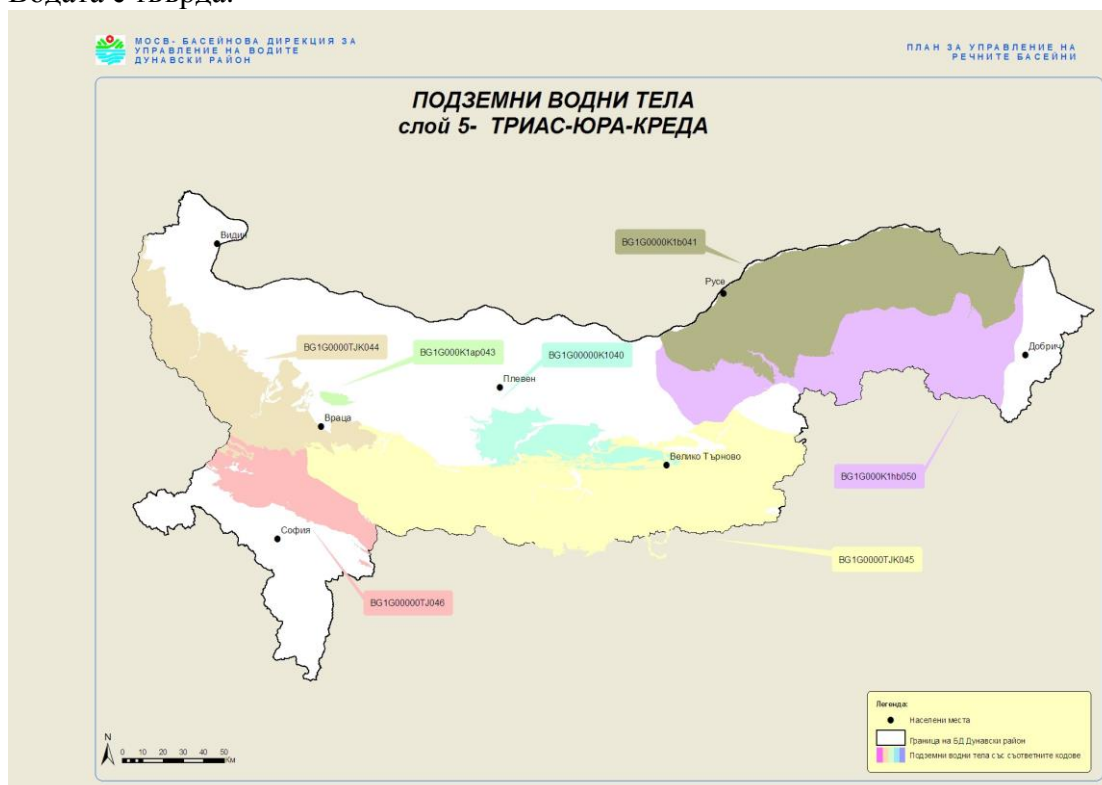
Подземни води са се формирали и **в плиоценските пясъци и варовици**, разпространени в една ясна ивица между Русе и Силистра. За долен водоупор на тези води служат отложенията на понта - глини и песъчливи глини с дебелина 0,5 - 3,0 m. Водоносни са кварцовите пясъци на дака и варовиковият хоризонт на леванта. Те представляват общ водоносен ненапорен хоризонт. Нивото на тези води е на 20 - 40 m от повърхността. Подхранват се изключително от инфилтрация на валежна вода, която като премине лъоса, се акумулира в пясъците и варовиците на плиоцена.

Слой 3

Водите се дренират главно от р. Дунав и от редица долове, по чиито склонове има голям брой извори с малък дебит (от 5 - 6 до 14 l/s). Такива извори

има северно от с. Ветрен. Модулът на подземния отток на плиоценските води е около $1,3 \text{ l/s.km}^2$. Те са предимно хидрокарбонатно-магнезиево-калциеви с повишено съдържание на натрий. Общата минерализация е около $0,7 \text{ g/l}$. Водата е твърда.

Слой 5

Водни ресурси

Сумарната оценка за потенциалните експлоатационни ресурси на подземните води в Дунавския район възлиза общо на около $90 \text{ m}^3/\text{s}$, от които:

- $25 \text{ m}^3/\text{s}$ или $800 \cdot 10^6 \text{ m}^3/\text{a}$ се формират върху територията на региона;
- $65 \text{ m}^3/\text{s}$ или $2.0 \cdot 10^9 \text{ m}^3/\text{a}$ са възможно привлекаеми води от р. Дунав.

В североизточна България при отсъствието на постоянен речен отток, подземните води на горноюрско-долнокредния и барем-аптския водоносни хоризонти представляват главния източник за водоснабдяване.

Територията на самата община е бедна на повърхностни водни ресурси. Поръзността на лъсовата покривка и окарстена варовикова основа, заедно с оскъдните валежи и слабия наклон на релефа са комплекс от обстоятелства, определящи липсата на повърхностно течащи води и за наличието на суходолия. Водният режим се определя от дъждовните води и снеготопенето. Подземните води са разположени в два хоризонта, които се използват за водоснабдяване на селищата през летните месеци. Съществуващите водоеми (с. Цар Асен, с. Васил Левски, с. Бистра) се захранват от карстови чешми (21 бр.).

Водоизточниците за община Алфатар са от подземни води:

- Тръбен кладенец ТК1 Алфатар: проектен дебит – 11 l/s, година на изграждане 1991, не се експлоатира;
- Тръбен кладенец ТК2 Алфатар: проектен дебит – 15 l/s, година на изграждане – 1992, в добро експлоатационно състояние;
- Сондажен кладенец СК Васил Левски: проектен дебит – 11 l/s, година на изграждане – 1987, в добро експлоатационно състояние;
- Тръбен кладенец ТК1 Алеково: проектен дебит – 8,2 l/s, година на изграждане – 1997, в добро експлоатационно състояние.

Всички те трябва да имат определени СОЗ. Съгласно *Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (обн., ДВ, бр. 88 от 27.10.2000 г.)* санитарно-охранителните зони се състоят от три пояса, като най-вътрешен пояс I е за строга охрана непосредствено около водоизточника и/или съоръжението от човешки дейности, които могат да увредят ползваната вода. В поясите II и III се забраняват, ограничават или ограничават при необходимост дейностите, посочени в приложения № 1 и 2 към наредбата. Необходимо е да се анализира дали предвижданията на ОУП включват такива дейности.

Съгласно § 3 на наредбата всички водоизточници, за които няма установени и изградени СОЗ, се привеждат в съответствие с разпоредбите на тази наредба в срок една година от влизането на наредбата в сила.

Съгласно Прил. 3.1.4. към ПУРБ на БДДР-Плевен учредени СОЗ има само ТК1 Алеково (зап. № СОЗ-110/06.11.2006 г.: защитен, водно тяло BG1G0000J3K051, пояс I - 3,541 дкка, пояс II - 86,887 дка, пояс III – 263,300 дка, разрешени обеми – 438,356 m³/ден. Поясите следва да се нанесат в ОУП и в тях да се въведе ограничителен и/или забранителен режим за дейностите, изброени в наредбата.

Водоснабдяването на община Алфатар става посредством 3 водоснабдителни системи. Водоснабдителна система „Силистра” От седемте селища от общината, които са били включени към водоснабдителната система в момента само три от тях задоволяват водопотреблението си от нея – селата Цар Асен и Чуковец и гр.Алфатар при авария на системата от местния водоизточник. Останалите - Алеково, Бистра, Васил Левски, Кутловица са отделени и образуват две отделни самостоятелни водоснабдителни системи.

Като цяло водоземните съоръжения на територията на община Алфатар са в добро експлоатационно състояние. В общината обаче липсва пречиствателна станция за питейни води. Водата се третира с хлор. Помещенията където се извършва това са в лошо състояние и не отговарят на санитарните изисквания. Дозирането на места е ръчно, като това е неприемливо. Хлорирането не се извършва пропорционално на преминалото водно количество и не се прецизира по количество на остатъчния хлор. В резервоарите и водните кули са амортизирани тръбните системи и арматурите по тях. Помпената станция в град Алфатар се нуждае от основен ремонт на сградата. Наложаща е и подмяната на оборудването. Помпите са стари и амортизирани. Същото се отнася и за спирателните кранове и възвратните клапи. Довеждащите водопроводи от водоизточниците до напорните приземни и кула водоеми при

селищата от Азбестоциментовите тръби са амортизирани, а стоманените корозирали и негодни. В много лошо състояние са: магистралния водопровод от ВС Силистра в участъците: с. Бабук – ПС Алфатар и ПС Алфатар – КВ Цар Асен. По отношение на измерването на водата положението е добро. Единствено липсват монтирани водомери на хранителните тръби след водоемите на селата В. Левски и Кутловица. Там измерването е на вход селища и при водоизточника.

Качеството на питейната вода в община Алфатар е на ниво, отговарящо по принцип на нормативните изисквания. Необходими са инвестиции в поддръжката на водопроводната мрежа. На първо време най-наложими са подмяната на магистралния водопровод от КВ Бабук до ЧВ при ПС „Алфатар” с диаметър Ø 355, подмяната на тласкател от ПС „Алфатар” до КВ „Цар Асен” с диаметър Ø 355мм, монтажа на помпено-хидрофорна уредба в град Алфатар за осигуряване на необходимия напор в високи точки в града, реконструкция на обеззаразителните съоръжения, поставане на хидроизолация на напорния резервоар Цар Асен и водна кула Алеково. На следващ етап са необходими подмяна на тласкателя от ПС „Алфатар” до КВ „Алфатар” -3,25км, Подмяна на водопровод от КВ Цар Асен до КВ Алеково - 8,8км, Подмяна на водопровод от КВ Алеково до с.Бистра - 3,2 км, Рехабилитация НВ Кутловица. Тези инвестиции ще доведат до намаляване на загубите и осигуряване на ефективност и устойчивост на водоснабдителната система. В дългосрочен план, за намаляването на загубите под 25 % е необходимо да се подменят гравитачния водопровод от РШ до КВ селата Цар Асен и Чуковец Ø110, гравитачен водопровод от РШ Алеково до НВ Кутловица Ø 75, гравитачния водопровод от НВ Кутловица до НВ В. Левски Ø 110 и да се подмени вътрешната водопроводна мрежа в селата.

Изводи:

- **Районът на инвестиционното предложение е беден на повърхностни водни ресурси;**
- **Община Алфатар разполага с достатъчно водни ресурси. Обхванатите водоизточници осигуряват необходимите водни количества на населените места;**
- **Качеството на питейните води в Община Алфатар е задоволително и отговаря на нормативните изисквания;**
- **Водопроводната мрежа и съоръжения на отделните водоснабдителни групи и самостоятелни водоснабдявания са оразмерени по начин, който позволява подаване на нормативните водни количества за населените места;**
- **Не е въвеждан режим на водопотреблението в нито едно селище в общината;**
- **Загубите на вода по водопреосната мрежа са твърде големи. Освен това се използва питейна вода за напояване по селата и вилните зони.**

Канализация

С изключение на гр. Алфатар, където има частично изградена канализация, в останалите населени места няма такава. Изграждането на надеждна и отговаряща на съвременните изисквания канализационна система е важно условие за подобряване на качеството на живот на местното население и възможност за повишаване на атрактивността на община Алфатар като добро място за инвестиции. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените води. В повечето случаи се използват септични и попивни ями или отпадъчните води свободно се изпускат в деретата, което води до замърсяване на подземните води и провокира свлачищни процеси. Има частично изграден канал за дъждовни води в ниската част на гр. Алфатар. Дъждовната вода се оттича по асфалтовото покритие на пътищата и го руши. Като приоритет е необходимо да се изгради канализационна мрежа за битови води в град Алфатар и околните села, като може да се проучи възможността за изграждане на обща пречиствателна станция, която да обслужва всички населени места в общината. Това ще доведе до непосредствено намаляне на замърсяването на почвата и повърхностните водни басейни. Като дългосрочна перспектива трябва да си изградят отводнителни канали за дъждовни води.

Необходимо е канализацията за битови отпадни води да обхване всички квартали на града и най-вече да се намери възможност за финансиране и построяване на градската пречиствателна станция. Изграждането на канализация за дъждовни води също трябва да продължи, особено по улиците с голям наклон, за да се спре разрушаването на асфалтовото покритие.

Замърсяване на подземните води

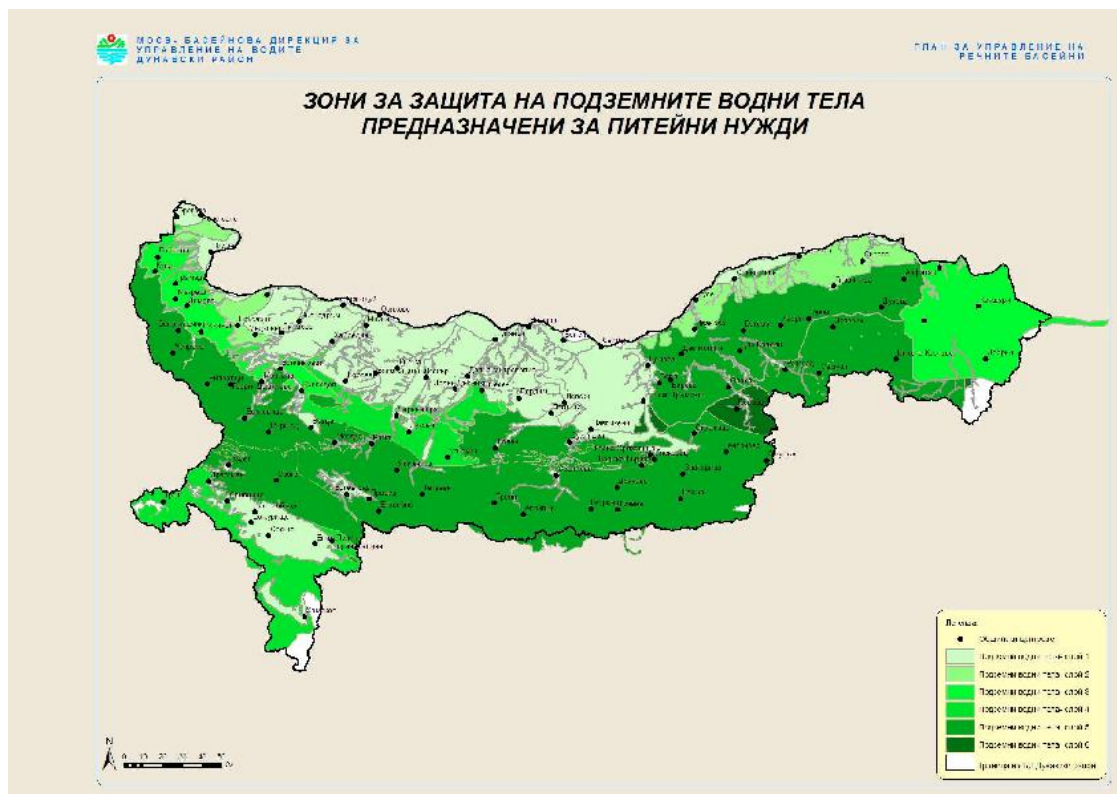
Химизацията на селското стопанство и попивните ями за битовофекални води са основните причини за замърсяване на плитките подземни води. Неконтролираното азотно торене през 80-те и началото на 90-те години, неефективно действащите пречиствателни съоръжения за отпадъчни води от животновъдните ферми, неизградената канализация за отпадъчни битови води, липсата на ПСОВ, допринасят за замърсяване на подземните води използвани за питейни нужди с нитрати.

Най-често срещаното замърсяване на подземните води е с нитрати, произхождащи от изкуствените торове върху селскостопанските земи. Локални органични замърсявания (нитрити, амоний и др.) се наблюдават около селища без канализационна мрежа.

Въздействие върху подземните води: Липсата на канализационна система в населените места и пречиствателни станции създават предпоставка за замърсяване на подпочвените води. В Общия устройствен план се предвижда изграждане на канализационна система за селищата.

Съгласно ПУРБ на БДДР-Плевен за община Алфатар са отбелязани два дифузни източника на замърсяване: недоизградената канализационна система с липсваща ПСОВ и съществуващите общински депа. Замърсяването от точкови източници е свързано с обекти без комплексно разрешително.

По отношение на подземните води територията на община Алфатар попада в зона за защита на подземните водни тела, предназначени за питейни нужди.

Фиг. 2.2-1

Също така територията на общината се отнася към уязвимите зони (от гледна точка на опасността от замърсяване на незащитените подземни водоносни хоризонти с нитрати и фосфати.

Изводи:

- **Необходима е изграждане на нова и модернизация и реконструкция на мрежата и изграждане на ПСОВ на населените места в съответствие със сроковете по Наредба №6/2000 за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти и съобразно изискванията за “чувствителна зона”;**
- **Необходимо е изграждане на локални пречиствателни съоръжения на всички обекти, които не могат да отговорят на изискванията на местното ВиК за заустване в градската канализационна система (респективно на Наредба №7/2000 за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места);**
- **Необходимо е изграждане на дъждовна канализация в гр. Алфатар.**

2.3. Земи и почви

2.3.1. Характеристика на състоянието на почвите и прогнозна оценка на въздействието върху тях, в това число нарушени земи (ерозирани, преовлажнени, засоленни, кисели, унищожени от стопанска дейност и замърсени с вредни вещества и отпадъци) на територията и в граничещи с нея земи по степени и зони на увреждане

Първата почвена карта, характеризираща почвите в Силистренския район, е съставена през 1948 г. на базата на проучванията на Българо-съветска експедиция /Antipov, Karataev, Gerasimov/, отразяваща разположението на излужените черноземи в крайдунавската част. Средномащабна почвена карта на България в М 1:200 000 посочва подробното разпространение на тези почви и на ливадните черноземи. Географското разпространение на карбонатните черноземи е посочено в карта в М1:400000. Резултатите от мащабни агротехнически проучвания на Института по почвознание Пушкаров са отразени в очерци, придружени с карти в М1:25000 и 1:10 000.

Важни условия, свързани с процеса на почвообразуване в района са:

- Релефът на територията е хълмист и вълнообразно равнинен с редуване на дълбоки долове и плоски междудолни пространства. Склоновете са в определена степен разорани, създавайки предпоставка за протичане на ерозионни процеси.
- Средните годишни валежи са около 500 mm, а средната годишна почвена температура е 12,4⁰С, с най-ниска стойност през януари -1⁰С на дълбочина 2-5 cm. Съгласно Soil taxonomy температурният режим е mesic, а влажността – ustic /Boyardjiev, 1989/.
- Основните почвообразуващи материали са кватернерни льосови отложения и плиоценски глини, мергели и варовити пясъчници. Почвообразуващите материали в алувиалните равнини са речни наслаги и льосовидни образувания, а в суходолията делувиални и алувиално-делувиални наслаги.

Терените, предмет на плана, попадат във физикогеографската подобласт Приморска Дунавска равнина. Тук се срещат излужени черноземи, ливадни черноземи и рендзини. Характерни особености на почвите в района са средния до по-тежък глиномеханичен състав (средно пясъкливоглинест, тежко пясъкливоглинест и леко глинест), по-мощен хумусен хоризонт (60-80 cm), добра хумусираност, т.е. сравнително високо съдържание на органично вещество (2.0-3.2% хумус), неутрална до слабо алкална почвена реакция (6.5-7.5 рН). Всичко това обезпечава добро естествено плодородие на почвените условия.

Почвите в община Алфатар се характеризират с известно разнообразие, като преобладаващ почвен тип в общината е излужения чернозем, който е застъпен в трите си разновидности – слабо-, средно- и силно излужен. От общата площ средно излужени черноземи са 4,65%, слабо излужени черноземи - 46,8% и силно излужени черноземи - 16,4%. Останалите почви са тъмно сиви горски - 5,8 % и други (алувиални и делувиални ливадни) почви - 3,3 %.

Количеството на хумуса в горния слой е 2,2-3,0 %. Почвената реакция в хумусния хоризонт е неутрална.

Излужените черноземи /LEACHED CHERNOZEMS- FAO-UNESCO/ са развити повсеместно. Образувани са под влияние на горско-степна растителност върху лъос и лъосовидни материали – средно до тежко пясъчливо – глинести. Почвите имат сравнително мощен почвен профил, състоящ се от хумусно-акумулативен хоризонт /60-70 cm/ и безкарбонатен преходен хоризонт /40-50 cm/. Почвите са тежко-пясъчливо-глинести, с плътно сложение, силно излужени, а на места по склоновете средно до силно ерозирани. Хумусният хоризонт е много тъмно - кафяв, с троховидно зърнеста структура, като карбонатите са измити над 90 cm /карбонатен мицел в профила почти липсва/. Преходният хоризонт е светлокафяв, силно уплътнен тежко-пясъчливо-глинест и с буцеста структура. В долната му част карбонатите се отлагат във вид на карбонатен мицел. В S_k хоризонт $CaCO_3$ се отлага като карбонатен мицел и като дребни меки карбонатни конкреции. По голямата част от почвите са с измити карбонати средно под 150-200 cm. Общи физични свойства имат следните характеристики: обемна плътност варираща от 1,15-1,4 g/cm³; обща порьозност ~50%; воден капацитет 25-26,5%; водопропускливостта им е добра и варира от 0,6 до 1,3 m/24h. Почвите са добре запасени с хумус / 1,8-3,5%/ и с добър въздушен режим. При изсъхване се напукват силно и поради това трябва да се напояват предимно чрез дъждуване.

Излужените черноземи са подложени на ветрова ерозия и склонова ерозия.

Почвите са от най-добре запасените с азот, но поради неравномерното разпределение на валежите в района, нитрификационните процеси не протичат равномерно и снабдяването на растенията с азот през летните месеци е затруднено.

Почвите са добре запасени с микроелементи с изключение на бор и молибден. Имат нормална до кисела реакция.

По устойчивост на химическо замърсяване /съгласно Инструкция № РД-00-11/1994г на МЗ/ излужените черноземи са от трети клас.

Сиви горски почви - лесивирани /LUVISOLS LESSIVE-FAO-UNESCO/. Представен е от почвените видове “тъмносиви горски почви – лесивирани“. Те са естествено генетично разпространените почви по склоновете на хълмовете. Почвообразуващата скала е пясъчливоглинести до пясъчливи материали на карбонатна основа. Профилът им се характеризира с два добре оформени хоризонта. Хумусно-елувиалният хоризонт е с дебелина ~50 cm, отличава се с тъмно - кафяв цвят, пясъчливо-глинест, с троховидна структура. Илувиално-метаморфният хоризонт е с мощност 30-50 cm, тъмносив до кафяв цвят, на места рохляк от варовити мергели, пясъчливо-глинести. Количеството на хумуса в тях е по малко - 1,5 - 2,5 %, а общият запас на азот 0,8 - 0,12%. Реакцията на почвата е неутрална до слабо алкална. По протежение на суходолията е развита ерозия. В тези участъци хумусният хоризонт е с намалена мощност, частично изнесен.

Ливадни черноземи – разпространени са в низините и по протежение на доловете. Те са акумулирани върху глинести мергели и варовити пясъчници средно пясъчливо глинести. В зависимост от отлагания материал те могат да бъдат и карбонатни. Характеризират се с мощен хумустно-акумулативен хоризонт, като на места за това допринася препокриването с почвен материал от склоновете. Средната мощност на профила е над 100 cm. Съдържанието на хумус е 2-2,9%, като слабо се изменя в дълбочина на профила. Реакцията на

почвата е неутрална до слабо- алкална / рН 6,6-7,9/. По механичен състав са тежко пясъжливо-глинести.

Делувиално - алувиалните почви и делувиални почви /DELUVIUMSOLS-FLUVISOLS-FAO-UNESCO/ са петнисто развити, по склоновете и в основата на дълбоко врязаните долове и суходолия. Почвообразователният материал е нанос – делувий, отложен върху алувия, глинесто пясъчлив, слоест. Почвообразователният процес е трайно настанен, заедно с обрастването с тревна растителност. Хумусният хоризонт е добре очертан с протичащи процеси на черноземен тип почвообразуване и излужване. Механичният състав е разнообразен, както хоризонтално, така и по дълбочина на профила. Почвите са предимно пясъжливо-глинести. Хумусното съдържание е ~ 3%.

Антропогенни почви /ANTROSOLS-FAO-UNESCO. Антропогенните почви са представени от почвения вид ”деградирани антросоли” и “насипни антросоли”.

Деградирани антросоли /условно наречени почви/ представляват терени с унищожени почвени характеристики вследствие на човешката дейност. В тази разновидност попадат: терените заети от населени места, промишлените зони, инфраструктурните обекти, ж.п. и автомобилни пътища и пътни съоръжения. Антропогенизацията е свързана с промяна на почвените характеристики и естествения почвен профил, омесване на пластове и препокриване в следствие на човешки дейности, запечатване с бетон, асфалтови и други покрития.

Насипните антросоли /условно наречени почви/ представляват специфичен нестандартен материал, нанесен върху терените от човека. Разределите, срещани в района на общината, са “насипни почви от битови отпадъци” и “промишлени насипни почви”. Насипните почви от битови отпадъци представляват натрупан нестандартен влажен материал, съдържащ предимно битови отпадъци, който по състав и свойства превъзхожда много минерални торове. Недостатък е бавната минерализация и съдържанието на по-едри фракции в натрупаните отпадъци. Насипните почви са представени в района на депата за твърди битови отпадъци и в районите с локални сметища и микросметища.

Водният режим на почвите е добър, като позволява производително изразходване на и без това недостатъчните валежи. Естественото плодородие на излужените черноземи е добро. Преобладаващите излужени черноземи в равнинната част са подходящи за отглеждане на основните полски култури (пшеница, царевица, ечемик, слънчоглед, люцерна и др.). Разположените във високите части почви са подходящи за трайни насаждения (Алфатар, Чуковец, Алеково и Бистра). Свързаните с тяхното разпространение обработваеми земи се отличават на места със значителен наклон, който е дал възможността да се прояви деградивния ефект на плоскостната, линейна и ветрова ерозия. Наблюдават се два вида ерозия - ветрова и ровинна. Ветровата ерозия непрекъснато увеличава своя интензитет в равнинният и открит релеф вследствие на увеличение брой механизирани обработки на почвата, намаляване площта и видовия състав на ползащитните пояси и продължителните силни ветрове. Ровинната ерозия е по-слабо застъпена, наблюдава се ежегодно главно в суходолията през пролетта и есента, оформени са стръмни и каньовидни "дерета".

Въздействие върху почвите: Два са факторите, въздействащи на почвите – интензивното земеделие и ерозията. Планирането на земеделските земи и

спазване на сеитбооборот и изграждане на система от полезащитни пояси са определящ фактор за опазването на почвите.

Съгласно *Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия* (приета с ПМС №30/06.02.2007 г.). „замърсена почва” е почва със съдържание на вредно вещество (в mg/kg) превишаването на което при определени условия води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

Фиг. 2.3-1

Анализът показва, че в община Алфатар не се налага да се предвижда усвояване на нови територии за жилищни нужди, но в замяна на това ясно се очертава недостиг на земеделска земя, което сочи, че инвестиционната активност за растениевъдството е на добри нива. В противовес на това явление е липсата на интерес за ползване на пасища и мери, дължащо се на бърз спад в отрасъл „животновъдство”. Разглеждат се нуждите на общините от обособяване на една или повече бизнес-зони, които в случай, че намерят устройственото си решение, ще облекчат инвестиционните намерения на бизнеса и ще намалят бюрократичните процедури за устройване на отделни поземлени имоти за производствени и складови дейности.

2.3.2. *Замърсени и нарушени терени*

Източниците на замърсяване на почвите, които се проявяват на територията на общината са: торищата на животновъдните ферми (органично замърсяване), сметищата за битови и промишлени отпадъци, индиректното им замърсяване в следствие атмосферното и водното замърсяване. Към увреждащите почвите фактори трябва да се подчертае ветровата ерозия, улеснена от слабата обезлесеност, силните северни и североизточни ветрове и релеф. Няма данни за евентуално замърсени земи около складовете за препарати за растителна защита и за изкуствени торове.

Към нарушени и замърсени терени, могат да бъдат отнесени:

- техногенно нарушени терени в населените места, селищните образувания и елементите на транспортната и техническата инфраструктура
- терените заети от разработката на кариери за строителни материали и глина;
- терени замърсени с битови отпадъци
- засолен и вкислени земи.
- ерозирани терени

Към категорията на нарушените терени на територията на общината се отнасят съществуващите в момента сметища за ТБО, излезлите от експлоатация кариери за инертни материали. В община Алфатар проблем са нерагламентирани сметища и замърсявания във всички населени места на територията на общината, които са шест на брой. От 2006 година, след изграждане на система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, битовите и строителните отпадъци се насочат към новото Регионално депо-Силистра.

2.4. Отпадъци

От 2006 година, след изграждане на система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, битовите и строителните отпадъци се насочат към новото Регионално депо - Силистра. Разстоянието от него до гр. Алфатар е 18 км. В община Алфатар има организирано сметосъбиране и сметоизвозване като общинска дейност, за която се събират местни такси.

Общинската сметосъбираща техника събира и извозва отпадъците до регионалното депо в гр. Силистра. В общината приключи проект към МОСВ „Закриване и рекултивация на сметища в община Алфатар”.

Общината няма сключен договор за разделено сметосъбиране, но има договор за събиране на опасни отпадъци /батерии, излязло от употреба електрическо и ел.оборудване, излезли от употреба МПС, негодни за употреба гуми/ с „Трансинс“ Варна.

На територията на общината има общинско депо за неопасни отпадъци, а във всички населени места на общината има сметища, които се поддържат от работници в дейност „Други дейности по БКС” към общината и се издържат от такса битова смет, която се събира от гражданите.

Фиг. 2.4-1. Регионално депо Силистра

На територията на община Алфатар се образуват различни по характер и вид отпадъци.

Информацията за количество генерирани битови отпадъци по населени места в общината се предоставят от оператора на регионалното депо за отпадъци и от общинска администрация Алфатар. Основните източници на битови отпадъци, приблизително 80% е населението и около 20% – от търговски, административни, социални, фирмени и други подобни обекти.

Към настоящият момент смесените битови отпадъци се транспортират от община Алфатар чрез изградената и функционираща система за организирано събиране и транспортиране на битовите и строителните отпадъци със собствен автомобил Хюндай ХД 72 и предават за обезвреждане чрез депониране в

регионално депо за неопасни отпадъци, обслужващо общините: Силистра, Кайнарджа, Ситово, Дулово, Алфатар и Главиница, в съответствие с условията в КР № 00000180/ 2009 г. на община Силистра. За събирането на смесените битови отпадъци са осигурени 92 броя контейнери тип „бобър“ и 1138 бр. съдове тип „Мева“, собственост на общината.

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Образуваните битови отпадъци на човек от населението в България варират в границите между 475 и 380 кг/жител/година, докато събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население намаляват от 463 до 376 кг/жител/година. Приближаването на стойностите на тези показатели показва значителното нарастване на дела на обслужваното население и доближаването му до 100%. – съгласно НПУО 2014-2020 г.

Информация за образуваните количества смесени битови отпадъци на територията на община Алфатар за периода 2011 – 2014 г. е представена в таблицата:

Табл. 2.4-1.

година	2011	2012	2013	2014
тон	409.68	323.52	203.86	387.54

От проучване, извършено през четирите сезона на 2001 г., в рамките на проект за оптимизиране на системите за събиране и транспортиране на отпадъците в различни региони на страната, в това число и регион Силистра, са установени норма на натрупване и обемно тегло, посочени в следната таблица:

Табл. 2.4-2.

Показател		Брой на жителите на населеното място			
		До 3000	От 3000 до 25000	От 25000 до 100000	Над 100000
Норма на натрупване	кг/ж/ден.	0,40-0,50	0,90-1,00	1,05-1,15	1,15-1,25
	кг/ж/год.	150-180	330-365	380-420	420-455
	л/ж/ден.	1,05-1,45	2,30-2,85	3,10-3,85	3,95-5,00
	м ³ /ж/год.	0,40-0,55	0,85-1,05	1,15-1,40	1,45-1,80
Обемно тегло	кг/м ³	340-380	350-390	300-340	250-290

Нормите на натрупване на Община Алфатар в обследвания период варира от 150 до 180 кг/ж/год., по-ниско от средната за страната, което се определя от няколко фактора: обхват на 100 % на обслужваното население и отчисленията, които се заплащат от общината, като към момента отчисленията по чл.64 на община Алфатар са в размер на 12 034 лв. и задължението е погасено съгласно изискванията на Наредба № 7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпечението и отчисленията, изисквани преди депониране на отпадъци.

В национален план се очаква рязко намаляване в близките години на количествата депонирани битови отпадъци, тъй като до две години в голяма част от регионите в страната е предвидено въвеждане на съоръжения за сепариране и оползотворяване на битовите отпадъци. В посока на бързо

намаляване на депонираните битови отпадъци за сметка на оползотворените е и въведената такса за депониране на битовите отпадъци, която нараства значително в годините.

С цел осигуряване на единен и аргументиран подход при осъществяването на прогнозите за битови отпадъци през 2012 г. МОСВ утвърди Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци. В методиката се извеждат 5 групи населени места и следните референтни норми на натрупване за всяка група, приложими до 2015 г., както е представено в таблицата по-долу.

Табл. 2.4-3. Норми на натрупване по групи населени места

Групи населени места	над 150 хил.	50-150 хил.	25-50 хил.	3-25 хил.	под 3 хил.
Норма на натрупване	410.3	349.6	334.9	295.5	241.7

Източник: МОСВ, НПУО 2014-2020г.

Община Алфатар се вмества в прогнозите на нормите на натрупване в групата на населени под 3 хил. човека, т.к. съгласно справка от НСИ, населението на общината за 2014 е 2 812 жители.

Предвид изложеното, в общината не са провеждани изследвания за морфологичния състав на образуваните отпадъци. Поради тази причина се използва унифицирания подход от Националния план. Морфологичния състав на образуваните на територията на община Алфатар отпадъци е разгледан в раздел Прогнози за образуваните отпадъци от Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Алфатар за периода 2015-2020 г.

Строителни отпадъци

Образуваните строителни отпадъци на територията на община Алфатар са предимно от юридически лица от строителна дейност. Незначителна част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите.

Към настоящият момент смесените отпадъци от строителство и събаряне с код 17 09 04 се транспортират от община Алфатар чрез изградената и функционираща система за организирано събиране и транспортиране на битовите и строителните отпадъци, и предават за обезвреждане чрез депониране в регионално депо за неопасни отпадъци за общините: Силистра, Кайнарджа, Ситово, Дулово, Алфатар и Главиница, в съответствие с условията в КР № 00000180/ 2009 г. на община Силистра.

Данните за количеството на строителните отпадъци се отразяват както от лицата, извършващи дейности по събиране и транспортиране на строителни отпадъци, така и от оператора на регионалното депо, приело отпадъците. Те отчитат количествата строителни отпадъци в съответствие с изискванията на *Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на рублични регистри (ДВ, бр.51/ 2014 г.)*.

Ниският жизнен стандарт на населението на общината определят слабо развитие на строителния бизнес. Строителството на територията на общината е в ограничен мащаб. Строителните обекти и обекти, подлежащи на реконструкция и/или основен ремонт са изключително малко. За разлика от

битовите отпадъци, отпадъците от строителство и разрушаване не могат да бъдат пряко обвързани с броя на населението.

На територията на община Алфатар не функционира площадка за временно съхранение на *битови отпадъци*, с цел предварително третиране и последващо рециклиране, оползотворяване или обезвреждане.

За осигуряване на предварителното третиране на битовите отпадъци, депонирани на Регионално депо Силистра, предстои въвеждане в експлоатация площадка, която ще бъде ползвана и от останалите общини, членове на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – регион Силистра.

На територията на общината не е налична *инсталация за предварително третиране на биоотпадъци* в т.ч. сепариране и компостиране на зелени отпадъци. Към момента същите се извозват до наличните на територията на общината незакрити сметища.

Към настоящият момент в община Алфатар няма въведена система за разделно събиране на биоразградимите отпадъци и изградена инсталация за биоразградими отпадъци. Биоотпадъците от зелените площи се образуват при поддържане на зелената система на община Алфатар – косене на тревните площи, подрязване на храстова и дървесна растителност и др.

На територията на общината не е изградена *инсталация за предварително третиране/сепариране на битови отпадъци*. На този етап същите без предварителна обработка се транспортират до регионалното депо за обезвреждане.

На територията на общината не са налични площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци.

На територията на община Алфатар няма изградени площадки за временно съхраняване на *отпадъци от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло*. Битовите отпадъци се обезвреждат без предварително третиране чрез депониране на Регионално депо Силистра.

На територията на общината не функционират площадки за събиране и третиране на *отпадъци от ИУЕЕО*, излезли от употреба гуми, и НУБА и отработени масла, съгласно публикуваната информация на водения от Изпълнителна агенция по околната среда регистър на лицата, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО, интернет адрес: http://pdbase.government.bg/forms/public_permits.jsp. За тези отпадъци периодично се организират кампании за събирането им, за което общината е сключила договори с организации по оползотворяване „Трансинс Авторециклиращ Консорциум“ АД и „Трансинс Технорециклираща Компания“ АД. Следва да се има предвид, че този вид инфраструктура не се осигурява от общината, а е изцяло бизнес инициатива по схемата „разширена отговорност на производителя“, но въпреки това общината има задължения по организиране на дейности по разделното им събиране, посочени в Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Алфатар за периода 2015-2020 г.

На територията на община Алфатар не е изградена инсталация за оползотворяване на сметищен газ, т.к. това е изискване при проектиране и изграждане на депа, отговарящи на нормативните изисквания, заложен в *Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатацията на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*, а на територията на общината не е налично такава.

На територията на общината не са разположени съдове за *фамилно компостиране на градински отпадъци*, но се обмисля варианта за закупуване и разполагането им.

Общината не е обезпечена с инфраструктура за *разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци*. Биораградимите отпадъци (растителни отпадъци от паркове и градини) се транспортират до незакритите седем броя сметища.

Основен ангажимент на общината е организирането на *разделно събиране на опасните битови отпадъци*, извън обхвата на наредбите по чл.13, ал.1 от Закона за управление на отпадъците и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане. Общинската територия не е обезпечена с инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита.

Общината има ангажимент към *строителните отпадъци* на територията ѝ. Тя отговаря за събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането им само от ремонтна дейност, образувани от домакинствата. Отпадна ангажиментът ѝ за осигуряване на депо и други съоръжения за всички строителни отпадъци на територията ѝ. В качеството ѝ на възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради и принудително премахване на строежи, тя има задължение по третиране и транспортиране на отпадъците от строителните площадки и изготвяне на План за управление на строителните отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата за управление на строителните отпадъци. Задължението за изготвяне на план за управление на строителните отпадъци важи от 14.07.2014 г. На територията на общината не функционира съоръжение/инсталация за оползотворяване на строителни отпадъци. Същите се транспортират до регионалното съоръжение за обезвреждане.

На територията на общината не функционират инсталации и съоръжения за третиране на утайки от ПСОВ.

Други инсталации и съоръжения за третиране на отпадъци

Пестициди

Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве, произтичащ от съхранението на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност е от съществено значение за екологичния баланс в общината.

Наличието на пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, които се съхраняват в Б-Б кубове е потенциален риск за околната среда. За решаване на проблема с пестицидите са очакват технологични решения за обезвреждането им. Количествата, залежали и негодни за употреба пестициди, като опасни отпадъци, натрупани на територията на община Алфатар са събрани, запълнени и съхранени по технологията на БалБок Инженеринг АД в контейнери /обезвреждане/ на негодните за употреба пестициди по проект финансиран от ПУДООС за 32 000 лв. и очаква на национално ниво да се предложи решение за обезвреждането им. Община Алфатар ще реши проблема чрез реализацията на проекта на МОСВ „Обезвреждане на негодни за употреба пестициди, намиращи се в Б-Б кубове с нарушена цялост, както и устойчивите органични замърсители, които се съхраняват в Б-Б кубове”, който цели екологосъобразното обезвреждане на негодните за употреба пестициди и на отпадъците от Б-Б кубовете и при

необходимост саниране на площадките, на които са били разположени Б-Б кубовете.

В гр. Алфатар съществуват две лекарски практики, които са източници на медицински и биомедицински отпадъци. Отпадъците, генерирани от дейността им са неопасни и опасни.

- *Отпадъците от тяхната дейност, които нямат характер на опасни отпадъци:* Хартия от лекарските кабинети, хартиени и пластмасови опаковки от хранителни продукти, ампули, стъклени банки и флакони, с изключение на тези от използвани ваксини, медицински инструментариум и лабораторна стъклария.
- *Опасни медицински отпадъци са инфекциозни медицински отпадъци и фармацевтични отпадъци, остри предмети.* Към инфекциозните медицински отпадъци се отнасят: Изхвърлени материали или оборудване, замърсени с кръв и нейните производни, други биологични течности или екскрети от инфекциозни пациенти с опасни заразни болести.
- *Отпадъци, съдържащи кръв и биологични течности:* Това са отпадъци от здравни заведения, съдържащи човешка или животинска кръв, секрети и екскрети, които не се категоризират като инфекциозни отпадъци. Има основания да се предполага, че такива отпадъци биха могли до известна степен да бъдат замърсени с патогенни микроорганизми / превръзки, тампони, спринцовки без игла, инфузионни набори без игла, бинтове, гипсове и други /.

Опасните отпадъци се събират и съхраняват отделно от неопасните, т.к. е забранено тяхното смесване при спазване Наредбата за третиране на опасни и производствени отпадъци. Спазват се правилата за временно съхранение на определените за целта места, използваните съдове, контейнери, чували. На мястото на генериране опасните отпадъци се събират в полиетиленови торби, поставени в кофи с капак и педал. Кофите са маркирани с жълт цвят и са поставени на местата, където се образуват опасните отпадъци. Острите (пробождащи, режещи) отпадъци като употребени игли, спринцовки, системи за вливания, остриета на скалпели се събират в плътно затворени контейнери за еднократна употреба. Контейнерите са от влагоустойчив материал, който не позволява пробиване. Затворените контейнери се поставят в полиетиленовите чували за опасни отпадъци. Чувалите с опасни отпадъци се събират в добре затварящи се стационарни или превозими съдове, изготвени от материали, които не могат да взаимодействат с отпадъците. Чувалите с опасни отпадъци се съхраняват временно в определено за целта помещение, от където се транспортират до мястото на тяхното обезвреждане.

Изводи:

➤ Не са извършени анализи на морфологичния състав на смесените битови отпадъци. Препоръчва се извършване на анализи на морфологичния състав. Задължително е морфологичния състав на отпадъците да бъде изчислен съобразно утвърдената от МОСВ със заповед № РД-744/ 29.09.2012 г. Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци. Необходимо е водене на по-коректна отчетност, поради районирането и определянето на графици за събиране и транспортиране на отпадъците и разделяне на огромния дял растителни отпадъци от общия поток битови.

➤ Не се прилага йерархията при управлението на отпадъците, а именно генерираните на територията на общината строителни отпадъци не се събират, транспортират и отчитат отделно от смесения битов отпадъчен поток. Необходимо е създаване на организация по отделно събиране, транспортиране и отчитане на строителните отпадъци, образувани на територията на общината.

➤ Не са спазени регулациите на чл.16 от *НАРЕДБА за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали* Приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г., а именно предварително третиране преди депониране на строителните отпадъци. Препоръчително е да се въведе система за предварително третиране на строителни отпадъци на регионален принцип.

➤ Неизградената пречиствателна станция за отпадъчни води е предпоставка за замърсяване компонентите на околната среда (почви и води – подземни и повърхностни) на територията на общината. Належачо е реализирането на проекта за изграждане на модулната пречиствателна станция за пречистване на отпадъчни води.

➤ Не са изградени площадки и съоръжения/ инсталации за предварително третиране на образуванията в резултат от жизнената дейност на населението на общината отпадъци. Необходимо е да се предприемат мерки по отношение изграждане на площадка/площадки за съхраняване и съоръжения за предварително третиране на регионално ниво с цел привеждане в съответствие с нормативните изисквания;

➤ Събирането и транспортирането на битовите и строителните отпадъци се осъществява с един товарен автомобил, собственост на общината. С цел оптимизиране графика за събиране и транспортиране на битовите и строителни отпадъци и с оглед предотвратяване смесването им, е необходимо увеличаване на автомобилния парк.

➤ Необходимо е да се извърши проучване на възможностите за възлагане на дейността по събиране и транспортиране на битовите и строителните отпадъци на лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО;

➤ Разработен е проект за изграждане на ПСОВ. След въвеждане в експлоатация, в програмата за управление на отпадъците трябва да се предвидят мерки за управление на утайките от ПСОВ;

➤ Наличните ББ-кубове за съхраняване на негодните за употреба пестициди налагат предприемане на мерки за предаването на лица, притежаващи необходимия документ по чл.35 от ЗУО за окончателно обезвреждане;

➤ Няма система за фамилно компостиране на зелени отпадъци. Трябва да се проучат възможности за разработване и финансиране на проект за доставяне на съдове за домашно компостиране.

2.5. Земни недра

2.5.1. Геоложка среда

Във физикогеографско отношение територията на общината попада в областта на Дунавската равнина, Източна подобласт, в района на Добруджанското плато.

Разглежданият район попада в най-източната част на Дунавската хълмиста равнина, която от своя страна е най-северната голяма морфографска

област от голямото разнообразие на релефа в България. Тя е развита върху Мизийската надстроечна платформа, с по-слаби вътрешни различия в разчленението на релефа.

Дунавската равнина се характеризира с низинен и хълмисто-платовиден релеф и се разделя на три отличаващи се части. В източната част на Дунавската равнина, в обсега на Лудогорието и Добруджа, съвпадаща с темето на Северобългарския плосък свод, релефът придобива хълмисто-платовиден характер с максимални височини до 500 m. За релефа на Добруджа са характерни ниските плата до 150-200 m височина, развити в областта на стъпалното пропадане към Варненското структурно понижение.

От гледище на количествената оценка на преобладаващите морфографски особености на релефа, районът спада към равнинно-хълмистия тип релеф. В района на инвестиционното предложение релефът е платовидно-равнинен без усложнения.

Според геоморфоложкото райониране на страната районът спада към областта на дунавската епиплатформена равнина. Тя е с нисък пластово-денудационен и акумулационен релеф, малкоамплитудни денивелации на денудационните фации и значително потъване на акумулационните фации на заравнените повърхнини. От гледище на количествената оценка на преобладаващите морфографски особености на релефа, районът спада към равнинно-хълмистия тип релеф. Сегашната, доста силно разчленена от речни долини и дерета и на места от карст, повърхност на Дунавската хълмиста равнина, главно стари речни и карстови форми са покрити с лъос. Зоната на Южнодобруджанското плато е образувана от сарматски варовици.

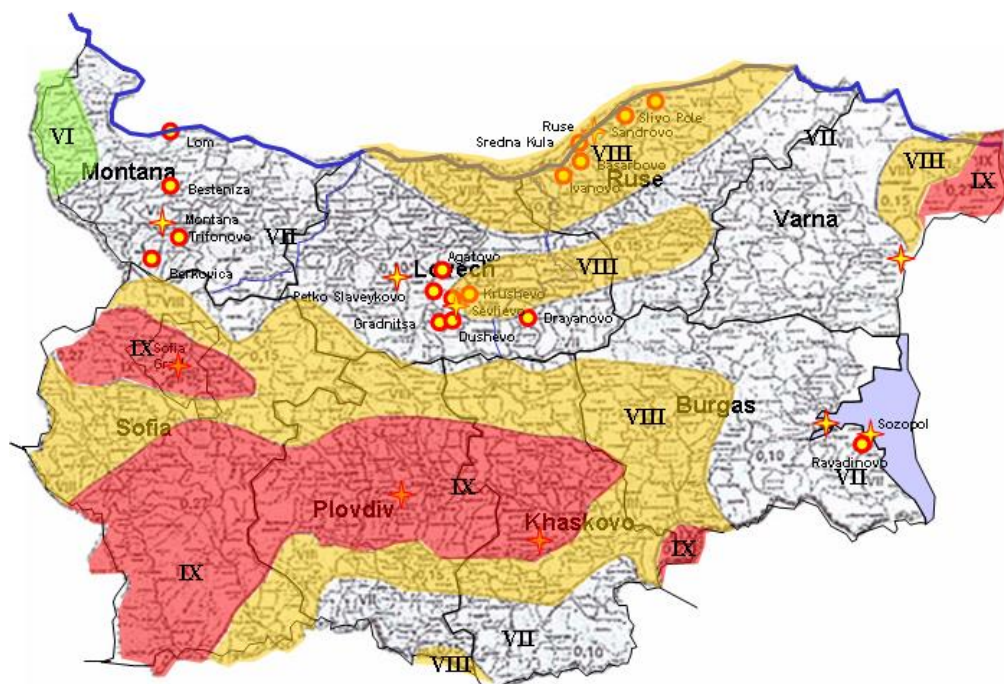
Основните скали в района на община гр. Алфатар са изключително седиментни. Те са представени от варовици, пясъчливи варовици, лъос, лъосови глини долнокредна, терциерна и кватернерна възраст. Цялата територия на попада в Дунавската плосконаслоена плоча. Моретата от Долна и Горна Креда на Мезозоя и Терциера от Неозоя са оставили дебели наслаги.

В геоморфологично отношение най-отдолу лежат конгломерати и едрозърнести пясъчници. Над тях се намират варовити мергели, които преминават във варовити пясъчници и варовици от Баремския слой. Над Барема са се наслоили аптските варовици от по-горните етажи на Долна Креда, от които са изградени стръмните склонове на речните корита на суходолията. Най-горният пласт е от шуплест, но устойчив варовик.

Варовиците са най-често сивобелезникави или белезникави здрави компактни скали. Характерни за тях са вертикалните и силно наклонени пукнатини, на места окарстени. Някогашните карстови валози, понори и въртопи, въпреки запълването им с лъос и сега са сравнително добре очертани. Върху варовици е разположена само 8.7% от дървопроизводителната площ.

През Кватернера е настъпил процес на лъосонавяване. Лъосът и лъосовидните образувания припокриват варовиците. Мощността на лъосовидния пласт е значителна - от 2 до 45 метра. По химичен и механичен състав тази покривка е твърде хомогенна. Състои се от дребни кварцови пясъчинки, примесени с фини глинести частици, слюди и други. В състава ѝ участва и варовикът, чието количество силно варира. Лъосът има бледожълт цвят, вертикална цепителност и голяма поръзност и водопрпускливост. На места, вследствие ерозионните процеси той е силно изтънял, деградирал и се е превърнал на глинясал лъос (лъосова глина).

Върху варовици е разположена почти цялата дървопроизводителна площ (91.3%).

Фиг. 2.5-1. Карта на сеизмичното райониране на България

Карстът в района е типично равнинен. Развитието му се благоприятства от малкия наклон на податливите на окаряване карбонатни скали и значителната им напуканост. В района преобладава припокрития карст.

Лъсът в района принадлежи към Долнодунавската лъсова провинция. Средната ширина на лъсовата покривка е около 25-30 km. Дебелината на лъсовата покривка обикновено се променя от 5-6 до 40-60 m. Средната дебелина на лъса само в отделни случаи надвишава 10-15 m. В лъсовата покривка на Добруджа се отделят три основни разновидности: лъс, лъсовидни образувания и лъсовидни глини. Специфичните свойства на лъса обуславят проявата на суфозионни процеси и свързаните с тях пропадъчни явления, които оказват отрицателно въздействие при строителството.

Съществена страна в оценката на условията на релефа е геоложкият и геоморфоложки риск. Като рискови се приемат разрушителните процеси с внезапно действие или периодично активизиране. В разглеждания район няма свлачищни и срутищни процеси. Степента на сеизмичност е VII-ма по скалата на М.Ш.К ($K_c=0,10$). Следователно сеизмичният риск е сравнително малък, но трябва да бъде отчетен при проектиране на заложените в ОУП мероприятия.

Разглежданата територия е разположена изцяло в Мизийската платформа и се характеризира с нисък тектонски стил. Тя се простира от Предбалкана до Предкарпатската депресия и се състои от два комплекса: нагънат (фундамент) и ненагънат (платформена покривка). Фундаментът се състои от два структурни етажа: долен (докамбрийски) и горен (палеозойски). Платформената покривка също се състои от два структурни етажа: долен (обхваща варовитите наслаги на перма и триаса) и горен (обхваща седиментите на рата, кредата и неозоя). Наблюдават се редица основни разломни нарушения, които ограничават различни по големина и денивелация блокове. На север се установява

Силистренско-Белгунският разлом, който разграничава Тутраканското понижение от южния склон на Добруджанския масив.

Опасни геоложки процеси

От опасните геоложки процеси, застрашаващи територията на област Силистра, най-изявени са:

Ерозия

Ерозията на територията на общината е дълбочинна и странична ерозия на суходолията при водообилни сезони. Тази ерозия е оформила стръмни до каньоновидни долинни системи. Големият наклон на долинните склонове предизвиква локални, местни свлачища, често засягащи части от инфраструктурната мрежа. Така развитата долинна система предизвиква необходимостта от строеж на високи и дълги мостови съоръжения при по-нататъшно развитие на пътната и железопътната инфраструктура.

Пропадане в лъсовия комплекс

В разглеждания район пропадането на лъоса е един от най-важните процеси на геоложката опасност. От него са засегнати стотици сгради и съоръжения в Северна България, включително в гр. Алфатар и други по-малки населени места. На този процес е обърнато голямо внимание при проектирането и финансирането на редица съоръжения в разглеждания район, като са взети мерки за ограничаване на вредните му последствия.

Суфозия

Подземна суфозия е установявана при изградени напоителни канали в лъос. Освен суфозионните явления при изтичане на водни количества от напоителните канали, могат да възникнат пропадания в лъсовия комплекс, както и възникване на свлачищни процеси, ако каналите преминават в близост до наклонени терени.

Карст

Развит е основно в дълбоките суходолия. Като карстови форми могат да се посочат наличието на плитки карстови пещери, понори и въртопи. В част от тези карстови форми са оформени локални извори с местно значение. Наличието на такива карстови форми в районите на суходолията е необходимо да се има предвид при проектиране и развитие на инфраструктурната мрежа на общината.

2.5.2. Подземни богатства

Територията на община Алфатар е бедна на полезни изкопаеми. От нерудните полезни изкопаеми са разработени и ползвани пясъчниците и варовиците от горната креда „апт“ са разработени на територията на община Алфатар в каменни кариери за добиване на материал за шосейни настилки и строеж на сгради.

Сарматските пясъци са предимно ситни и глинести, които нямат високи технически качества и са негодни за строителен материал.

В строителството лъсовите отложения служат за земна основа, които притежават неравномерна пропадачност – II тип.

Кариери е имало край с.Алексово (2 бр. за аптски варовик- за строителен камък), край с.Цар Асен (за аптски варовик - за строителен камък), край с. Чуковец (за аптски варовик - за гасена вар и строителен камък) и край гр. Алфатар (за аптски варовик- за строителен камък).

2.6. Растителен и животински свят. Защитени територии. Защитени зони (НАТУРА-2000)

2.6.1. Растителен свят

Характерът на растителността в общината и нейното географско разпространение се обуславя от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Неоспорими исторически данни свидетелстват, че в миналото общината е била покрита с добре развита горска растителност. С течение на времето част от горската растителност е унищожена за разширяване на обработваемите земи. Заедно с това за значителната намеса на човека по отношение на горската растителност свидетелстват уединени малки по площ дъбови, акациев и орехови горички.

Община Алфатар попада в Мизийската горско-растителната област и в подобласт – “Добруджански растителен район”. Във вертикално отношение растителността в района е представена от запазени в естествени гори и равнинни терени с преобладаване на луковична ливадна, пасищен райграс, троскот, белизма, садина и др. разпространени по мери, необработваеми земи, край пътища. Горските масиви принадлежат на “Долен равнинно-хълмист пояс” с подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори. Горите в района са представени от 97% широколистните видове и 3% иглолистни видове (черен бор). Основният дървесен вид, който преобладава е церът, образуващ смесени и чисто издънкови насаждения. По склоновете на суходолията се срещат формации от смесени насаждения от липа, габър, бряст и клен, а в долинните низини - топола и акация. В общината има създадени 500 дка полезащитни пояси от акация, махалебка, гледичия, зарзали, габър и други видове.

В състава на характерните за общината растителните формации участват дървестни, храстовидни, полухрастовидни и тревисти видове, както следва:

Сем. Asteraceae: (*Xanthium strumarium* L, *Xanthium spinosum* L, *Carduus acanthoides* L, *Bidens tripartita* L, *Matricaria trichophylla*, *Artemisia vulgaris* L, *Artemisia campestris* L); Lamiaceae (*Salvia pratensis* L, *Mentha arvensis* L); Solanaceae (*Datura stramonium* L); Fabaceae (*Lotus corniculatus* L , *Melilotus alba* Med.); Brassicaceae (*Lepidium campestre* L, R.Br. *Raphanus raphanistrum* L); Euphorbiaceae (*Euphorbia cyparissias* Host.); Chenopodiaceae (*Chenopodium album* L); Papaveraceae (*Papaver rhoeas* L); Plantaginaceae (*Plantago lanceolata* L); Polygonaceae (*Polygonum aviculare* L); Caprifoliaceae (*Sambucus nigra* L); Ericaceae (*Vaccinium uliginosum* L, *Vaccinium vitis-idaea* L, *Vaccinium myrtillus* L); Rosaceae (*Crataegus monogyna* Jacq, *Prunus mahaleb* L, *Prunus spinosa* L); Betulaceae (*Carpinus betulus* L, *Corylus avellana* L); Oleaceae (*Syringa vulgaris* L); Ulmaceae (*Ulmus minor* Mill); Fagaceae (*Quercus robur* L /Q, *pedunculata* Ehrh.); Anacardiaceae (*Cotinus coggygria* Scop.); Tiliaceae (*Tilia cordata* Mill./T. *parvifolia* Ehrh/, *Tilia platyphyllos* Scop./T.); grandifolia Neilr./Pinaceae (*Picea abies* L, Karst);

Тревната растителност е представена от типични за дъбовите гори видове житни тревни, острица, ягода, поддъбиче, къпина, мащерка, коприва, жълт кантарион и др.

Мезоксеротермната тревна растителност е с преобладаване на луковична ливадина /*Poa bulbosa* L./, пасищен райграс /*Lolium perenne* L./, трескот *Cynodon dactylon* L./, белизма /*Dichanthium ischaemum*/, по рядко садина /*Crysopogon gryllus* L./ и др. разпространени по мери, необработваеми земи, край пътища. Голините в тила на обекта са с ливадни и рудерални треви - овсига (*Bromus* sp), пачи треви (*Poligonum aviculare*) (*Poligonum arenastum*), поветица (*Convolvulus arense*), коприва (*Urtica dioica*), киселец (*Rumex acetosella*), *Lolium perenne* L. – райграс, *Cynodon dactylon* (L.) Pers. – трескот, *Carex spicata* Huds. - класовидна острица, *Agrimonia eupatoria* L. – камшик, *Cichorium intybus* L. - синя жлъчка, *Erodium cicutarium* (L.), *Plantago lanceolata* L. - ланцетолистен живовляк, *P. media* L. - среден живовляк, *Elymus repens* (L.) Gould. - пълзящ пирей, *Taraxacum* sps. – глухарчета и др.

Специфично растително богатство притежават защитените територии, което се отнася за защитената местност "КАРАКУЗ" е запазена "Естествената липова гора" - 75,10 ха, която е определена за защитена територия. В местността "Каракуз" има възможност да се добиват годишно (свежа маса) по 2.5 тона липов цвят, по 2 тона листа и корени от коприва, глог (цветове, плодове и листа) – 200кг.

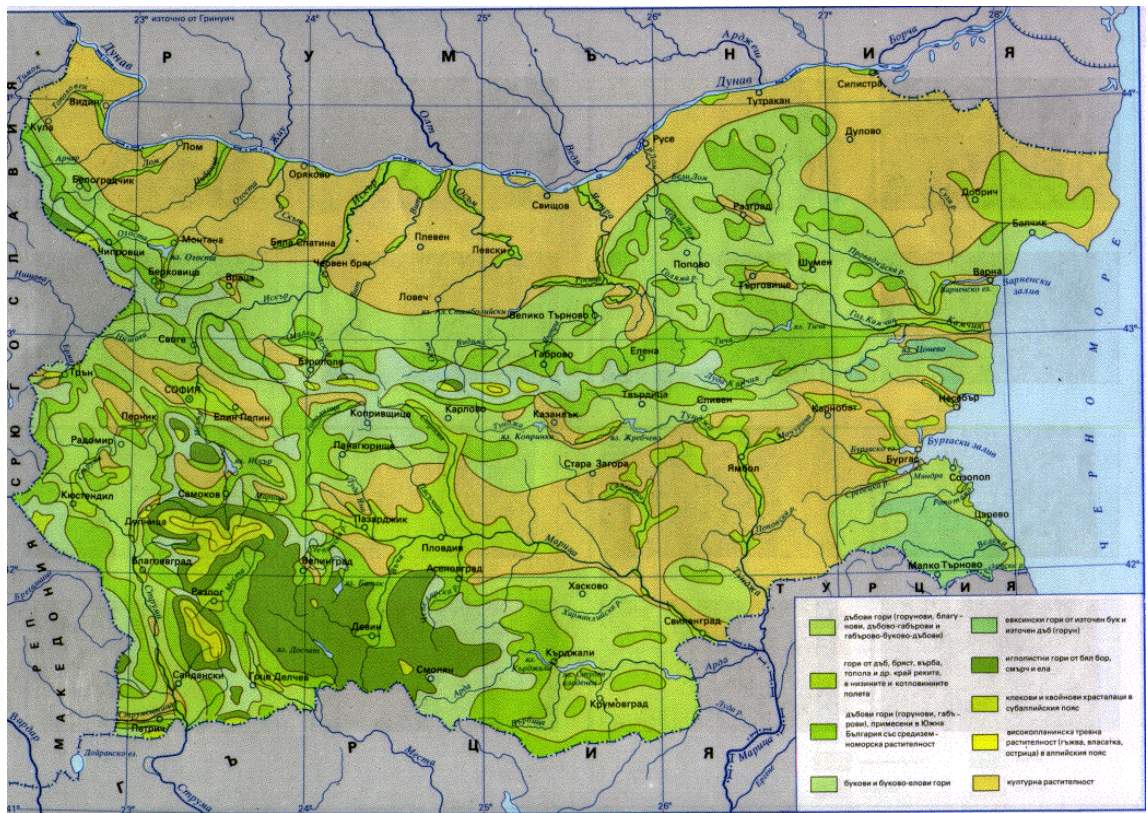
Няма данни за разпространение на големи формации от лечебни растения.

Смесените гори са с доминиране на цер /*Quercus cerris* L./, космат дъб /*Q. pubescens* Willd./ и виргилиев дъб с втори етаж от полски клен /*Acer campestre* L./, келяв габър /*Carpunus orientalis* Mill./, мъждрян /*Fraxinus ornus* L./, дива череша / *L. Prunus mahaled* L./ и незначително разпространение на мекиша /*Acer tataricum*/. Придружаващи видове са: *Acer campestre* L. - полски клен; *Sorbus torminalis* (L.) Crantz – брекиня; *Tilia tomentosa* Moench. - сребролистна липа; *T. cordata* Mill. - дребнолистна липа; *Celtis australis* L. – копривка; *Cornus mas* L. - обикновен дрян; *Ligustrum vulgare* L. – маслинка; *Crataegus monogyna* Jacq. - едноплодников глог.

Запазените /макар и в малък мащаб/естествени гори от цер, виргилиев дъб често премесени с дръжкоцветен дъб /*Quercus pedunculiflorae* L/ са разположени по високите равни тераси, върху черноземни почви. При тях доминира цера /*Quercus cerris* L/ и виргилиевия дъб, като на места са смесени с дръжкоцветен дъб / *Quercus pedunculiflorae* L/, летен дъб / *Quercus robur* L/ , полски клен /*Acer campestre* L/, келяв габър, мъждрян и космат дъб. Тревната растителност е представена от типични за дъбовите гори видове: житни тревни, острица, ягода, поддъбиче, къпина, мащерка, коприва, жълт кантарион и др.

Смесените гори от благун /*Q. Frainetto* Ten./ и келяв габър /*Carpunus orientalis* Mill/, сребролистна липа /*Tilia argentea*/, със средиземноморски елементи са възникнали вторично и заемат райони на дерета по склоновете на хълмовете. Привързани са към влажни и дълбоки месторастения с по-сух режим на подхранване с води. В най стръмните участъци доминират келявия габър, мъждряна и полския клен, смесени по рядко с космат дъб и келяв габър. При първия тип по рядко придружаващи видове са цер *Quercus cerris* L. – цер и благун, габър и бряст. В по - ниския етаж се срещат мъждрян *Fraxinus ornus* L,

Carpinus betulus L. - обикновен габър; *Ulmus minor* Mill. - полски бряст; *Acer tataricum* L. – мекиш , шипка, глог *Crataegus monogyna* Jacq., драка(*palurus aqualatus*, дрян *Cornus mas* L. *Pyrus pyraister* Burgsd. - дива круша и др. Тревният етаж е представен с различна сила и с различни видове, а при тревите преобладават – едноцветната бисерка, разнолистната власатка, *Dactylis glomerata* L. subsp. *glomerata* - ежова главица, *Brachypodium pinnatum* (L.) Beauv. subsp. *rupestre* (Host) Rchb. - клонест късокрак, *Buglossoides purpurocoeerulea* (L.) Johnst. - виолетова белоочица, *M. ovata* Stenb et Hoppe - овален пролез, *Milium effusum* L. - клонесто горско просо, *Melica ciliata* L. - ресничеста бисерка, *Mycelis muralis* (L.) Dimort. - стенна салата, *Lamiaeum galeobdolon* (L.) Ehrend. - жълта мъртва коприва, *Festuca heterophylla* Lam. - разнолистна власатка, *Euphorbia amygdaloides* L. - горска млечка, *Festuca vaginata* W. et K. ex. Willd. - влагалищна власатка, *Silene alba* (Mill.) E. Krause - бяло плюскавиче.

Фиг. 2.6-1.

В община Алфатар са правени злесаявания за създаване на гори, укрепващи насаждения в наклонени терени и полезащитни горски пояси между земеделските земи.

- В стръмни терени са създавани чисти и смесени култури от жълта акация /*Caragana arborescens*/, гледичия /*Gleditsia ssp.*/; чер бор /*Pinus nigricans*/, миризлива върба /*Eleagnus angustifolia*/ които са склопени с пълнота 0,8-1, почти без подлес. Най-голям е процента са акациевите култури.
- Характерни за района са създадените смесени култури от сребролистна липа, червен дъб, ясен /*Fraxinus excelsior*/, явор, шестил, орех, клен и копривка /*Celtis siliquastrum*/

- В суходолията със стръмни брегове със защитна цел /опазване от ерозия/ са създадени защитни противоерозионни култури /чисти или смесени/ от акация, гледичия, махалебка, планински ясен, зарзали, череши и др.
- В началото на 50-те години са създадени полезащитните горски пояси за предотвратяване на ветровата ерозия и равномерно разпределение на снежната покривка в междуклетъчните пространства. Те имат и влагозадържащи функции, което е от особено голямо значение за района със сух и топъл климат. Основните дървесни видове, използвани при създаването на тези пояси, са цер, гледичия, акация, орех и в по-малка степен ясен, липа, червен дъб, махалебка и бряст. Използвани са и някои горскоплодни дървесни видове, като черница, круша, зарзала и др., но тяхното участие по площ е незначително. В залесяването участват и храсти като аморфа, смрадлика, миризлива върба и др.

2.6.2. Животински свят

Животинският свят в близост до урбанизирани зони, инфраструктурни трасета и горския фонд е представен от гръбначната фауна като:

- Клас земноводни: тритон, дъждовник, обикновена чесновница и зелена крастава жаба;
- Клас влечуги: слепоци, ливаден гушер, ивичест гушер, зелен гушер, смок мишкар, пепелянка, обикновена шипоопашата костенурка;
- Клас птици: гугутка, гривяк, гургулица, яребица, фазан, пъдпъдък, обикновена кукувица, сив кълвач, зелен кълвач, полска чучулига, качулата чучулига, селска лястовица, градска лястовица, сврака, полска врана, сива врана, малък орел, ловджийски сокол и сокол скитник;
- Клас бозайници: сърна, благороден елен, елен лопатар, дива свиня, чакал, лисица, див заек, таралеж, къртица, катерица, лалугер, обикновена горска мишка, домашна мишка, сив плъх, сляпо куче, черен пор, язовец;

Въпреки силното намаление в резултата на антропогенна дейност, все още се срещат в естествени условия популации от по-едри бозайници в Държавно ловно стопанство (ДЛС) "Каракуз".

2.6.3. Защитени територии

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

В общината са обособени следните защитени обекти и територии по смисъла на *Закона за защитените територии*:

- Защитена местност "Каракуз" – обща площ 74,07 хектара; местоположение: община Алфатар – гр. Алфатар. Защитено е естествено липово находище;

- Защитена местност “Малък Канагьол” – обща площ 369,96 хектара; местоположение: с. община Алфатар – с.Васил Левски, с. Кутловица; Опазване на уникален ландшафт, включващ каньоновидно суходолие, характерни скални образувания, редки хазмофитни растителни съобщества, естествените местообитания на защитени растителни и животински видове; предоставяне на възможност за научни изследвания и развитие на устойчив туризъм. Разпростира се и в други общини: община Кайнарджа – с. Попрусаново, с. Стрелково, община Силистра – с. Богорово, с. Главан, с. Попкралево.

2.6.4. Защитени зони

В община Алфатар има обявени защитени зони по Европейската екологична мрежа Натура 2000:

- BG0000106 “Хърсовска река” – за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- BG0002039 “Хърсовска река” – за опазване на дивите птици;
- BG0000168 “Лудогорие” – за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- BG0002062 “Лудогорие” – за опазване на дивите птици;
- BG0000169 “Лудогорие-Сребърна” – за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Изброените защитени зони са разпределени по съответните землища на населените места както следва:

- В землището на гр. Алфатар попадат пет защитени зони от Натура 2000 в т.ч. в 3 проектни защитени зони:
 1. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;
 2. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;
 3. “Лудогорие” – опазване на природните местообитания;
 4. “Лудогорие” – опазване на дивите птици;
 5. “Лудогорие – Сребърна” – опазване на природните местообитания;
- В землището на с. Алеково попада в 2 защитени зони от Натура 2000:
 1. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;
 2. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;
- В землището на с. Бистра попада в 2 защитени зони от Натура 2000:
 1. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;
 2. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;
- В землището на с. Васил Левски попада в 2 защитени зони от Натура 2000:
 1. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;
 2. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;
- В землището на с. Кутловица попада в 2 защитени зони от Натура 2000:
 1. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;

2. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;
 - В землището на с. Цар Асен попада в 3 защитени зони от Натура 2000:
 1. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;
 2. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;
 3. “Лудогорие” – опазване на природните местообитания;
 - В землището на с. Чуковец попада в 2 защитени зони от Натура 2000:
 1. “Хърсовска река” – опазване на дивите птици;
 2. “Хърсовска река” – опазване на природните местообитания;

Защитена зона Лудогорие с код BG0000168

Защитена зона BG 0000168 “Лудогорие” е с площ 594,474.62 дка. Тя се намира в Североизточна България и съответства на географската област Лудогорие, но включва територии и от Западна Добруджа. Територията попада в рамките на 14 общини от областите Русе, Силистра и Разград. Релефът е равниннохълмист с характерни форми - каньоновидни суходолия, льосовидни блюдца, карови полета. Половината от общата площ на мястото е заета от широколистни гори, а другата половина са обработваеми площи пасища. Горите са предимно смесени от сребролистна липа */Tilia tomentosa/* с обикновен габър */Carpinus betulus/* или цер */Quercus cerris/*, на места и с горун */Q. dalechampii/* и полски клен */Acer campestre/*. Преобладават горите с издънков произход. Има и големи площи изкуствени насаждения от акация */Robinia pseudoacacia/*. Тревните съобщества са ксеротермни главно от белизма */Dichanthium ischaetum/*, луковична ливадина */Poa bulbosa, Poa concinna/*, черна садина */Chrysopogon gryllus/* и ефемери, както и мезоксеротермни - около селищата.

Защитената зона опазва 10 природни местообитания, 16 вида птици от приложение No I на Директива 79/409/ЕЕС, 22 вида редовно срещащи се мигриращи птици, 17 вида бозайници, 7 вида земноводни и влечуги и 8 вида безгръбначни.

Основна част на зоната – 77% са широколистните листопадни гори. Това е най-големия равнинен горски масив в страната. Включва стари естествени гори със зоологическа важност.

Защитената зона е уязвима към сеч, лов, паша, изкуствено залесяване с неместни видове дървета.

Защитена зона Лудогорие с код BG0002062

В Лудогорието се намират три защитени територии, обявени за опазване на характерен ландшафт, които обхващат под 1% от площта му. Около 40% от територията му е обхваната от КОРИНЕ място “Лудогорие”, определено през 1998 г., поради европейското му значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 г. Лудогорието е обявено от BirdLife International за Орнитологично важно място.

Лудогорието е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за опазването на 9 гнездящи тук видове – малък креслив орел */Aquila pomarina/*, черна каня */Milvus migrans/*, белоопашат мишелов */Buteo rufinus/*, червен ангъч */Tadorna ferruginea/*, горска чучулига */Lullula arborea/*,

градинска овесарка */Emberiza hortulana/*, козодой */Caprimulgus europaeus/*, синявица */Coracias garrulus/* и черночела сврачка */Lanius minor/*. Повечето от тези видове предпочитат екотона между гората и откритите пространства, както и мозаечни местообитания. Много други грабливи птици гнездят в Лудогорието в значителни количества, като използват горите и скалните венци по суходолията за гнездене, а откритите пространства наоколо – за намиране на храна.

В Лудогорието са установени са 115 вида гнездящи птици, от които 22 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 51 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 2 вида (царски орел */Aquila heliaca/* и ливаден дърдавец */Crex crex/*), а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 18 вида, в SPEC3 - 32 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 31 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 29 са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕЕС.

Защитена зона Лудогорие BG0002062 попада в три области – Силистра, Русе и Разград и тринадесет общини – Самуил, Разград, Завет, Кубрат, Исперих, Ветово, Сливо поле, Тутракан, Главиница, Алфатар, Силистра, Дулово и Ситово. Площта на защитената зона е 91388, 98 ха.

В Защитената зона се опазват 30 вида птици, включени в приложение No I на Директива 79/409/ЕЕС и 13 вида редовно срещащи се мигриращи птици.

47% от Защитената зона са Широколистни листопадни гори, а 34% Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар). Те създават добри условия за гнездене и хранене на птиците.

Като заплахи за защитената зона са описани това, че Лудогорието е заобиколено от обработваема земя, които са частично изолирани от други области със сходни местообитания, с изключение. Мястото е чувствително към човешки дейности, които причиняват безпокойство на птиците, особено на тези, които гнездят по скалите - скално катерене, делтапланеризъм, делтапланеризъм, иманярство, туризъм дейности по време на размножителния период. Ловът и браконьерството също причиняват безпокойство на птиците. Сечите в горите, както и изгарянето на горите унищожават горските местообитания и смущава птиците по време размножителния период. Интензивното земеделие, с използването на торове, пестициди, инсектициди и дори отрова има пряко отрицателно въздействие върху птиците и тяхната хранителна база. Намаляването на пашата, както и преобразуване на пасища в обработваеми земи водят до загуба на тревни местообитания за птиците. Сухите пасища са особено уязвими към пожари, така естествен и изкуствен изгаряне на пасища.

Защитена зона Лудогорие-Сребърна с код BG0000169

Защитената зона е с площ 5223,80 ха и попада в Област Силистра – общини Алфатар, Силистра и Ситово.

В защитената зона се опазват 8 природни местообитания, от които шест приоритетни за опазване. Десет вида птици от приложение No I на Директива 79/409/ЕЕС, шестнадесет вида редовно срещащи се мигриращи птици, седем вида бозайници, седем вида земноводни и влечуги, три вида риби и седем вида безгръбначни.

88% от Защитената зона са сухи тревни съобщества, степи, в които са установени още много различни видове растения и животни.

Като отрицателни въздействия за защитената зона, в стандартния формуляр, са описани: паша, изкуствено залесяване, лов, изхвърляне на битови отпадъци, селскостопански структури и пешеходен туризъм, езда и немоторизирани превозни средства. Основен процент от въздействието е определен за пашата и лова – по 60%.

Защитена зона Хърсовска река с код BG0000106

Територията на защитената зона попада в три области – Шумен, Силистра и Добрич и шест общини от тях – Каолиново, Силистра, Алфатар, Кайнарджа, Дулово, Тервел и е с площ 36756,7 ха.

Предмет на опазване са 10 вида природни местообитания, 24 вида птици, включени в приложение I на Дир. 79/409/ЕС, 23 вида редовно срещащи се мигриращи птици, 16 вида бозайници, 5 вида земноводни и влечуги, 1 вид риба, 8 вида безгръбначни и 3 вида растения.

45% от Защитената зона са широколистни листопадни гори и 24% - сухи степни съобщества – степи. Те концентрират и богатото биологично разнообразие на защитената зона.

Зоната е слабонаселена с хора. Селскостопанските дейности не оказват негативно влияние върху природните местообитания. Средството за поминък на местното население е главно отглеждане на животни за разплод, поради което пашата се явява като основен негативно въздействащ фактор, но въздействието е само върху териториите около селата. Култивиране, залесяване. Негативното въздействие е предимно от развитието на транспортната инфраструктура и прекалената паша.

Защитена зона Хърсовска река с код BG0002039

Защитената зона обхваща скалисто суходолие на Хърсовска река, разположено в Добруджа, югоизточно от гр. Силистра. На север достига до с. Войново, на юг до с. Безмер, като обхваща и суходолието на изток от с. Попрусаново до с. Средище. Мястото представлява суха речна долина, където водите се губят в карстовия терен. Значителна част от суходолието, главно по хълмовете, е покрита с първични дъбови гори от цер *Quercus cerris*, на места примесени с граница *Quercus pubescens* и виргилиев дъб *Quercus virgiliana*. Речното корито е обрасло със смесени гори от обикновен габър *Carpinus betulus* и полски клен *Acer campestre*, а на места и с вторични гори и храсталаци от келяв габър *Carpinus orientalis*, както и изкуствени тополови насаждения. Ливадите по суходолието са обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма *Dichanthium ischaetum*, луковична ливадина *Poa bulbosa* и др. и по-рядко с мезоксеротермна растителност (Бондев, 1991). Долината е сравнително права, но при с. Кутловица образува много завой. На много места по суходолието има отделни ниски скали и скални масиви, които в южната и северната му част се издигат до 60 - 70 m височина. Около суходолията са разположени селскостопански площи.

Защитената зона е с площ 35428,627 ха и опазва 29 вида птици, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС и пет вида редовно срещащи се мигриращи птици. 50 % от Защитената зона са Широколистни листопадни гори, а 33% Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар).

Уязвимостта на зоната се дължи на това, че е заобиколена от обработваема земя и е частично изолиран от други области, които притежават сходни местообитания, с изключение Лудогорието. Населените места, разположени в близост до района, има лесен достъп до някои части на района. Мястото е чувствително към човешки дейности, които причиняват безпокойство на птиците, особено на тези, които гнездят по скалите - скално катерене, делтапланеризъм, делтапланеризъм, иманярство, туристически дейности по време на размножителния период. Лов и браконьерството също причиняват безпокойство на птиците. Друга заплаха за птиците се вземат млади птици от гнездата. Горскостопанските дейности, включително голи сечи, както и изгарянето на горите разграждат горските местообитания и безпокоят птиците по време на размножителния сезон. Селското стопанство в околните територии е интензивно с използването на пестициди, торове, и инсектициди и дори отрова, която пряко засяга птици или тяхната хранителна база.

2.7. Ландшафт

Характеристиките на ландшафта с техните физически, културни и естетико-емоционални измерения участват в характеристиката на ресурсния потенциал на територията, доколкото допринасят за качеството на жизнената среда и за инвестиционната привлекателност. Взаимодействието в течение на времето на територията на общината между природогеографските условия и дадености - климат, релеф, вода, почви, растителност в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало части от територията със специфичен ландшафтен облик, с различни по големина пространствени измерения. Човешката намеса е изменила облика на природната среда в слаба степен на територията. По предварителна преценка комбинацията от естествени и създадени условия на територията на общината позволява идентифицирането на следните видове и разновидности ландшафти:

- Селищни ландшафти.
- Селскостопански ландшафти.
- Горски ландшафти
- Транспортен ландшафт.
- Защитени ландшафти.

Селищни ландшафти

Селищната мрежа е добре развита, обусловена от вековни традиции. Населените места основно са разположени на равнинен терен или затворени долини. Те са с парцелна структура, с голям по площ стопански двор, повечето с изграден център в редки случаи с характерен архитектурно-градоустройствен образ. Въпреки общо взето еднообразния селищен ландшафт на селата, той е благоприятно повлиян от дворищното озеленяване.

Селскостопански ландшафт

Селскостопанските земи са една от основните части от територията на общината. Като ландшафт са носители на специфика, която ги отличава от всички останали селскостопански територии в страната. Макар и в не голям мащаб поземлените участъци, с наситените си цветове през всички сезони формират неповторим пейзаж, за което в много голяма степен допринасят

горските полезащитни пояси. В процеса на възстановяване на поземлената собственост и свързаното с него „прекрояване” на поземлената структура, характерният пейзаж на селскостопанските земи прояви изключително висока устойчивост.

Горски ландшафти

Горски ландшафт с неговите разновидности са тясно свързани с предназначението на горите, които са широколистни в по-голямата си част. В Защитената местност „Каракуз” има естествено липово находище. Разнообразието им по хабитуси, колорити и възрастови различия е добра предпоставка за формиране на ландшафт, но се нуждаят от сериозно поддържане и дообогатяване на растителния им състав с нови декоративни дървесни и храстови видове с характерен силует и колорит. Дърводобивните гори са с относително малък дял от горския фонд на общинската територия, но изискват по-сериозни грижи за възстановяването им.

Транспортен ландшафт

В общината транспортните ландшафти, които са свързани в мрежа и „прорязват” останалите ландшафти, се формират от републиканските, общинските и останалите местни пътища. Те имат две измерения – „вписване” в ландшафтните, през които преминават, и собствени технически, функционални характеристики. По отношение на първото измерение трябва да се отбележи, че транспортната инфраструктура е проведена, съобразно природните дадености и нарушаването на ландшафтната цялост на територията е незначително. По отношение на второто картината е различна в различните части на територията и различните пътища. От гледна точка на техническо състояние и поддръжка като правило те се влошават с намаляването на класа на пътищата. Благоприятен фактор е широко приложеното крайпътно озеленяване. По отношение на крайпътното „обзавеждане” обаче има още много да се желае.

Защитени ландшафти

Защитени ландшафти са представени от защитените територии и защитените зони, описани в предходния раздел.

Територията на общината предлага завидно ландшафтно разнообразие, като много от представените видове и разновидности се отличават с подчертана индивидуалност. Преобладаващата част от ландшафтните притежават добра устойчивост. Антропогенната намеса не е довела до неблагоприятни последици върху тях. Нарушените ландшафти са ограничено представени при варовиковите кариери.

Зелена система

В този раздел като елементи на зелената система на общината се разглеждат следните създадени или облагородени от човека зелени площи в селищата и извън селищни територии:

- обществени паркове и градини;
- специализирани паркове и градини;
- санитарно-защитно озеленяване;
- транспортно озеленяване;
- озеленяване за ограничено ползване.

Обществени паркове и градини съществуват във всички населени места, но точни данни няма за площите, поради липса на застроителни планове (с изключение на Алфатар). Високата задоволеност се дължи от една страна на сериозното нарастване на обществените озеленени площи в селата през периода 1965-1994 г., когато са се оформяли центровете на населените места, а от друга на намаляването на числеността на селското население. Специализирани паркове и градини няма, като се изключат гробищните паркове, които ги има във всички населени места. От гледна точка на екологичната инфраструктура представителите на общинската територия на санитарно-защитното озеленяване с най-голямо значение са залесените дърета и оврази и ветрозащитните пояси. Транспортно озеленяване има по протежение на част от извън селищните участъци на пътищата и непланирано. Озеленените площи за ограничено обществено ползване са слабо представени в общината. Озеленяването на спортни обекти и спортни съоръжения е инцидентно и хаотично.

Община Алфатар притежава значително и разнородно биоразнообразие – ценна флора и фауна, атрактивни природни феномени. Защитените територии и защитените зони по Natura 2000 покриват голяма от територия. Селищата притежават като цяло добро обществено озеленяване, но то се отличава с незадоволително ниво на поддържане. Защитените територии са регламентирани по съответния ред, режими на ползване и защита, а защитените зони са само утвърдени, точните граници на местообитанията още не са установени и липсват регламентирани режими за ползване и опазване. Това обстоятелство поражда определени трудности пред устройството на общинската територия.

За осигуряване на връзките между защитените зони в плановете и проектите за управление на защитените зони се включват мерки и дейности за опазване на елементите на ландшафта, които въз основа на своята линейна и непрекъсната структура или свързваща функция са значими за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен в растителните и животинските популации и видове. Основни елементи на ландшафта съгласно ЗБР са:

- реки и техните брегове и оводнени стари речни корита;
- естествени блата, езера, преовлажнени ливади и други влажни зони;
- пещери, скални венци и стени и дюни;
- седловини и други естествени територии, свързващи отделни планински масиви;
- полски синори, полезащитни пояси, ливади и пасища;
- заливни речни тераси и крайречна растителност;
- гори, разположени до 500 м надморска височина.

2.8. Вредни физични фактори

Шум и вибрации

Шумът е един от основните неблагоприятни фактори, водещи до акустичен дискомфорт в околната среда. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Произходът на шума се определя от видовете дейности, при които той е генериран. В зависимост от характера (постоянен, периодично повтарящ се, прекъснат), честотния спектър и интензивността на

шума, а така също и продължителността на експозиция, въздействието му е по-малко или повече вредно.

На територията на общината не са правени изследвания и измервания за шумово натоварване. Основен източник на шум е железопътният и автомобилният транспорт. Той създава здравен риск, но само в някои пунктове със значително натоварване и висок интензитет на движение на моторните превозни средства (каквито в района липсват). По градация след транспортния шум е битовият, и на най-ниско ниво - шумът от строителни дейности.

В района на общината няма значими източници на шум. Районът не е натоварен с постоянни източници на шум и вибрации. Съществува определен шумов фон, зависещ от силата на вятъра и други метеорологични фактори. Периодично в района се емитира шум от работата на селскостопанската техника. На основание горното може да се направи изводът, че средно ниво на звуково налягане в района при липса на селскостопанските дейности е не повече от 30-35 dB(A) и зависи от фоновия шум на вятъра.

Първокласният път I-7 е основният обслужващ път за общината. Той започва от границата с Румъния при ГКПП Силистра – Кълъраш, движи се в южна посока с дължина 326,7 км и достига до границата с Турция при ГКПП Лесово – Хамзабейли, преминавайки през недобрата в геометрично и физическо отношение отсечка на Върбишкия проход. Пътят лежи централно в общината, като я пресича и разделя на две части (западна и източна) и обслужва преките връзки с областните центрове Силистра и Шумен. Оттук е осъществена и връзката с регионалния център Варна чрез автомагистрала „Хемус“ и първокласния път I-2 Русе – Варна.

Шумът в производствените обекти до голяма степен е от значение предимно като фактор на работната среда и в този смисъл ще оказва най-голямо въздействие предимно на работещите в тях. Извън границите на работните площадки въздействието на шума бързо намалява.

По принцип продължителната експозиция на интензивен производствен шум води до професионална загуба на слуха. В основата на увреждането са дистрофичните промени в кортиевиия орган (увреждането е по звукоприемен тип). Първо се засяга възприемането на високите тонове, а по-късно и в по-малка степен - и на ниските. Появява се и мъчителен шум в ушите и чувство на “запълненост на ухото”. Измененията прогресират в хода на експозицията и обикновено са дефинитивни (необратими). Неспецифичното действие на шума върху организма отразява ефектите му на хроничен стресогенен фактор, предимно върху нервната система: вниманието отслабва, нарушава се умственото съсредоточаване, появява се лабилност на настроението, апатия или раздразнителност, разсеяност, спадане на темпа на работа, а при хронично действие - и до преумора с развитието на невроза от неврастен тип. Качеството на работата се влошава, увеличават се грешките при работа, спада работоспособността, увеличава се професионалният травматизъм, честотата на хипертонията и на други сърдечно-съдови и стомашно-чревни заболявания.

Радиационен фон

Разглежданата територия е отдалечена от източници на радиация. Проектът на ОУП не предвижда реализация на инвестиционни предложения, източници на радиация.

Електромагнитни полета

В района на общината освен магистралните далекопроводи и съоръженията към тях няма други източници на електромагнитни полета.

2.9. Културно-историческо наследство

Съгласно *Закона за културното наследство (Обн., ДВ, бр. 19 от 13.03.2009 г., с изм. и доп.)* културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност. В този аспект следва да се анализира наличието на територията на общината на:

- исторически обекти и комплекси;
- архитектурни обекти и комплекси;
- етнографски обекти и комплекси;
- образци на парковото изкуство и ландшафтната архитектура;
- природни ценности (образци);
- индустриално наследство;
- археологически обекти.

По принцип археологически обекти са всички движими и недвижими материални следи от човешка дейност от минали епохи, намиращи се в земните пластове, на тяхната повърхност, на сушата и под вода, за които източници на информация са теренните проучвания. Археологическите обекти се издирват и изучават като културни ценности чрез теренни проучвания. Теренните проучвания на археологическите ценности се осъществяват в земните пластове, на тяхната повърхност, на сушата и под вода. Те се извършват чрез деструктивни и недеструктивни методи. Недеструктивните методи на изследване се прилагат при всяка възможност. В методологично отношение теренните проучвания на археологически ценности са издирване на археологически обекти и археологически разкопки. Информацията от археологическите издирвания се включва в Автоматизирана информационна система "Археологическа карта на България", която се съхранява в НАИМ при БАН, НИИКН и в Министерството на културата. Следва да се провери дали има информация за разглеждания район в тази система като се проведат консултации с регионалния исторически музей.

Съществуващата селищна мрежа на общината се е формирала в резултат на продължително историческо развитие, в което отчетливо се открояват няколко периода, обусловени от силно въздействащи исторически процеси и събития. Град Алфатар има своята основа още преди шестото хилядолетие пр. ХР. с първите находки от късната новокаменна епоха. Наследници са на тракогети, римляни и византийци. През ранно-византийската епоха в района на Алфатар съществува сгъстена селищна мрежа, която продължава и през Средновековието, като е материално и духовно средище на Българското царство. През годините на османското потисничество, Алфатар е едно от най-големите села в Североизточна България и Добруджа. Най-ранният документ /от 1573-1574 г./ показва, че населението е чисто българско. През втората половина на XV-XVII в. в Добруджа настъпват значителни демографски изменения. В резултат на Руско-турската война от 1768-1774 г. много български

села от тези земи променят облика си - изселвайки в Русия и Влашко, а на тяхно място в Алфатар се настаняват преселници от Сливенско и Ямболско. Част от селищата са създадени през турското робство главно край турски чифлици. Ситуирани са изключително удачно край главни пътища и кръстовища, в защитени от вятъра места, с добро ослънчаване, в близост до места с високи подпочвени води и горски масиви. По този начин се е формирала относително гъста и равномерно разположена мрежа от населени места. В периода на Възраждането се осъществяват процеси, свързани с утвърждаване на българската национална, духовна и религиозна идентичност. След войни /1912-1913 г./ земеделското стопанство, а с анексирането на Южна Добруджа територията попада в границите на Кралство Румъния, което продължава до 1940 г., което е причина за нов миграционен процес и намаляване на жителите на града. След подписването на Крайовската спогодба, се формира местната администрация, която провежда стопанска и устройствена политика за икономическа стабилизация и социално развитие. В периода след 1944 г. и до днес развитието на общината се осъществява в съответствие с двукратно настъпилите промени в обществено-политическото статукво. Определящ фактор за формиране на икономическия профил и социалния облик на общината представляват спецификата на природо-географските условия и потенциалът на естествените ресурси. След 1990 година населението силно намалява в следствие миграционните процеси, като Алфатар запазва ролята си като общински, стопански, икономически и културен център в района, който непрекъснато се благоустроява и обновява. През 04.09.1974 г. Алфатар е обявен за град и център на селищна система. Върху сегашната селищна мрежа най-дълбок отпечатък е дала земеделската функция. За развитието на града решаваща роля са изиграли и географското местоположение, занаятчийското производство, административната и културна функция и др.

В гр. Алфатар се намира каменната църква от 1846 г. „Света Троица“, която е с впечатляващ интериор и олтар. В нея има и сбирка на артефакти, показваща историческото развитие на района. Интерес представлява етнографската композиция „Добруджанска къща“, в която са експонирани вещи от бита и традициите в този български край.

В суходилието „Канагьол“ има каньон с множество пещери, скални манастири и причудливи скални образувания по стръмните скатове.

В суходолието Табан особено атрактивен е районът при селата Васил Левски и Кутловица, който отчасти е с визия на каньон, в който има пещери, скални манастири и красиви скални образувания.

Освен скалните манастири по-известни са и следните образувания: Дилипска пещера, скално светилище „Киринджика“, местност „Свинарника“, каменно образувание „Войнът“, тракийско скално светилище, тракийски култов скален център и др.

2.10. Население и човешко здраве

Населението на Община Алфатар възлиза на 3 409 души към 17.07.2012 г. по постоянен адрес. Градското население в гр. Алфатар е 1641 души (48,1%). Община Алфатар се състои от общински център (град Алфатар), 3 кметства (с. Алеково, с. Бистра и с. Чуковец) и 3 кметски наместничества (с. Цар Асен, с.

Васил Левски и с. Кутловица). Община Алфатар е една от най – малките общини на територията на област Силистра и на страната ни. Гъстотата на населението в общината е 15,6 души на 1 кв.км., като най-гъсто населено е с. Чуковец, а най-малко населено е с. Васил Левски.

През последните години възрастова структура на населението в общината, бавно но постъпателно се влошава. Поради негативните процеси в демографското развитие на общината се наблюдава намаление на населението под трудоспособна възраст. Спадането на раждаемостта, отрицателен естествен прираст, миграция към големите градове се отразяват изключително неблагоприятно и водят до застаряване на населението. Увеличаващият се дял на възрастното население влияе върху коефициента на възрастова зависимост и заема един много висок относителен дял – 33% за община Алфатар. Естественият прираст на всички общини в област Силистра е отрицателен, но най-нисък е в община Алфатар.

Табл. 2.10-1. Население на община Алфатар

Населени места	Население по години									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008.	2009	2010.	2011
с. Алеково	648	630	625	623	615	603	588	578	557	474
гр.Алфатар	2000	1971	1918	1907	1855	1800	1778	1714	1668	1625
с. Бистра	359	359	367	365	366	360	359	367	361	385
с.В.Левски	156	149	142	143	130	121	106	110	108	91
с.Кутловица	119	106	101	92	90	84	80	77	73	66
с. Цар Асен	217	208	210	208	198	201	195	191	184	93
с. Чуковец	314	302	292	291	290	282	284	287	290	286
Общо население	3813	3725	3655	3629	3544	3451	3390	3324	3241	3020

(по данни на НСИ -демографската статистика е към дата 31.12.2011 г.)

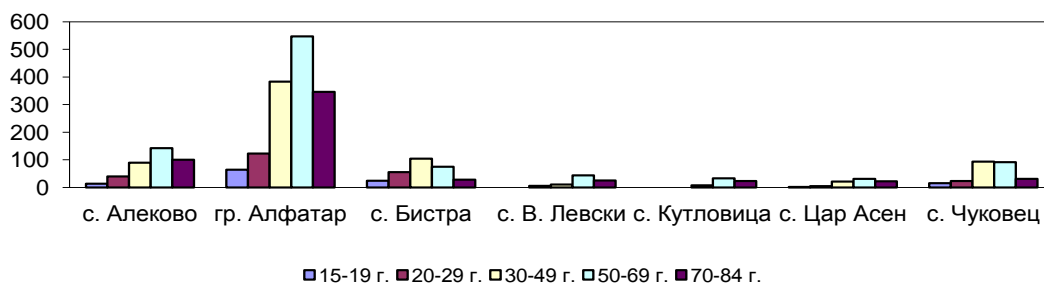
През последните години възрастова структура на населението в общината, бавно, но постъпателно се влошава.

Табл. 2.10-2. Населението на община Алфатар по възрастови групи

Възраст	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.
0	18	20	31	10	20
1-4	78	76	76	86	88
5-9	149	147	134	110	108
10-14	133	126	136	146	126
15-19	204	177	152	142	118
20-24	140	158	166	181	122
25-29	162	155	144	122	130
30-34	175	176	166	161	124
35-39	196	170	173	175	171
40-44	219	228	213	211	204
45-49	202	212	226	222	208
50-54	210	198	199	191	180
55-59	285	270	242	228	215
60-64	289	285	298	278	280
65-69	346	325	308	312	288
70-74	300	317	299	287	260

75-79	182	189	203	212	221
80-84	108	111	101	110	94
85 и повече	55	50	57	57	63

(по данни на НСИ демографската статистика е към дата 31.12.2011 г.)

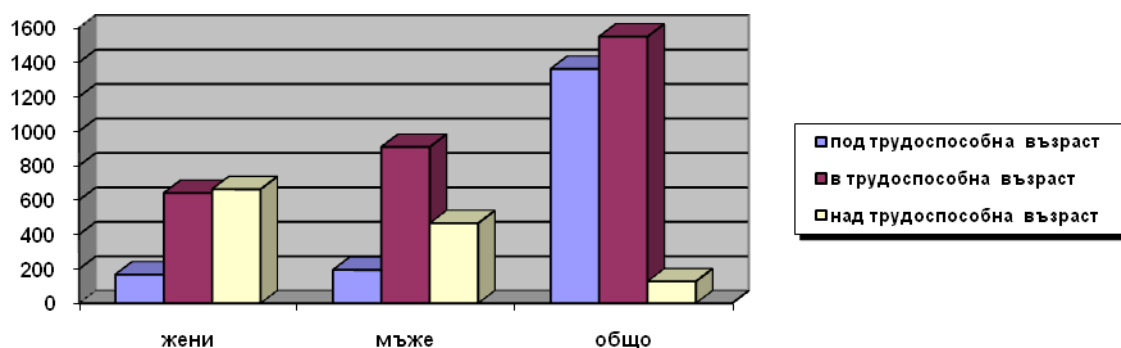
Фигура 2.10-1. Възрастова структура по населени места за 2011 г.

Трудовите ресурси се обуславят от броя на населението и неговото механично движение. Най-голям дял за формиране на трудовите ресурси се пада на населението в трудоспособна възраст (16-59 г. жени и 16-62 г. мъже). В община Алфатар трудоспособното население, по данни на НСИ за 2011г, възлиза на 1548 души. Основната част от населението в трудоспособна възраст се намира в гр. Алфатар.

Влияние върху обхвата на населението в и над трудоспособна възраст оказват както остаряването на населението, така и законодателните промени в определянето на възрастовите граници за пенсиониране.

Най-силно влияние за намаление на населението оказват промените в естественото движение и особено миграция на младото население извън областта и извън страната.

Неблагоприятните стойности на основните демографски показатели в община Алфатар – ниска раждаемост и висока смъртност, обуславят и отрицателния естествения прираст.

Фигура 2.10-2. Население под, в и над трудоспособна възраст по пол (по данни на НСИ за 2011 г.)

Проблемите, свързани с безработицата се решават много по трудно в малките общини, като община Алфатар. Липсата на промишлени предприятия на територията води до завишаване равнище на безработица през пасивните за земеделие сезони. Налице е дисбаланс между търсенето и предлагането. Под влияние на фактори със социален характер, през пролетните и летните месеци, натискът на общинския трудов пазар намалява по отношение на дейностите с постоянен характер. Безработица в общината е почти 2 пъти по висока от средната безработица за страната.

Продължава устойчивата тенденция най-засегната от безработица възрастова група да е от 30 до 50 години, увеличава се и процент на хора след 50 годишна възраст - хората с натрупан опит все повече и повече остават без работа, а на тяхно място вземат по-млади и по-силни физически младежи до 30 години. Разпределението показва, че с най-висок относителен дял продължават да бъдат лицата без специалност – 61,6.

В образователна структура на безработните с най-голям относителен дял е групата с основно и незавършено основно образование, те са 60,1% от общия брой на регистрирани безработни лица.

На фона на застаряващото население като цяло, се очертават проблемите с ранните бракове и високата раждаемост на циганските деца, в семейства с недостатъчни възможности за отглеждане на дете и родителски практики, пречатстващи социализирането на децата в по-късна възраст. Такива са: ниска или липсваща хигиенна култура, невладеенето и неупотребата на български език в младите цигански семейства, проблеми, придружени от безработица и изолираност.

Всички населени места в общината са водоснабдени, няма населени места с режим във водоснабдяването, но относителният дял на полезно използваната от общата подадена вода непрекъснато намалява, поради лошото състояние на водопроводната мрежа. По принцип потенциалът на обхванатите водоизточници е достатъчен да покрие водопотребителните нужди през близките години.

Качеството на питейната вода в община Алфатар е на ниво, обикновено отговарящо на българския държавен стандарт. Подземните води, използвани за питейно водоснабдяване в някои случаи нямат необходимата микробна чистота, но въпреки това се използват без пречистване. Съгласно Наредба № 9 на МЗ за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, те се подлагат само на хлориране.

Необходими са инвестиции в поддръжката на водопроводната мрежа. На първо време най-належащи са подмяната на магистралния водопровод от КВ Бабук до ЧВ при ПС „Алфатар” с диаметър Ø 355, подмяната на тласкател от ПС „Алфатар” до КВ „Цар Асен” с диаметър Ø 355мм, монтажът на помпено-хидрофорна уредба в град Алфатар за осигуряване на необходимия напор в високи точки в града, реконструкция на обеззаразителните съоръжения, поставане на хидроизолация на напорния резервоар Цар Асен и водна кула Алеково. На следващ етап са необходими подмяна на тласкателя от ПС „Алфатар” до КВ „Алфатар” - 3,25км, подмяна на водопровод от КВ Цар Асен до КВ Алеково - 8,8км, подмяна на водопровод от КВ Алеково до с. Бистра - 3,2км, рехабилитация НВ Кутловица. Тези инвестиции ще доведат до намаляване на загубите и осигуряване на ефективност и устойчивост на водоснабдителната система. В дългосрочен план , за намаляването на загубите

под 25% е необходимо да се подменят гравитачния водопровод от РШ до КВ селата Цар Асен и Чуковец Ø110, гравитачен водопровод от РШ Алеково до НВ Кутловица Ø 75, гравитачния водопровод от НВ Кутловица до НВ В. Левски Ø110 и да се замени вътрешната водопроводна мрежа в селата.

Канализационните системи в населените места на общината имат важно значение за поддържането на благоприятна и здравословна жизнена среда, опазване на водните ресурси от замърсяване и поддържане на екологичното равновесие. По степен на изграденост на канализационната мрежа в населените места има значително изоставане спрямо развитието на водоснабдителните системи. С изключение на гр. Алфатар, където има частично изградена канализация, в останалите населени места няма такава. Изграждането на надеждна и отговаряща на съвременните изисквания канализационна система е важно условие за подобряване на качеството на живот на местното население и възможност за повишаване на атрактивността на община Алфатар като добро място за инвестиции. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените води. В повечето случаи се използват септични и попивни ями или отпадъчните води свободно се изпускат в деретата, което води до замърсяване на подземните води и провокира свлачищни процеси. Няма нито една ПСОВ.

Проблеми населението има с добива на варовик от кариери по открит способ с използване на взрив. Например през 2012 г. жителите на село Чуковец правят подписка срещу въвеждането в експлоатация на кариера за добив на варовици близо до селото. Хората се притесняват, че от взривовите и транспортирането на добитите материали къщите им ще се напукат. Те считат, че природата в района също ще пострада. Кариерата е отдадена на концесия, но местните хора са против експлоатацията на находището, защото още помнят неблагоприятните въздействия от взривовите в миналото. Според жителите на с. Чуковец концесионният договор е неизгоден и за общината, и за държавата и ще донесе повече вреди, отколкото ползи. Инвестиционното предложение е инициатирано от "Скални материали" АД – Русе. Площта на кариерата е 165.5 декара - общински имоти с начин на трайно ползване "Пасище, мера" и "Пасище с храсти". Договорът за концесия на дружеството е от септември 2007 година за срок от 35 години. Площите за потенциално добивни дейности се определят на 83.306 декара. В границите на имотите съществува старо кариерно гнездо с площ към 20 декара. То е разработвано до преди около 20 - 25 години. Технологията за добив сега е чрез пробивно - взривни работи за отбиване на скалната маса от масива с честота 8 взривявания годишно. Вторичните са за допълнително раздробяване на негабаритни скални късове с честота едно взривяване годишно. При необходимост на обекта ще бъде наемана мобилна трошачка, която ще работи за период 4 седмици годишно. Предвижда се на обекта да се осъществява дейност 253 дни в годината при осемчасов работен ден. Производителността ще бъде към 39.5 м³ на ден. Находището ще се разработва до изчерпване на установените запаси от варовици в границите на разрешените площи. Добитият материал ще се товари и претегля на място в автомобили на съответните клиенти. Затова там ще бъде поставен фургон, автокантар и ще се направят връзки към ВиК и ел. мрежи. Очаква се дневно да преминават до 12 товарни автомобили с товароподемност 10 тона. Ще се ползва пътя през Цар Асен и Чуковец.

На територия на общината няма изградени болници и поликлиники. Във всички населени места съществува сградов фонд, който се предоставя на двама частно практикуващи лекари и двама стоматолога, които перманентно предлагат медицински услуги. В цялата община функционира само една аптека в гр. Алфатар. В училищата и детските градини има първична до лекарска лечебно-профилактична и здравно-образователна помощ.

Основните проблеми в сферата на здравеопазването са: недостиг на средства, незадоволително състояние на сградния фонд, стара апаратура, невъзможност да се отделят целеви средства за ремонти и закупуване на нова. Сериозен проблем остава навременното осигуряване на здравна помощ в отдалечените села и тези без лекарски практики. В допълнение, достъпът до здравни услуги е проблем за голяма група лица без здравно осигуряване. Ниският жизнен стандарт води до ниска покупателна способност спрямо различните медицински услуги, хранителните продукти и възможности за отдих и възстановяване. Особено сериозен е въпросът с липсата на рационално хранене – фактор, основен в комплекса от причини, свързани с болестите на обмяната и на сърдечно-съдовата система, както и с т.нар. болести на цивилизацията.

По данни от Националната стратегия на Република България за интеграция на ромите 2012-2020 г., рисковите фактори създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. При лицата, принадлежащи към големите малцинствени общности в България, се наблюдава по-силно влияние на първичните рискови фактори (масово и дълбоко обедняване, висока безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, начин на живот, генетични заболявания) и вторичните рискови фактори (някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания). Община Алфатар не прави изключение от тази картина.

Поради липса на регистрация на здравните показатели на етническите групи, оценката на здравето на гражданите от тези общности е трудна. Въпреки това според изследването „Здравен статус и достъп на ромите до медицински услуги“ диагностицираните хронични заболявания сред ромското население в България са: високо кръвно налягане (над 22%), артрит и ревматизъм (над 15%), астма и хроничен бронхит (над 14%), следвани от сърдечни заболявания, проблеми с простата и менопаузата, язва, диабет. Астмата, бронхитът и алергиите са с особено висок процент сред децата от ромски произход. 12% от ромското население (включително и децата) са инвалиди или страдат от някакво хронично заболяване. Специфично при ромите е много ранната инвалидизация или хронифициране на заболяванията. Според наблюдения на лични лекари в населените места и кварталите с компактно ромско население, ситуацията в общината е идентична. Поради неизградената или лоша инфраструктура в селищата и кварталите им, представителите на ромската общности по-често боледуват от хепатит, стомашно-чревни заболявания, различни болести, причинявани от паразити.

Всичко това дава основание да се заключи, че в рисковите етнически групи демографските проблеми имат своите специфични особености, които застрашават не толкова количественото, колкото качествено възпроизводство

на населението. Това налага диференциран подход при разработването на програми и мерки за тяхното решаване.

На територията на общината няма назначен здравен медиатор, регистрирани са 3 лекарски практики, от които заети – две. По данни на общо практикуващите лекари през последните години се наблюдава тенденция на нарастване броя на неосигурените лица. По голям процент се пада на лица, на възраст между 19-29 години. Прави впечатление, че това е проблем не само за ромското население, но и за всички етноси. След направения анализ относно здравната осигуреност на населението на Община Алфатар се установява, че около 640 лица са здравно неосигурени, което ги лишава от достъп до здравни грижи.

Община Алфатар, съвместно с Общинската организация на БЧК и МКБППМН организират кампании за превенция на ХИВ, СПИН, туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред възрастното ромско население, които се извършват само от личните лекари, както и в училищата в часа на класа.

Основните демографски характеристики на населението в община Алфатар, които имат пряко отношение към системата на здравеопазване и потребностите от здравни услуги са:

- Застаряване на населението и стационарен тип възрастова структура в преход към регресивен с постепенно намаление на относителният дял на децата и лицата в трудоспособна възраст;
- Значително по-висока раждаемост сред ромския етнос.

На територията на общината съществуват 3 основни училища /от тях 2 общински и 1 държавно-оздравително училище/, 1 ОДК и 4 ЦДГ. Детските градини на територията на общината са: „ЦДГ ”Щастливо детство” в гр. Алфатар, ЦДГ “Кокиче” с. Чуковец, ЦДГ ”Първи юни” с. Алеково и ЦДГ “Щастливо детство” с. Бистра. Децата, които посещават детските градини в селата Бистра и Чуковец са от ромски и турски произход.

В целодневната детска градина гр. Алфатар се възпитават и обучават 56 деца на възраст от 2 до 7 години в три самостоятелни групи, едната от които е подготвителна група. В останалите детски градини се обучават и възпитават по 15 целодневно деца, на възраст от 2 до 7 години. Работи се в слети групи.

В ОУ ”Христо Ботев” гр. Алфатар се обучават 127 ученика от гр. Алфатар, кв. Попово и селата: Цар Асен и Чуковец. През последните години броят на децата и учениците драстично намалел. Учениците все още се обучават в самостоятелни, но маломерни паралелки. В ОУ „Отец Паисий” с. Алеково се обучават 88 ученика от селата Алеково, Бистра и Кутловица. 70% от учениците са от ромски произход. В това училище са сформирани с решение на Общински съвет Алфатар самостоятелни маломерни паралелки в началния курс и слети паралелки от два класа в прогимназиалния курс. Обучението в тези паралелки е доста трудно. Качеството на образование не е на ниво. Учениците и учителите нямат мотивация за работа, изискванията се снижават, не са конкурентно способни на пазара. Това прави училището непривлекателна среда. В ОЗУ “Христо Ботев” с. Цар Асен се обучават деца, преминали през лекарски комисии и получили разрешения.

Материално–техническата база на двете средищни училища и целодневните детски градини в общината е добра, но не може да се използва

целият ѝ капацитет /наличие на столова – амортизирано кухненско оборудване, липсват нови техники и технологии/, тъй като през последните 20 години не е извършван текущ и основен ремонт, не е подменяно оборудването - поради недостиг на финансови средства.

Основните задачи са свързани с оптимизирането на училищната мрежа за подпомагане и контрол на дейностите в системата на образованието, за повишаване неговото качество, като основа за изграждане на широка обща култура и успешна интеграция в динамично променящото се общество.

Средища на културно развитие и духовно обогатяване в общината са училищата, център за работа с деца, седем читалища, две библиотеки, девет клуба на пенсионера. Гарантираното финансиране от държавния и общински бюджети на читалищата дава възможност за опазване и обогатяване на културното наследство и успешни практики в организирането на културни прояви. Сградовия фонд е материално –техническата база са амортизирани. Библиотечния фонд постепенно се подновява и дообогатява въпреки ограничените финансови ресурси.

Най изявения спорт е футбол, представен в мъжки и детски отбори участващи в областното първенство. Материалната база в общината е оскъдна, представена от три съществуващи футболни игрища, две открити площадки и физкултурни зали (Алфатар, Алеково), закрыта спортна зала (Алфатар). Традиционен (от 1984 г.) е провеждащият се на 1 юни минимаратон. Ежегодно се провеждат турнири – футбол на малки врати и шахмат. В община Алфатар има регистриран ФК ”Добруджанец”. ОУ ”Христо Ботев” гр. Алфатар, ОУ „Отец Паисий” с. Алеково и ОЗУ “Христо Ботев” с. Цар Асен са центровете където се провеждат спортни прояви, обхващащи ученици в секциите футбол, баскетбол, шах и други. В Общински детски комплекс гр. Алфатар са сформирани 10 групи, в които се работи по интереси и ангажират свободното време на учениците от основните училищата. По настоящем младежите не разполагат със клубна база за осъществяване на мероприятия.

Социалните услуги са представени от дом за стари хора и социални помощи за социално слаби лица. Социални услуги от физически и юридически лица на лица нуждаещи се от такава: домашен социален патронаж; социален асистент.

Алфатар е сред общините с доказан, но недоразвит потенциал за туризъм. Същевременно развитието на туризма в селските части на общината ще създаде алтернативи за нови икономически дейности като създава условия за постигане на по-добър баланс и устойчивост на развитието на територията на общината и засилване на привлекателността ѝ за инвеститорите. Туризмът в общината е с ниска ефективност и далеч под потенциалния принос към местната икономика. Това до голяма степен се дължи на недостатъчно разработени туристически атракции, незадоволително ниво на реклама на туристическия продукт и лошата инфраструктура до някои туристически обекти. Реализирането на очакванията за интензивното развитие на туризма зависи от решаването на проблемите в други сфери, свързани с изграждането и модернизирането на техническа инфраструктура и услугите. Но като цяло, този сектор безспорно има дългосрочен потенциал за развитие, особено във формите на алтернативен и специализиран туризъм (екологичен, селски, културен и др.).

Като цяло екологичната обстановка в общината се оценява като добра. Тя се наблюдава и контролира по компоненти и фактори на околната среда от компетентните органи в съответствие с нормативните изисквания. Добрата

екологична обстановка е обусловена от една страна от липсата на мащабни източници на замърсяващи емисии, а от друга - от благоприятния ветрови режим и залесеността на значителна част от територия. Ефективното управление на отпадъците е един от откритите проблеми на околната среда в общината.

3. Характеристики на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати

От гледната точка на териториално-устройствения статут за значително засегнати могат да се считат територии, които промянят настоящия си режим и преминават в друга категория. Това са например нови територии, предназначени за производствени зони. Предвидените с плана изменения са дадени в следната таблица.

Табл. 3-1.

Елементи на територията	Изменение, ha	Изменение, %
1.Населени места и др. урбанизирани територии	+66,6	+7,37
1.1.Жилищни терени	+36,4	+4,94
1.2.Общественообслужващи терени	+8,6	+117,80
1.3.Производствени и складови терени	+8,5	+17,17
1.4.Стопански терени	+1,4	+1,90
1.5.Терени за озеленяване, паркове и градини	+1,9	+7,11
1.6.Гробища	+5,7	+55,88
2.Земеделски територии, в т.ч.	-90,0	-0,70
2.1.обработваеми земи - ниви	-57,6	-0,53
2.2.обработваеми земи – трайни насаждения	-1,3	-0,42
2.3.мери и пасища	-24,6	-2,06
2.4.необработваеми земи	-6,5	-2,18
3.Горски територии	+17,4	+0,16
4.Водни течения и водни площи	0	0
5.Територии за рекултивация	-0,8	-
6.Територии за транспорт и инфраструктура	+6,8	+1,19
7.Защитени зони по НАТУРА-2000	0	0
8.Защитени територии	0	0
ОБЩА ПЛОЩ НА ОБЩИНА АЛФАТАР	0	0

Както се вижда предвидените изменения са незначителни.

Алфатар не е сред общините, имащи структурна значимост за страната, но има определен дял в икономиката на областта. Индустрията в община Алфатар е с минимално значение за общинската икономика както по брой на заетите лица, така и според обема на приходите. В този аспект ОУП не предвижда развитие на нови производствени зони с капацитет, способен да повлияе съществено околната среда.

Територията на общината не попада в т.н. „горещи точки“ от екологичен аспект.

Очакваното построяване на мост над р. Дунав при Силистра – Кълъраш и активизиране на първокласния път I-7 като коридор в посока север – юг от Силистра към КПП Лесово ще доведе до по-интензивно автомобилно движение. Това е повод за устройването на зони с богат спекър от дейности покрай пътя. Същото отчасти важи и за третокласния път III-207. ОУП предвижда изместване на трасетата с по-интензивно автомобилно движение извън града, което съществено ще подобри екологичната обстановка.

Заложената в прогнозното развитие на общината газификация ще допринесе за прекратяване на вредните емисии, които могат да окажат въздействие на качествените показатели на атмосферния въздух.

Планът не предвижда изменение в територията на защитени територии, защитени зони и водни обекти. Характеристиките на защитените зони са разгледани подробно в доклада за оценка за съвместимост.

За разглежданата територия няма наложена строителна забрана във връзка с чл. 196 от ЗУТ (поради свлачища).

Проблемни от гледна точка на екологията и опазването на здравето са нарушените територии (сметища, кариери и др. под.). По отношение на кариерите при устройственото планиране трябва да се вземат предвид концесионните площи, които в повечето случаи са земеделски или горски фонд, но някои от тях се намират в близост до населени места и предизвикват недоволство сред населението (например кариерата при с. Чуковец – виж т. 2.10).

Общото заключение за територията на общината е, че състоянието на компонентите на околната среда е добро и подходящо за живеене.

Следователно може да се каже, че на територията на общината няма зони, които могат да бъдат значително засегнати. Това изключва и необходимостта от тяхното характеризирание.

4. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана, включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие

Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води

Основен екологичен проблем на общината е липсата на пречиствателна станция за отпадъчните води на гр. Алфатар и недоизградената канализационна мрежа. Проблем е и непречистването на питейните води и загубите на вода от амортизираната водопроводна мрежа.

В рамките на своите правомощия планът предвижда решаване на тези проблеми.

Отпадъци

На територията на община Алфатар не функционира площадка за временно съхранение на *битови отпадъци*, с цел предварително третиране и последващо рециклиране, оползотворяване или обезвреждане.

За осигуряване на предварителното третиране на битовите отпадъци, депонирани на Регионално депо Силистра, предстои въвеждане в експлоатация площадка, която ще бъде ползвана и от останалите общини, членове на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – регион Силистра.

На територията на общината не е налична *инсталация за предварително третиране на биоотпадъци* в т.ч. сепарирани и компостиране на зелени отпадъци. Към момента същите се извозват до наличните на територията на общината незакрити сметища.

Към настоящият момент в община Алфатар няма въведена система за разделно събиране на биоразградимите отпадъци и изградена инсталация за биоразградими отпадъци. Биоотпадъците от зелените площи се образуват при поддържане на зелената система на община Алфатар – косене на тревните площи, подрязване на храстова и дървесна растителност и др.

На територията на общината не е изградена *инсталация за предварително третиране/сепарирани на битови отпадъци*. На този етап същите без предварителна обработка се транспортират до регионалното депо за обезвреждане.

На територията на общината не са налични площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци.

На територията на община Алфатар няма изградени площадки за временно съхраняване на *отпадъци от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло*. Битовите отпадъци се обезвреждат без предварително третиране чрез депониране на Регионално депо Силистра.

На територията на общината не функционират площадки за събиране и третиране на *отпадъци от ИУЕЕО*, излезли от употреба гуми, и НУБА и отработени масла, съгласно публикуваната информация на водения от Изпълнителна агенция по околната среда регистър на лицата, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО, интернет адрес: http://pdbase.government.bg/forms/public_permits.jsp. За тези отпадъци периодично се организират кампании за събирането им, за което общината е сключила договори с организации по оползотворяване „Трансинс Авторециклиращ Консорциум“ АД и „Трансинс Технорециклираща Компания“ АД. Следва да се има предвид, че този вид инфраструктура не се осигурява от общината, а е изцяло бизнес инициатива по схемата „разширена отговорност на производителя“, но въпреки това общината има задължения по организиране на дейности по разделното им събиране, посочени в Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Алфатар за периода 2015-2020 г.

На територията на община Алфатар не е изградена инсталация за оползотворяване на сметищен газ, т.к. това е изискване при проектиране и изграждане на депа, отговарящи на нормативните изисквания, заложи в *Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатацията на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*, а на територията на общината не е налично такова.

На територията на общината не са разположени съдове за *фамилно компостиране на градински отпадъци*, но се обмисля варианта за закупуване и разполагането им.

Общината не е обезпечена с инфраструктура за *разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци*. Биораградимите отпадъци (растителни отпадъци от паркове и градини) се транспортират до незакритите седем броя сметища.

Основен ангажимент на общината е организирането на *разделно събиране на опасните битови отпадъци*, извън обхвата на наредбите по чл.13, ал.1 от Закона за управление на отпадъците и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане. Общинската територия не е обезпечена с инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита.

Общината има ангажимент към *строителните отпадъци* на територията ѝ. Тя отговаря за събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането им само от ремонтна дейност, образувани от домакинствата. Отпадна ангажиментът ѝ за осигуряване на депо и други съоръжения за всички строителни отпадъци на територията ѝ. В качеството ѝ на възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради и принудително премахване на строежи, тя има задължение по третиране и транспортиране на отпадъците от строителните площадки и изготвяне на План за управление на строителните отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата за управление на строителните отпадъци. Задължението за изготвяне на план за управление на строителните отпадъци важи от 14.07.2014 г. На територията на общината не функционира съоръжение/инсталация за оползотворяване на строителни отпадъци. Същите се транспортират до регионалното съоръжение за обезвреждане.

На територията на общината не функционират инсталации и съоръжения за третиране на утайки от ПСОВ.

Защитени обекти на културно-историческото наследство

На територията на общината има следи от богато историческо минало. Това налага бъдещата устройствена дейност и следващите я етапи на инвестиционния процес да се съобразява с известните исторически, археологически и архитектурни паметници на културата.

В процеса на строителните дейности при откриване на исторически, археологически или архитектурни паметници е необходимо да се процедира съгласно изискванията на *Закона за паметниците на културата и музеите* /чл. 14, 18, 21 и др/, *Наредба № 5/1979г за издирване, изучаване и документиране на недвижимите паметници на културата* /Д.В. 6/ 1979/, *Наредба № 17/1979г за определяне границите и режима за използване и опазване на недвижимите паметници на културата извън населените места*, *Правилника за изваждане и запазване на намиращите се под вода паметници на културата и природни забележителности от водната флора и фауна*. Спазването на изброените нормативни документи е задължително за инвестиционния процес.

Въздействията на плана върху археологически и исторически обекти може да се характеризира като незначително. Планът не засяга паметниците на културата.

Санитарно-охранителни зони около водоизточниците

Не са изградени СОЗ около всички водоземни съоръжения. Това е нарушение на нормативните разпоредби и следва да бъде отстранено от отговорните органи (собственици на водоизточници, водни оператори).

В устройствените планове следва да се отразят СОЗ на водоизточниците (от повърхностни и от подземни води). За всички СОЗ трябва да има изработени проекти за СОЗ в съответствие с нормативните изисквания – *Наредба № 3/ 2000 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за*

питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди /ДВ 88/ 2000 г./

Кариери

Кариери е имало край с.Алексово (2 бр. за аптски варовик- за строителен камък), край с.Цар Асен (за аптски варовик - за строителен камък), край с. Чуковец (за аптски варовик - за гасена вар и строителен камък) и край гр. Алфатар (за аптски варовик- за строителен камък). Проблемите са били свързани с извършването на взривни работи и транспортирането на добитата скална маса през населените места (шум, вибрации, отработени газове, прах). След преустановяване на дейността на кариерите проблемите са свързани с тяхната рекултивация. Именно в тази насока са предвидени съответните мероприятия в ОУП.

Транспортно замърсяване и шум

Този проблем съществува за град Алфатар тъй като през него преминават републикански пътни артерии. Планът предвижда изнасяне на движението успоредно на съществуващата жп линия, което ще намали вредните въздействия от транспортното замърсяване и транспортния шум в централната част на града.

5. Цели на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана, и начинът, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание по време на изготвянето на плана

Общият устройствен план на общината изхожда от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при рационално използване на природните ресурси. Постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели:

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на природната ѝ среда;
- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР - регионален план за развитие на Северен централен район за планиране, които образуват ниво 2, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, областната стратегия и Общинския план за развитие 2011-2015, както и на други общински, регионални и национални програми, планове и проекти. Извеждане на устройствени проблеми, произтичащи от ОУПО, които да бъдат включени в ежегодните програми за прилагане на ОНР;
- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при търсене на максимален ефект при

инвестирането и запазване на характерни качества и уникалност на териториите;

- Планиране на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината, с оглед устойчивост и взаимно стимулиране при развитието на всички системи.

Основните задачи на плана могат да бъдат определени, както следва:

- Определяне на общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части;
- Регламентиране на общия режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, при съблюдаване на режимите, установени със специални закони;
- Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура;
- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура на общината и определяне съответстващото му усъвършенстване на транспортните мрежи.
- Обосноваване развитието на техническата инфраструктура и определяне разположението на мрежите и съоръженията им на територията на общината, както и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от регионално и национално значение;
- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита;
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията на общината и природната ѝ среда, с оглед нейното опазване. Регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, с оглед опазването им;
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на последователност на реализирането им във времето.

Една от целите на национално и международно равнище, имащи отношение към ОУП е свързана с **Националната програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места над 2000 еквивалентни жители в Република България**. Тя е изготвена в съответствие с изискванията и задълженията на страната ни по *Конвенцията за устойчиво използване на водите на р. Дунав, Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване и Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера*. Необходимо е да се изгради ГПСОВ на град Алфатар. В този аспект в устройствените планове следва да се резервира терен за изграждане на ГПСОВ-Алфатар и да се разработи схема канализация.

Предвидената в ОУП газификация на общината кореспондира с националните и международни програми за намаляване на вредните емисии, в т.ч. и емисиите на “парникови газове”. Тези аспекти се третират в Споразумението между РБългария и Международната банка за възстановяване

и развитие за дарение от Глобалния доверителен фонд за околната среда за изпълнение на **Националната програма за ограничаване употребата на озоноразрушаващи вещества** /ДВ 22/ 1996 г./, Договора към Европейската енергийна харта и Протокола за енергоефективност и свързаните с нея природозащитни аспекти /ДВ 64/ 1996 г./, Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата /ДВ 72/2002/, Споразумението за безвъзмездно финансиране /Проект за възстановяване на влажните зони и намаляване на замърсяването/ между РБългария и Международната банка за възстановяване и развитие в качеството ѝ на изпълнителна агенция на Глобалния екологичен фонд /ДВ 93/2002/ и Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международни езера /ДВ 14/2004/.

ОУП се базира на и на поставените цели в Общинския план за развитие. Общинският план за развитие се намира в права и обратна връзка при разработването и актуализацията му с Националната оперативна програма за регионално развитие, Регионалният план за развитие и Областната стратегия за развитие.

Регионалният план за развитие (РПР) определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на Северен централен район (СЦР) в контекста на идентифицираните проблеми и потребности на развитието и стратегическия пакет от национални и документи на ЕС, формиращи основните цели, приоритети и политики на развитието през периода 2014÷2020 г.

Визията за развитие на района е: *Северен централен район – бързо и устойчиво развиващ се европейски район, интегрална част от Дунавското пространство, където младите хора виждат своето бъдеще и личностна реализация.*

Стратегическите цели, формулирани в РПР на СЦР, са:

- икономическо сближаване - достигане на средните нива на заетост, производителност на труда и приложение на иновации в икономиката, характерни за районите от Дунавското пространство;
- социално сближаване - преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера и ограничаване на риска от социална изолация и бедност;
- териториално сближаване – свързаност и **балансирано, интегрирано и устойчиво развитие** на територията и населените места;
- **опазване на околната среда**, съобразно предизвикателствата на климатичните промени и прилагане на европейските и национални стандарти за ограничаване на замърсяването и енергоемкостта и стимулиране развитието на добив на енергия от ВЕИ.

Областната стратегия за развитие (ОСР) на Силистра за 2014÷2020 се основава на приемствеността в стратегическото планиране и запазва основните послания на действащата ОСР. Формулирани са и необходимите нови цели и приоритети в синхрон с националните действия по прилагането на стратегията „Европа 2020“. Приложените Стратегически насоки за разработване на стратегическите цели и приоритети на ОПР посочват най-значимите предизвикателствата пред развитието на общините от областта. Отчетливи са областите за приоритетно финансиране през следващия програмен период:

- използване потенциала на река Дунав;
- развитие на съвременно селско стопанство;
- подпомагане на малките и средни предприятия (МСП);
- диверсифициране и иновиране на местната икономика;
- развитие на човешките ресурси и осигуряване на заетост;
- борба с бедността;
- стимулиране на туристическото предлагане;
- въвеждане на екологични производства.

Стратегията е водеща при формулиране на стратегически цели, приоритети и специфични цели за развитие на общинската територия в рамките на програмния период 2014÷2020. Стратегическите предложения, изисквания и препоръки на представените основни документи са проследени и синтезирани при съставянето на стратегическата част на Общинския план за развитие.

Отпадъци

По отношение на отпадъците Общият устройствен план се базира на Програмата за управление на отпадъците на Община Алфатар, която е един от най-важните инструменти за прилагане на националното законодателство за отпадъците на територията на община Алфатар. Тя е разработена на основание изискванията на чл.52 от ЗУО, в съответствие с методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед № РД-211/ 31.03.2015 г. на министъра на околната среда и водите, както и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците (НПУО). Общинската програма е разработена за периода 2015 – 2020 г., който съвпада с периода на действие на НПУО.

Основните цели на Програмата са:

- Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъците
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци
- Подобряване на организацията за разделното събиране и транспортиране на битовите, строителните и биоразградимите отпадъци;
- Създаване на система за предварително третиране на отпадъци преди тяхното депониране на регионално ниво;
- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво и ускоряване на прилагането на законодателството и политиката в областта;
- Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците;
- Участие на обществеността;
- Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство.

Тези цели се обезпечават в устройствен аспект от ОУП като се резервират съответните площи и терени. Изпълнението на специфичните цели гарантира изпълнението на генералната цел на Програмата, а именно: екологосъобразното управление на отпадъците, формирани на територията на общината. Успешното изпълнение на Програмата ще доведе до предотвратяване

и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси. Основните принципи, за управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Р. България е страна, общата европейска и национална политика в тази област, както и основните принципи, на които се основава **Националният план за управление на отпадъците**:

- “Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно
- “Отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висок степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- “Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- “Близост” – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.
- “Самодостатъчност” – отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на общността.
- „Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците.

Законът за опазване на околната среда (ЗООС), Законът за управление на отпадъците (ЗУО) и Законът за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, заедно със съответните подзаконови нормативни актове са основните закони в областта на управление на отпадъците в България.

Закон за опазване на околната среда

Общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биоразнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност) са въведени в ЗООС. ЗООС очертава принципите за защита на компонентите на околната среда – като например “устойчиво развитие”, “предимство на предотвратяване пред обезвреждане”, “замърсителят плаща” и интегрирането на политиката на опазване на околната среда в секторните и регионалните политики. Освен рамкови разпоредби относно принципите, които трябва да се спазват за опазване на околната среда (и в частност на управлението на отпадъците) и общите задължения на лицата и компетентните органи, в закона са регламентирани и процедурите по извършване на екологична оценка, оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС) и издаване на комплексни разрешителни или лицензи.

Закон за управление на отпадъците

Този закон въвежда изискванията на РДО 2008/98/ЕО, включително принципите „замърсителят плаща”, „разширена отговорност на производителя”

и йерархията на управление на отпадъците. Той въвежда за първи път конкретно адресирани оперативни цели за рециклиране на битови и строителни отпадъци, изисквания към съоръженията и инсталациите за отпадъци, въвежда икономически и регулаторни механизми и инструменти за прилагане на законодателството; правила за управление на масово разпространените отпадъци; урежда подхода за „край на отпадъка” и „странични продукти”, определя детайлно контролните функции на институциите и конкретните глоби и санкции за неспазване на закона.

Ключови разпоредби, произтичащи от ЗУО са:

➤ количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, които да достигнат общините, в следните срокове и количества:

1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло
2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло
3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

➤ Въвежда изисквания най-късно до края на 2020 г. общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.

➤ Въвежда поэтапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес:

1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

➤ Кметовете на общини да организират системи за разделно събиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и да осигурят условия за разделно събиране на отпадъци от опаковки за всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители и за курортните населени места.

➤ Кметовете на общини да осигурят до средата на 2014 г. площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители и при необходимост в други населени места

➤ Ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места с над 5000 жители и в курортните населени места са задължени от началото на 2013 г. да събират разделно отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали в съответствие с наредбите на общините по чл.22 от ЗУО. Наредбите следва да се приемат от общинските съвети до средата на 2014 г.

➤ Въвежда детайлни правила и изисквания за сдружаване на общините в регионални сдружения за решаване управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организация.

Законът за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане е приет през януари 1996 г (обн., ДВ, бр.8 от 1996 г.). Допълнително със Закон (обн. ДВ, бр.113 от 1999 г.) са ратифицирани и поправките към Конвенцията. На

общоевропейско ниво конвенцията се прилага чрез Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.

➤ Въвежда икономически инструменти за покриване на бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото и за стимулиране на превенцията и оползотворяването на отпадъци преди депонирането.

➤ Определя националните компетентни органи по Регламент (ЕО) № 1013/2006, изискванията за финансови гаранции при трансграничен превоз, както и възможните случаи на ограничения.

Закон за устройство на територията

Законът урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, изискванията към инвестиционното проектиране и строителството в страната, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели. Той е в най-пряка връзка с разглеждания ОУП.

Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура. Това създава допълнителни административни бариери и забавяния на планирането и изграждането им, тъй като се изисква изработването на специален ПУП, дори ако теренът е определен с ОУП или ПУП за промишлени цели, т.е. неясен остава въпросът защо на терени, определени с устройствен план като промишлени, на които могат да се изградят енергийни, химически, металургични и други подобни обекти, могат да стартират проекти за отпадъци, например компостираща или сепарираща инсталация, но след провеждане на процедура за нов ПУП. От гледна точка на характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация, тези инсталации са определени като втора категория строеж от общо осем категории, като първа категория са най-сложните и рискови, а осма категория – с незначителен риск и сложност.

Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради:

- оценката за съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите обхваща проверката на тези проекти за съответствие с редица изисквания, включително и с изискванията за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване с цел осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране и постигане на съответните количествени цели за оползотворяване и рециклиране;
- премахването на строежи се извършва след одобряване на план за управление на строителни отпадъци, изискван от ЗУО;
- в разрешението за строеж се вписват мерките за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване и осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране;
- на фаза одобрение на строеж за въвеждане в експлоатация не се допуска въвеждане в експлоатация, когато: 1) липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък за последващо закриване и експлоатация по чл.60 от ЗУО; 2) не е издадено разрешение или

регистрационен документ за дейности с отпадъци, когато такива се изискват по реда на ЗУО.

С приемането на Закона за устройство на територията през 2001 г. се въвежда разпоредба **общините да осигуряват терените и изграждането на съоръженията и инсталациите за третиране на битовите и строителните отпадъци.** Този текст поставя значителни ангажименти на общините в сравнение с компетенциите им, произтичащи от ЗУО от 2012 г., които по отношение на строителните отпадъци и от разрушаване на сгради на територията на общината се свеждат до организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци единствено от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община, както и общите изисквания, валидни за всички възложители на инвестиционни проекти.

Посоченото несъответствие следва да се отстрани, тъй като общините не следва да имат задължението за осигуряване на терени, съоръжения и инсталации за производствени отпадъци (в случая строителни отпадъци), отговорност за които по ЗУО има строителния бизнес, генериращ тези отпадъци. Този текст би представлявал и пречка пред инвеститорите в съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци, тъй като текстът на закона не им позволява да си осигурят терен за инвестицията.

ОУП е свързан и с **Националния стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.** Това е първият план за страната, в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинира проблемите и идентифицира необходими мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.т. биоразградими отпадъци. Допълнителен ефект се постига от заместването на фосфатни торове в земеделието с компост. Мерките от плана са заложили и като ключови за постигане на *целите на Третия национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци“*.

ОУП е свързан и с **Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011-2020 г.** Той също първи за страната план в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, които в страната основно се депонират. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012 г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали.

Кариери

Както е известно ОУП дава устройственото предназначение на земята. Тук е важно да се отбележи, че съгласно **Закона за подземните богатства** регистрирането на откритие на подземни богатства и вписването му в регистъра на откритията на находища на подземни богатства **не променя собствеността, предназначението и ползването на недвижимия имот на повърхността на земята**. Предоставените разрешения за търсене и проучване или за проучване, или концесии за добив дават право на титуляря на разрешението или на концесионера да предприеме самостоятелно съответните правни и фактически действия за постигане на споразумение с титулярите на права на земята в предоставената площ, които го препятстват или затрудняват за осъществяването на дейностите по разрешението или концесията и на съответния договор. Титулярят на разрешение за търсене и проучване или за проучване или концесионерът и собственикът на земята могат да сключат договор, с който в полза на титуляря на разрешението или на концесионера се учредява вещно право на ползване върху земята за срока на разрешението или на концесията и се определят условията, редът и обезщетението за ползването на земята. Ако не се постигне съгласие, заинтересованата страна отнася въпроса за разрешаване пред министъра на икономиката, който в зависимост от естеството на работите, тяхната продължителност и въздействието им върху земните недра и околната среда може да направи искане чрез областния управител по местонахождението на земята до министъра на финансите и до министъра на регионалното развитие и благоустройството за принудително отчуждаване на частните имоти или на част от тях с оглед нуждите на проучването и добива на подземните богатства по реда на глава трета от Закона за държавната собственост и след предварително равностойно обезщетяване.

Министърът на икономиката следва реда, определен в законите, които уреждат промяната в предназначението на земята, в случай че тя е земеделска, от държавния горски фонд, общинска или от друг характер.

Ако в тригодишен срок от принудителното отчуждаване на имота концесионерът не е предприел действия по изпълнението на работния проект, бившият собственик или областният управител има право да поиска от административния съд по местонахождението на имота да отмени принудителното отчуждаване и да постанови възстановяване на даденото от двете страни.

След прекратяване на дейностите по разрешението за търсене и проучване или за проучване или по концесията за добив титулярят или концесионерът е длъжен да предприеме всички мерки за **възстановяване на уврежданията на земята** в съответствие с условията на договора, разрешението за търсене и проучване или за проучване или концесията за добив, действащото законодателство по опазване на околната среда, други приложими закони и сключения договор. Ако се окаже, че след прекратяване на разрешението за търсене и проучване или за проучване или на концесията за добив земята не може да послужи за предишното си предназначение, имотите се отчуждават по реда на Закона за държавната собственост.

Опазването на земните недра чрез рационалното използване на подземните богатства е основно задължение на всички, които осъществяват дейности по тяхното проучване и ползване, проектират минно строителство, подготвят експлоатацията и добиват подземни богатства.

Добивът на подземни богатства се извършва само от находища,

регистрирани като търговски открития и/или от находища с утвърдени и заведени запаси и/или ресурси в Националния баланс.

Границите на всяка мина или кариера се определят спрямо установените контури на запасите и/или ресурсите на подземните богатства - обект на експлоатация и площите, необходими за осъществяване на дейностите по концесията.

Опазването на земните недра при търсенето, проучването, добива и първичната преработка на подземни богатства се осигурява чрез рационалното им използване. Рационалното използване на подземните богатства при търсенето, проучването, добива и първичната им преработка включва:

- спазване на утвърдените с работните проекти методики, технологии и ред за търсене и проучване на подземни богатства;
- спазване на утвърдения с работните проекти ред за усвояване на запасите на подземни богатства;
- оптимално изземване на запасите на подземни богатства при експлоатацията на находищата им;
- оптимално извличане на полезните компоненти от добитите подземни богатства при първичната им преработка;
- опазване на находищата на подземни богатства от промишлено и друго строителство, усложняващо експлоатацията и рационалното използване на запасите им;
- спазване на одобрения план и на съгласуваните цялостен работен проект и годишни работни проекти за управление на минните отпадъци;
- спазване на утвърдените и съгласувани проекти за техническа ликвидация и/или консервация на геологопроучвателни и миннодобивни обекти и за рекултивация на нарушените терени.

За спазване на изискванията по опазването на земните недра чрез рационалното използване на подземните богатства всеки титуляр на разрешение за търсене и проучване и за проучване и концесионер е длъжен да:

- осъществява дейностите по търсене, проучване, добив и преработка на подземни богатства в съответствие с изискванията на действащото законодателство;
- разработва и утвърждава след съгласуване с министъра на икономиката, енергетиката и туризма икономически обосновани и съобразени с **изискванията за опазване на околната среда** кондации за изчисляване на запасите и ресурсите на проучените находища на подземни богатства;
- съгласува с министъра на икономиката, енергетиката и туризма работните проекти за търсене, проучване, добив и първична преработка на подземни богатства и работните проекти за техническа ликвидация и/или консервация на геологопроучвателните и миннодобивните обекти;
- **спазва** утвърдения с работните проекти ред за промишлено усвояване на запасите и ресурсите на подземни богатства, за първичната им преработка, както и **мерките за опазване и възстановяване на земните недра и околната среда**;
- води съгласно действащата нормативна уредба необходимата геолого-маркшайдерска и статистическа документация за установяване движението на запасите и ресурсите на подземни

богатства и показателите за степента и качеството на извличането им от земните недра (загуби и обедняване);

- извлича оптимално полезните компоненти от добитите подземни богатства при първичната им преработка;
- документира и съгласува с министъра на икономиката, енергетиката и туризма допуснати извънпроектни загуби на подземни богатства и на полезни компоненти при добива и първичната им преработка;
- **не разработва находища без заведени в Националния баланс запаси и/или ресурси от подземни богатства;**
- **рекултивира нарушените терени от търсенето, проучването, добива и първичната преработка на подземните богатства въз основа на проект, съгласуван с министъра на икономиката, енергетиката и туризма;**
- **предоставя на органите по опазване на земните недра и околната среда справки и обяснения, необходими за изпълнение на служебните им задължения.**

ОУП на общината предвижда рекултивация на всички нарушени терени – бивши кариери за добив на скални материали.

Обекти на НЕМ

Съгласно Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", в които могат да участват защитени територии;
- защитени територии, които не попадат в защитените зони.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места. Националната екологична мрежа цели:

- дългосрочното опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие;
- осигуряването на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линееене и зимуване на дивите животни;
- създаването на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове;
- участието на Република България в европейските и световните екологични мрежи;
- ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии.

Защитените зони предназначени за опазване или възстановяване на благоприятното състояние на включените в тях природни местообитания, както и на видовете в техния естествен район на разпространение. Защитени зони се обявяват за:

- опазване на типовете природни местообитания по Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора

- и фауна, посочени в приложение № 1 на ЗБР;
- опазване на местообитания на видове по Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна - за видовете животни и растения, посочени в приложение № 2 от ЗБР;
- опазване на местообитания на видове по Директива 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици - за видовете птици, посочени в приложение № 2 от ЗБР;
- опазване на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от видове, извън тези, посочени в приложение № 2 от ЗБР.

Обявяването на защитената зона не променя собствеността върху земите, горските територии и водните площи в тях.

Общият устройствен план е съобразен с сновните елементи на ландшафта съгласно ЗБР, които са:

- реки и техните брегове и оводнени стари речни корита;
- естествени блата, езера, преовлажнени ливади и други влажни зони;
- пещери, скални венци и стени и дюни;
- седловини и други естествени територии, свързващи отделни планински масиви;
- полски синори, полезащитни пояси, ливади и пасища;
- заливни речни тераси и крайречна растителност;
- гори, разположени до 500 м надморска височина.

В този аспект проектът за ОУП съхранява защитените територии и защитените зони и не променя площта на водните обекти.

6. Вероятни значителни въздействия върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзките между тях (преки, вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици)

За да се оцени степента на въздействие на предлаганите изменения, заложи в Общия устройствен план, са разгледани отделните фактори и условия, които имат отношение към промяната на състоянието на отделните компоненти.

6.1. Атмосферен въздух

Въздействието на предлагания план върху качеството на атмосферния въздух в общината е оценено като са взети предвид следните аспекти на перспективното развитие:

- несъществено увеличаване площта на населените места и на производствено-складовите зони;

- очаквано увеличаване на трафика по пътищата през Алфатар вследствие предвиденото изграждане на нов мост над река Дунав при Силистра;
- изменение в транспортната мрежа и перспективния трафик на МПС
 - а) в общинския център
 - б) в извънселищните територии
- изграждане на газоразпределителна система и преминаване на газово гориво.

Проектът на ОУП предвижда незначителни промени по отношение на увеличаването на площта на населените места, които освен това в някои случаи вече са реализирани, поради което въздействието от това върху атмосферния въздух е също незначително. Характерът, капацитетът и площта на новопредвидените производствено-складовите площи също е далеч под поемните възможности на средата и също не може да окаже никакво значително влияние върху качеството на атмосферния въздух.

По-съществено въздействие ще има увеличението на автопоток по пътната мрежа след реализацията на третият мост над река Дунав при Силистра, но на този етап не могат да се направят репрезентативни изчисления на въздействието върху атмосферния въздух, защото няма достоверна информация за нарастването на трафика. Освен това планът предвижда своевременно изместване на трасето извън града покрай жп линията и направа на защитно озеленяване. Това ще доведе до намаляване на въздействието на автотранспортния шум в градската зона, но ще има и кумулативен ефект на автомобилния шум с шума от жп транспорта. Представителна оценка на въздействието на тези инвестиционни намерения върху качеството на атмосферния въздух следва да се направи при провеждане на процедура по ОВОС.

За получаване на известна представа за транспортното замърсяване привеждаме данни от изчисленията на имисионното замърсяване на атмосферния въздух (концентрация на типичните за автотранспорта замърсители в mg/m^3) в обсега на пътя Силистра- Айдемир (до 100 m встрани) от Доклада за екологична оценка на ОУП на община Силистра, разработен от колектив с ръководител инж. Красимир Маринов. То е определено в два основни случая при следните условия: скорост на вятъра равна на средногодишната 2,7 m/s, коефициент на дисперсия, определен в зависимост от разстоянието и класа на устойчивост на атмосферата по Pasquill-Gifford-Turner (разгледани са клас В-умерено неустойчива и клас D-неутрална атмосфера), автомобили произведени до 1992 г. без катализатори с обем на двигателя 1,4-2,0 l, емисии, определени по методиката на СЗО при движение по пътя със скорост 60 km/h. Първи случай: оразмерителен брой на автомобилите в участъка 125 коли на час, от които 68 леки с бензинови двигатели, 29 леки с дизелови двигатели, 28 тежки с дизелови двигатели, категория D, $\sigma_z = 4,8$; втори случай: брой на автомобилите, завишен с 50%: 190 коли на час, от които 132 леки с бензинови двигатели, 45 леки с дизелови двигатели, 13 тежки с дизелови двигатели, категория В, $\sigma_z = 10$. Получените резултати са отразени в следната таблица:

Таблица 6.1-1.

Замърсител	С I-ви случай	С II-ри случай	ПДК _{н.м.} *
ОСА	0,012	0,016	0,05/0,15
SO ₂	0,023	0,135	0,13/0,38
NO _x	0,290	0,360	0,05/0,26
СО	0,203	0,290	10/60
ЛОС	0,040	0,059	1,5/5,0
Pb	0,0004	0,0006	0,0006

Забележка: ОСА – общо съдържание на аерозоли, ЛОС – летливи органични съединения; * - посочени са средно-дневните и средно-часовите норми по наредбите за населени места към 2005 г.

Анализът на получените резултати показва, че наднормено замърсяване и в двата случая има по отношение на азотните оксиди. При неблагоприятни условия наднормено може да е и замърсяването със серен диоксид. Стойностите на ОСА (главно сажди) са под ПДК. Стойностите на ЛОС и СО са значително под ПДК. Както се вижда автотранспортното натоварване в района на пътя е главният източник на замърсяване на атмосферния въздух с типичните за него замърсители на зоните до 100 m встрани. С обновяване на автопарка и използването на безоловен бензин това замърсяване ще се редуцира. Същевременно следва да се отбележи, че и изискванията за ПДК за серните и азотни оксиди и оловото ще станат по-строги съответно до 2005, 2010 и 2005 година, когато средноденонощните ПДК в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ще бъдат съответно 125, 40 (средногодишна) и 0,5 (средногодишна), а средночасовите – 350 за SO₂ и 200 за NO_x.

Отчитайки значителното обновяване на автопарка може да се каже, че няма основания за очакване на наднормено замърсяване на атмосферния въздух, но все пак това следва да се докаже с конкретни изчисления при разработването на доклад за ОВОС.

Увеличаването на земите в регулацията съгласно ОУП става основно не за сметка на площи, заети от интензивно земеделие или гори. Най-често се узаконяват изградените вилни зони, селища, складови зони. Съгласно прогнозата за икономическото развитие на общината в тези площи се предвижда развитие на малки предприятия, предимно на хранително-вкусовата и леката промишленост, а също така на складови и обслужващи дейности. При спазване на законовите изисквания от нормативните документи за опазване на атмосферния въздух, не би трябвало да бъдат изградени нови обекти, които да допринасят за замърсяването на въздуха и да окажат с това вредно въздействие върху населението.

За предвидените нови производствени зони в ОУП не е посочено за какви дейности те ще бъдат предназначени. При възникване на конкретни инвестиционни предложения трябва да бъде взето становище на компетентния орган по околната среда на коя процедура съгласно Закона за опазване на околната среда те подлежат.

Освен това в предлаганото изменение на териториалното разпределение на поземлените ресурси в общината се предвижда създаването на нови вилни зони и рекреационни обекти. По своя характер тези инвестиционни предложения не биха могли да окажат въздействие върху имисионното състояние на въздуха при своята реализация и експлоатация.

Влияние върху качеството на атмосферния въздух ще оказват и строителните дейности през периода на изграждане на строежите върху отредените с плана територии.

При извършване на строителни работи въздухът се замърсява с прах и отработени газове от ДВГ на строителната механизация. Тези източници на замърсявания са неорганизиранни. Влиянието на някои строителни работи върху качеството на въздуха (бойджийски, заваръчни и антикорозионни работи), при които се отделят специфични вредности, не се третира подробно в този доклад т.к. практиката показва, че тяхното влияние е локално и значими въздействия могат да се появят само при големи обеми работа, каквито на обекти от този тип не се очакват.

Повишаване на концентрацията на прах се наблюдава най-често при сухо време (например през летния период). Все пак не се очаква значимо и продължително превишаване на концентрациите на прах в атмосферния въздух. Основание за този извод ни дава направената количествена оценка на емисиите на прах за голям строителен обект. Тя е извършена по методиката на СЗО при най-неблагоприятни условия: интензивна работа с тежкотоварен автотранспорт при сухо време (абсолютна влажност на въздуха под 25%), движение по трошено-каменни настилки. При тези условия се емитират общо 5 kg аерозоли за една машиносмяна (8 часа). При пълно безветрие този прах се отлага в рамките на обекта, при което се получава средно повърхностно натоварване около 32 mg/m² ден за цялата площ (допустимото повърхностно натоварване на Наредба №2 е 350 mg/m² ден). Това повърхностно натоварване няма да е равномерно разпределено - в зоната на работните площадки то може да достигне до 250 mg/m² ден, което е около 70% от допустимото. На тази база може да се прогнозира, че концентрациите на инертен нетоксичен прах в приземния слой ще бъдат под ПДК_{ср.см.(р.ср.)} = 10 mg/m³). Сравнението е извършено с ПДК за работна среда по Наредба №13/2003, т.к. се разглежда районът на строителната площадка. Следва да се отбележи, че вероятността от възникването и продължителността на такива ситуации е малка, но в тези случаи следва да се прилагат задължително мерки за намаляване на прахоотделянето, включени в проектите за организация и изпълнение на строителството (ПОИС – сега вече ПБЗ): противопрахово оросяване на пътищата и строителните площадки, покрито возене на прахоотделящи материали, редовно почистване на строителните площадки, покриване на повърхностите на насипищата на прахоотделящи строителни материали и т.н. В тези случаи се касае за стандартна екологосъобразна организация на строителния процес, имаща твърде косвено отношение към предвижданията на плана.

От двигателите на строителната механизация и автотранспорта в рамките на строителния район при изграждане на новопредвидени обекти ще се емитират също вредни вещества: аерозоли, серни и азотни оксиди, летливи органични съединения, въглероден оксид. Приблизителна количествена оценка на емисиите в този случай е направена за изграждането на един средноголям обект: пететажна жилищна сграда. Изчислено е, че за нейното изграждане ще се извършат общо около 1000 курса с товарни автомобили от типа КамАЗ и КраЗ. При среден пробег в рамките на района 1 km и среден престой с работещ двигател 15 min за периода на строителство (6 месеца) ще се изгорят общо 2,875 t дизелово гориво. От работещата на обекта строителна механизация (багер,

булдозер, челен товарач, бетон-помпа) ще се изгорят още 17,7 t ДГ (при 5-дневна работна седмица и 8 часов работен ден). Следователно общо за строителния период ще се емитират следните количества замърсители (табл. 6.1-1):

Табл. 6.1-2.

Вещество	Обща емисия, kg	Масов поток, g/h	Забележка
ОСА	88	84	
SO ₂	165	156	Вещество IV клас*
NO _x	1440	1364	Вещество IV клас*
CO	288	273	
ЛОС	82	78	

Забележка: ОСА – общо съдържание на аерозоли, ЛОС – летливи органични съединения; * - по Приложение №2 на Наредба №2/1998 [27].

Във всички случаи масовият поток е под 5 kg/h (за вещества от IV клас по Наредба №2/1998 - SO_x, NO_x), което ни дава основание, отчитайки релефа и климатичните фактори, да приемем, че имисиите в рамките на строящия се обект и прилежащите му територии няма да надхвърлят допустимите за работна среда по Наредба №13 – (NO - 20 mg/m³, NO₂ - 4 mg/m³, нафта – 1600 mg/m³, CO – 40 mg/m³, SO₂ - 5 mg/m³, сажди – 3,5 mg/m³ инхалабилна фракция, прах – 10,0 mg/m³ инхалабилна фракция, 4,0 mg/m³ респирабилна фракция). Възможно е само временно надвишаване на нормите в близост до строителните машини и при работа в непроветриви зони. По експертна оценка това надвишение е от порядъка до 3,12 пъти над средносменната ПДК за SO₂ и до 6,82 пъти за NO_x. Няма опасност от натрупване на олово, т.к. двигателите на строителната механизация са предимно дизелови. Възможни са обаче кумулативни ефекти (при едновременно изграждане на обекти на близкостоящи площадки, в зоната на влияние на транспортното замърсяване покрай пътищата и улиците.

По експертна оценка, отчитайки характеристиките на района и предвижданията на плана може да се приеме, че при спазване на екологичните мерки за работа няма да бъдат надвишени дълготрайно нормите за населени места в прилежащите на новостроящите се обекти зони и в общината като цяло.

Същественото въздействие на отработените газове от строителната механизация е с обхват до около 70-100 м от обектите и по трасето на транспортния маршрут. В тези зони е възможно краткотрайно превишаване на средночасовите ПДК за населени места за SO₂ (380 µg/m³), за NO₂ (260 µg/m³) и за CO (60 mg/m³), особено ако се отчете и кумулативния ефект от фоновото замърсяване на пътните артерии.

На база на изнесеното по-горе може да се прогнозира, че въздействието на предвижданията на плана върху въздуха в рамките на строителните площадки през строителния период ще бъдат значителни, но общо взето под нормативно допустимите дори при неблагоприятни условия, с малък териториален обхват, временни с малка продължителност, с възможност за кумулативен ефект и синергични въздействия.

На този етап поради липса на информация не може да се даде количествена оценка на въздействието на новопредвидените обекти (следствие предвижданията на ОУП) върху атмосферния въздух при нормална експлоатация. В този аспект с оглед запазване на чистотата на въздуха в

рамките на изискванията за населени места следва в Заданията за проектирането на част ОВ на по-мощните нови обекти да се заложат **ограничителни условия**: например използване на слънчева енергия, ефективност на котлите с течна и газообразна гориво над 90%, енергийна ефективност на въздушните климатизатори от клас В и по-висок (определен съгласно *Наредбата за изискванията за етикетиране на битови уреди по отношение на консумацията на енергия и други ресурси* (ДВ 92/2003), автоматично изключване на отоплението и въздушните климатизатори при отворени прозорци, таймери за автоматично управление на сауните, неизползване като източник на енергия мазут и въглища със съдържание на сяра над 0,2%, неизползване на забранени от Монреалския протокол от 1987 г. Фреони за хладилни и климатични инсталации (*ПМС N266/29.12.1995 год. и заповед РД 35/26.04.1996 год. на МОС*) и т.н. По този начин следва поне да се запази съществуващото състояние на атмосферния въздух в разглеждания район.

Същевременно следва да се работи и по намаляване на емисиите и подобряване на енергийната ефективност на съществуващите организирани и неорганизиран източници. В този аспект предвижданията на плана способстват за намаляване на емисиите.

Предвидената газификация та гр. Айдемир без съмнение ще допринесе значително за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух от промишлените и битовите потребители. Благоприятно върху качеството на въздуха ще се отразят заложените в плана идеи за използване на възобновяеми енергийни източници, подробно разгледани в глава 1.

Общото заключение е, че няма предпоставки за влошаване на качеството на атмосферния въздух на територията на общината вследствие на предвижданията на плана.

ИЗВОДИ:

1. Заложените в ОУП промени в площта на населените места и други урбанизирани територии няма да окажат съществено отрицателно въздействие върху качеството на атмосферния въздух в Община Алфатар.
2. Включените в ОУП промени в териториалното устройство и прогнози за перспективното развитие не оказват значително въздействие върху атмосферния въздух. При това част от мероприятията допринасят за намаляване на емитираните количества вредни вещества, които по-настоящем се отделят от редица дейности.
3. Измененията в уличната мрежа, изграждане на нови пътни отсечки, прогнозното изменение на трасето на първокласния път при очакваното увеличение на трафика на МПС няма да влошат качеството на атмосферния въздух в Общината и в населените места, респективно гр. Алфатар.

6.2. Води (повърхностни и подземни)

Съгласно *Закона за водите* всички води и водни обекти се опазват от *изтощаване, замърсяване и увреждане* с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети, включително постигане на добро екологично състояние на повърхностните води; добро количествено и химично състояние на подземните води; намаляване на необходимостта от пречистване на водите преди тяхното използване; осигуряване развитието на водните екосистеми, влажните зони и свързаните с тях сухоземни екосистеми (чрез определяне на минимален допустим отток в реките). Въздействията, които могат да компрометират постигането на тези цели са свързани с:

- регулиране на оттока (предвижда се в плана по отношение на дъждовните води в град Алфатар, което има положително значение)
- изграждане на язовири (не се предвижда в плана);
- прехвърляне на води от един речен басейн в друг (не се предвижда в плана);
- въвеждане на опасни и други вещества във водите (не се предвижда в плана);
- депониране на отпадъци и опасни вещества на места, откъдето могат да замърсят водите (не се предвижда в плана);
- изкуствено смесване на подземни води с различни качества (не се предвижда в плана).

Принципно реализацията на този устройствен план може да окаже следните потенциални въздействия върху водите:

- недостиг на питейна вода и воден режим в случай, че след водоснабдяване от общинската водоснабдителна мрежа обектите потребяват по-големи количества от допустимите – реализацията на плана няма да доведе до значимо увеличение на водопотреблението);
- замърсяване на деретата от оттичащи се замърсени повърхностни валежни води – планът не създава предпоставки за реализация на този сценарий);
- замърсяване на водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на населението (поради липса на утвърдени СОЗ на всички водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на общината не може да се даде оценка на въздействието на предвидените в ОУП териториално-устройствени промени, но анализът на ограничителните и забранителните дейности в СОЗ по Наредба №3 показва, че планът не предвижда такива дейности в СОЗ 2 и 3);
- замърсяване на незащитените подземни води чрез инфилтрация или в случай на изпускане на недостатъчно пречистени отпадъчни води.

Планът не предвижда териториални изменения в площта на водните обекти.

Предвижданията на плана не създават опасност от замърсяване на дълбоките подземни води при спазване на изискванията за експлоатация на

сондажите и тяхните СОЗ. В плана следва да се отбележат СОЗ на всички сондажи, съгласно изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г.

Установено е, че има достатъчен резерв на подземни води от дълбоки сондажи. При издаване на разрешителни за водоползване следва да се определят граничните параметри за експлоатация, при които няма да има опасност от изтощаване на водоносните хоризонти и няма да се получи недопустим спад на водните нива, т.е. няма да има недопустимо въздействие върху режима на тези води. Освен това следва да се предвидят мерки за по-ефективно и рационално използване на този важен за общината природен ресурс.

Осигурените водни количества надвишават изчислителните нужди и водопотреблението на общината в перспективата на проектоплана. Необходима е обаче реконструкция на водопроводната мрежа за да се намалят загубите. Не се очакват проблеми с нормалното водоснабдяване по отношение на водните количества и необходимите напори. Изпълнението на плана не налага изграждането на нова водоснабдителна инфраструктура. Не се очаква недостиг на вода и въвеждане на режим на водоподаване. Необходимо е обаче да се прекрати напояването на селскостопански земи и площи с питейна вода.

Необходимо е да се изгради ГПСОВ за град Алфатар, което ще намали замърсяването на подземните води и почвите.

Задължително следва да се инвентаризират и приведат в съответствие с нормативните изисквания всички локални пречиствателни съоръжения от промишлеността и селското стопанство.

Заключение:

- **предвижданията на ОУП няма могат да окажат въздействие върху режима и качеството на повърхностните и подземните води;**
- **предвижданията на плана не са свързани с водоползване или ползване на водни обекти (освен за заустване на пречистени отпадъчни води от новопредвидени ПСОВ);**
- **на този етап не може да се анализира въздействието на ОУП върху СОЗ на водоизточници, за които такива не са установени и етвърдени по съответния ред;**
- **въздействията на предвижданията на ОУП върху повърхностните и подземните води са незначителни, дълготрайни, периодични, директни и индиректни, с възможност за кумулативен ефект;**
- **на този етап планът не създава предпоставки за замърсяване или изтощаване на водите.**

6.3. Отпадъци

На този етап начините за третиране на отпадъците не са в пълно съответствие с нормативните изисквания главно по отношение на наличието на площадки за:

- за временно съхранение на битови отпадъци, с цел предварително третиране и последващо рециклиране, оползотворяване или

обезвреждане. За осигуряване на предварителното третиране на битовите отпадъци, депонирани на Регионално депо Силистра, предстои въвеждане в експлоатация площадка, която ще бъде ползвана и от останалите общини, членове на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – регион Силистра.

- инсталация за предварително третиране на биоотпадъци в т.ч. сепариране и компостиране на зелени отпадъци;
- инсталация за биоразградими отпадъци;
- инсталация за предварително третиране/сепариране на битови отпадъци;
- предаване на разделно събрани битови отпадъци;
- временно съхраняване на отпадъци от хартия, картон, метал, пластмаса и стъкло;
- събиране и третиране на *отпадъци от ИУЕЕО*, излезли от употреба гуми, и НУБА и отработени масла;
- разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци;
- разделно събиране на опасни отпадъци от бита;
- оползотворяване на строителни отпадъци;
- третиране на утайки от ПСОВ.

Необходимо е тези проблеми да бъдат решени и ако това се налага в ОУП да се предвидят съответните терени и площи.

6.4.Земни и почви

Териториалното развитие, заложено в общия устройствен план, предвижда намаляване площта на земеделските земи със 102,8 ха. Това намаление се налага във връзка с нарастване площта на следните видове функционални площи:

- Жилищни терени – с 43,8 ха
- Обществено-обслужващи терени – с 8,6 ха
- Производствени и складови терени – с 8,5 ха
- Стопански терени – 1,4 ха
- Терени за озеленяване, паркове и градини – 2,7 ха
- Терени за гробища – 5,7 ха
- Терени за транспорт и инфраструктура – 6,8 ха
- Горски територии – 26,1 ха.

Сравнителният анализ на териториалните изменения общо в територията на общината показва, че земеделските територии са с най-голяма площ спрямо общата територия на общината. Те единствени намаляват размера си в сравнение със сегашната им площ, но с по-малко от 1%, т.е. несъществено. Най-голямо е намалението на необработваемите земеделски земи.

От общата намалена площ на земеделските територии най-голяма част заема площта за развитие на населените места. Трябва да се има предвид, че това са бивши дворове на собственици, в много от които има жилищни или стопански постройки, така че понятието обработваеми земеделски земи е неточно или поне формално.

Освен намаляването на обработваемите земеделски земи със 71,8 ha, площта на пасища и мери също заема по-малка стойност спрямо преди с 24,6 ha по гореизброените причини.

Следващата по големина площ, която се отнема от земеделските земи, е за обществено-обслужващи и складово-производствени терени – общо 17,1 ha. Това е неизбежно и е свързано с потребността да се даде възможност за бъдещо икономическо развитие на общината, както и на отдиха и туризма.

Територията за транспорт и инфраструктура също увеличава размера си с 6,8 ha и е следствие на разширяване профила на някои съществуващи черни пътища и превръщането им във второстепенни общински.

Съществен дял от намалената площ на земеделските земи е свързан с увеличението на горските площи – със 17,4 ha. Това се налага поради предвидените в плана ветрозащитни пояси покрай част от първокласните, третокласни и общинските пътища. Това има важно екологично значение.

Анализът на ситуацията показва, че на практика разширението на урбанизираните територии вече е извършено и с новия ОУП то се узаконява за да се решат съществуващи градоустройствени проблеми. В този аспект няма да има допълнителни негативни ефекти върху компонентите на околната среда и най-вече върху земите.

В обобщение на горните данни може да се посочи, че като цяло традиционното за общината разпределение на поземления фонд по начин на трайно ползване е максимално и възможно съхранен.

Заключение: Направеният анализ показва, че въздействието на ОУП върху почвите от гледна точка на баланса на територията, промяната на предназначението на земеделски земи вследствие урбанизацията на терени, вероятността от разширяване на площта на нарушените терени и необходимостта от рекултивацията им, влиянието на интензивното земеделие върху почвите и тяхното замърсяване с химикали и торове, е незначително.

Въздействия по време на реализация на плана

При изпълнение на инвестиционните проекти по време на реализация на плана, през ***строителния период*** е възможно да се оказат следните въздействия върху почвите:

- Замърсяване /локално и кратковременно/ със строителни отпадъци и строителни материали на строителните площадки и прилежащи зони. Строителните материали и отпадъци /в зависимост от времепрестоя/ си могат да повлияят в известна степен реакцията на повърхностните почвени слоеве към повишаване на алкалността;
- Утъпкване и уплътняване на почви в терени предвидени за озеленяване. Уплътняването е отстранимо с агротехнически мероприятия;
- Засягане и унищожаване на хумусния слой /ограничителните условия в случая са свързани с изпълнение на изискванията на Наредба №26;
- Възможен е унос на газове от дейностите /от работата на ДВГ/ на автотранспортната техника, от заваръчни и бояджийски работи, който да повлияе в известна степен повърхностния слой на прилежащите терени

предназначени за озеленяване. Тъй като влиянието ще бъде кратковременно и с ограничен периметър, може да се приеме, че самовъзобновителните процеси в почвите ще възстановят качествата ѝ за сравнително кратко време.

С цел ограничаване и локализиране на въздействията от строителството върху почвите е необходимо да се спазват изискванията на *Наредба № 26/1996 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.*

Въздействия по време на експлоатацията

При реализацията на плана е възможно да окаже въздействие върху почвите транспортно замърсяване от новите привлечени транспортни потоци по съществуващите пътища и от натоварването на и реализиран нов Дунав мост.

По време на експлоатацията се очаква завишаване на трафика на еквивалентни мотоединици по съществуващите пътища. Влиянието на отделяните вредности /основно влияещи върху почвите тежки метали/ е разпределено върху значителна площ. Освен това вече не се използват горива с тежки метали.

Имисионното замърсяването на атмосферния въздух (концентрация на типичните за автотранспорта замърсители в mg/m^3) е представено в раздел 6.1. То е съсредоточено в обсега на пътя - до 50 - 70 m встрани. В следствие на замърсяването се натрупват тежки метали в горните 5-10 см на повърхностния почвен слой и в мъртвата постилка /листа, клони/, като това замърсяване варира от 10 до 25 м от пътя за този клас натоварване, в зависимост от релефа /разположението на пътя в изкоп или насип/, наличие на изградени растителни пояси, проветряемостта на територията и др. По експертна оценка след завишаване на натоварването зоната на замърсяване на почвите край пътя ще бъде увеличена на ~20-45 м. Възможно е да бъде постигнато запазване на статуквото на крайпътното замърсяване, независимо от увеличението на натоварването на трафика, при изграждане на нови и уплътняване на съществуващите зелени пояси по специализирани проекти с доказана ефективност.

Реализацията на мост над река Дунав ще увеличи замърсяването на въздуха. Това от своя страна ще повлияе и почвите - автотранспортното натоварване в района на първокласния път ще бъде главният източник на замърсяване на почвите с типичните за него замърсители на земите и горите, като можем да прогнозираме, че ще има замърсяване на почвите до 30-55 м от пътя и пътните възли. С обновяване на автопарка и използването на безоловен бензин това замърсяване ще се редуцира с ~30%. Намалването на замърсяването може съществено да се редуцира с 40-60% при изграждане на двуетажен защитен пояс от дървета и храсти. В такива случаи почвените проби при изградени такива пояси показват наднормено съдържание на тежки метали в почвите до 10-15 м от пътя, като зад поясите замърсяване на почвите не се регистрира.

Планът предвижда изграждането на няколко нови отсечки пътища от местно значение, подобряващи обслужването и транспортният достъп до отделните села в границите на Общината. Тези отсечки са с незначителна дължина и натоварване и практически не могат да повлияят почвите покрай тях.

В случая не се очаква съществено въздействие върху прилежащите земеделски земи и горски фонд.

С цел ограничаване и локализиране на въздействията от строителството върху почвите в горските масиви е необходимо в ПБЗ на обектите да се предвидят необходимите мерки за безопасно извършване на СМР и да се подбере най-подходящият период за извършването им.

6.5. Земни недра

6.5.1. Геоложка среда

Територията на общината на настоящия етап по принцип е стабилна. Предвижданията на плана по принцип са съобразени с геоложките условия. При съобразяване с нормите за фундиране и строителство няма опасност от предизвикване на недопустими натоварвания и слягания на земната основа или от активизиране на свлачищни процеси.

Реализацията на плана не предвижда мащабно строителство и не може да предизвика значими въздействия върху геоложката основа.

Не се очакват въздействия, които да предизвикат:

- консолидация на слаба земна основа;
- слягане на съоръжения;
- срутване или сличане на откоси;
- промяна на физико-механичните показатели на строителните почви;
- промяна на химичния състав на земната основа.

При реализацията на предвижданията на плана за да се ограничат тези въздействия до допустимите е необходимо при инвестиционното проектиране да се спазват нормите за проектиране.

В инвестиционните проекти следва да се предвидят необходимите противоземетръсни мероприятия, а строителството да се организира така, че да не остават дълго време открити изкопи, неукрепени откоси и непокрити повърхности, които могат да бъдат ерозирани или свлечени.

По принцип влиянието на плана върху геоложката основа ще бъде несъществено и от гледна точка на формалната терминология може да се оцени като постоянно, дълготрайно, с малък териториален обхват (в рамките на отделните обекти). Основната част на въздействието ще се изчерпи през строителния период, а инженерно-геоложките условия са относително благоприятни за строителство и експлоатация на традиционни обекти.

Целесъобразно е да се направи инженерно-геоложко райониране на територията на общината, което да категоризира терените, според пригодността им за строителство.

При решение за строителство в суходолията трябва да се направи картировка и да се определят заливните площи, както и да се предвидят необходимите защитни съоръжения.

При дълбоки изкопи и при наличие на плитки подземни води следва задължително да се дават решения за изпълнение на изкопите и за евентуално укрепване на стените на ямата.

При различни вертикални товари и при нееднородна земна основа или различна дълбочина и тип на фундиране трябва да се предвидят деформационни /дилатационни/ фуги за компенсирание на неравномерни слягания съгласно изискванията на нормите за проектиране на плоско фундиране.

Всички сгради и съоръжения следва да се проектират съгласно изискванията на противоземетръсните норми.

6.5.2. Подземни богатства

Планът не предвижда разширение на териториите, класифицирани като нарушени терени, следствие на открит добив на подземни богатства (кариери).

В окончателния проект на ОУП е необходимо да се нанесат графично терените, отдадени на концесия за добив на подземни богатства по реда на *Закона за подземните богатства* за да се оцени съобразяването на предвижданията му по отношение на предвидените промени на предназначението на земеделските и горските земи в урбанизирани терени за застрояване. Преди всичко това има отношение към здравния риск като отстояния и местоположение спрямо розата на вятъра на откритите кариери и рудници на населените места, както и въздействия от отработени газове, прах, шум и вибрации по трасетата на извозване на добитите суровини.

Във всички случаи при наличие на инвестиционни предложения за открит добив в кариери и рудници на суровини при площ над 25 ha задължително се извършва ОВОС (т. 34 от Приложение №1 на ЗООС). В останалите случаи (кариери и открити рудници под 25 ha, както и мини с подземен добив, изземване на инертни материали от реки и езера чрез драгиране, дълбоки сондажи – без проучвателни за изследване на стабилността на геоложката основа, добив на въглища, нефт, природен газ, руди и битуминозни шисти, всички проучвателни сондажи за нефт и газ) задължително се извършва преценка за необходимостта от ОВОС (т. 2 от Приложение №2 на ЗООС).

Предвидените в проекта за ОУП рекултивации на нарушени терени от добив на камък от открити кариери е безспорно с положително въздействие върху компонентите на околната среда. Това въздействие е дълготрайно (постоянно).

6.6. Растителен и животински свят. Защитени територии. Защитени зони (Натура-2000)

6.6.1. Растителен свят

Елемент на устройствения план са горските територии като местообитания, опазващи биологичното разнообразие в общината. С ОУПО се регламентират горските територии. С общия устройствен план се предвижда незначителна териториална промяна в обхвата на съществуващите горски територии. Те са свързани с наличието на урбанизирани терени с изградена база

за ловен туризъм, както и оздравително училище, които обаче по начин на трайно ползване в момента се водят като горски територии. Това са:

- Терен за оздравително училище с площ 3,7 ha в землището на с. Цар Асен
- Терен за ловна база с 30 легла върху площ от 0,5 ha в местността „Каракуз“ – землище на с. Цар Асен
- Терен за ловен туризъм от 3 ha със съществуваща сграда с 30 легла в местност „Братила“, землище на с. Васил Левски

В плана се предвижда създаването на ветрозащитни пояси около част от първокласната, третокласната и общинска пътна мрежа. Целта е в перспектива да се противодейства на негативния ефект от снегонавяването по пътищата.

Общата площ, която е необходима за реализация на ветрозащитните пояси, е 43,3 ha и е изцяло за сметка на обработваеми земеделски земи.

От гледна точка на екологичните условия на средата и запазване в по-едър мащаб обемите на растителните формации и свързаните с тях комплексни екологични фактори е необходима компенсация на отсечената зелена маса при реализация на отделните проекти. Това може да се постигне чрез засаждане и отглеждане на нова дълготрайна декоративна растителност в терените предмет на инвестиционното намерение.

Влияние на растителността върху общите екологични и здравно хигиенни параметри на територията в резултат на реализирането на плана

Ролята на растителността върху екологичните условия на средата и здравния статус на населението е многостранна: защита от вредното въздействие на транспорта; подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; пряко въздействие върху здравния статус на хората.

Растителните изолационни пояси снижават натоварването на средата с вредности както следва:

По отношение замърсяването с тежки метали от транспортни дейности

В тази насока са извършени множество изследвания за ролята на горските и защитни пояси. Обследвания в “Борисовата градина“ - София например показват, че в диапазон до 50 m от булеварда дърветата имат способността да натрупват и поглъщат ~ 30% от натрия, оловото, мангана, цинка и кадмия, отделяни от транспорта. Изследвания на Kollet P. показват, че пояс от полски клен и птиче грозде с ширина 10 m намалява замърсяването в съседните райони с 40-50%. Изследвания край магистрала “Хемус” показват, че пояс с ширина 40–50 m снижава замърсяването със 70-80 %. Необходимо е да отбележим, че поглъщателните способности на защитните пояси зависят от техния видов състав /в пъти те са по-ниски при иглолистните растения/, състава, гъстотата и възрастта на насажденията, разположението на насажденията спрямо замърсителя, начина на проектиране на поясите /ефективни са многоетажните пояси/ и други.

Подобен тип защитни пояси е желателно да бъдат изградени лентовидно покрай четвъртокласния път в западната част на обекта.

Влияние на растителността върху запрашеността

Изследванията върху седиментацията на праха на различни разстояния от бул. “Цариградско шосе” в София показват, че количеството утаен прах в зелените пояси на 5 m от булеварда е 121-128mg/m³ /за24 часа/ и значително намалява – до 8 пъти на 40 m. Тридесет метров пояс, при голяма плътност и нисък етаж от храсти, поглъща прах ~ 22-28% от отделения. Голямата височина на разпространение на праха, повлияна от атмосферните условия е причина за образуването на общ прахов фон, формиран от най-финните дисперсни частици, който не може да бъде уловен в цялост.

Влияние за намаляване на азотните оксиди, серният диоксид и други токсиканти във въздуха

Изследванията на Гудерин, показват, че парцел, защитен с плътна зелена стена с ширина 15 m, има статус на въздуха с по-малко замърсители както следва: серен диоксид - 30%; въглероден диоксид - 35%, фенол - 30%, прах - 64%. Множество международни и наши изследвания показват, че растенията са не само различно устойчиви на замърсявания, но и имат способността без да се повреждат да поглъщат различни газове от атмосферата като различните видове имат различна активност към различните замърсители. Някои растения поглъщат до 5 пъти повече азотни оксиди от други. Особена чувствителност проявяват растенията към серния диоксид, като интензивността на поглъщане от някои видове варира от 2,83 до 3,65 cm³/100 g листа/h.

Влияние на растителността за намаляване на шума

Специализираната литература изобилства с различни примери. Например пояси от 4 реда дървета с нисък етаж от храсти в облистено състояние намаляват шума с 6-10 dB(A). Леушен е установил, че широколистните дървета поглъщат 26% от падащата върху тях звукова енергия и отразяват 74%. Според неговите наблюдения: едноредова ивица от дървета с двуредов жив плет на преден план /при шахматно засаждане на двете/ намаляват шума с 4-5 dB(A); при ширина на ивицата 15-20 m и увеличаване на дърветата шумът се намалява съответно с 5-8 dB(A); при няколкоредова ивица от дървета и храсти с ширина 20 - 30 m шумът е с 8-10 dB(A) по нисък, а при 25 – 35 m ивица снижението са 10-13 dB(A).

Основните характеристики, които определят зелените площи като място за рекреация, са свързани с влиянието на микроклиматичните и санитарно-хигиенните показатели върху здравето на хората – среда с профилактичен и терапевтичен ефект, оказваща положително физиологично и психическо въздействие върху хората. Влиянието се осъществява чрез изменените физически характеристики на средата през летните месеци – температура и влажност на въздуха, слънчева радиация, йонизация. Физическият и психически статус на човека се определя в значителна степен от топлинното състояние на организма. За благоприятна се счита среда с по-висока въздушна влажност, оптимални температури и ниска слънчева радиация. Изследвания за интензивността на слънчевата радиация в паркови терени с плътна растителност, в проценти от радиацията на открито, варира от 11-16%. Разликата в температурата на въздуха в горещи летни дни на открито и в парк варира с 4-8⁰C.

Съвременните теории представят въздействието на леките отрицателни йони върху човешкия организъм с положително въздействие по отношение на бодростта и общото здраве. Лечебните им свойства се прилагат успешно при лечение на бронхиалната астма, белодробна туберкулоза, безсъние и преумора. Леките отрицателни йони са измерени с най-голяма концентрация при пълнота на масивите 0,5-0,6.

Голямо значение за здравия и психически статус има свойството на растенията да отделят биологично-активни вещества - фитонциди. Най-голяма е фитонцидността при дъбовете, шестила, брезата, кедъра, елите, кипарисите, юниперусите. Фитонцидността е с различна сезонна динамика, като-най активна е през пролетта и лятото.

Влияние на туристическото натоварване в суходолията

Капацитетните възможности (реакционната емкост) на горските съобщества може да бъде изчислена по методиката на доц. Р. Робев и проф. Б. Захариев и предвидени за парк да се появят допълнителни утъпквания – пътеки, направени от туристи. Конфликтът, съгласно изследванията, настъпва при натоварване по-голямо от 10 души/хектар.

Поемната способност на горските територии – нечувствителни зони при натоварване е 6 души/ха.

На тази фаза на планиране не са представени данни за броя на туристите по двата маршрута, но във всички случаи той няма да е голям и не се очаква унищожаване на зелена маса, унищожаване на местообитания и места за хранене на птици и претоварване на рекреационните зони.

Общото въздействие на плана върху растителния свят е незначително, постоянно, с малка вероятност от кумулативни и синергични ефекти.

6.6.2. Животински свят

Принципно предвижданията на проекта за ОУП могат да се отразят върху следните представители на фауната:

I. Клас земноводни /Amphibia /

- Разред – Опашати /Caudata/, представени от дъждовници /Salamandridae/: обикновен тритон /Triturus Vulgaris/; гребенист тритон /Cristatus/
- Разред – Безопашати /Ecaudata/, представени от семейство Дървесници /Hylidae/ - дървесна жаба /Hyla arborea/, семейство Крастави жаби – зелена крастава жаба – *B.bufo* L. и голяма крастава жаба; семейство водни жаби /Ranidae/ - голяма водна жаба и дългокроко горско жаба, кръглоезични /Dicoglossidae/: родове - чесновници /Pelobatidae/ - обикновена чесновница /Pelobates fuscus/, жълтокоремна бумка /B.variegata L./;

II. Клас влечуги /Reptilia /

- Разред – костенурки, представени от : гръцка сухоземна костенурка /Testudo graeca L./, Мавританска сухоземна костенурка /T.termann- Gmelrn/ и рядко обикновена блатна костенурка .
- Разред – люспести влечуги /Squamanta/: *гущери* /Suaria/ - слепооци /Ancuidae/ - слепоок; *гущери* /Lacertidae/ - ливаден гушер /Lacerta agilis/ ,

триивичест гушер /*L. trilineata*/, зелен гушер /*L. viridis*/, кримски гушер /*Lacerta taurica*/, горски гушер, степен гушер /*Podarcis muralis*/; Сцинкови /*Scincidae*/, представени от змии /*Untergattung Serpentes*/; Смокове /*Colubridae*/, представени богато от почти всички видове – голям стрелец, смок мишкар, ивичест смок, обикновена и сива водни змии; отровници /*Viperidae* /, представени от – пепелянка /*Vipera ammodytes*/.

III. Клас птици /*Aves* /

- Разред Ciconiformes, представен от /*Ciconia ciconia*/ бял щъркел; през териториите по време на миграция може да бъде срещнат и черен щъркел;
- Разред Falconiformes – керекенез /*F.tinunculus*/, обикновен мишелов /*B. buteo*/, белоопашат мишелов /*B.rufinus*/, осояд /*P.apivorus*/, малък ястреб /*A. nisus*/, голям ястреб /*A. gentilis*/, черна каня /*M. migrans*/ Обикновена ветрушка /*F.tinnunculus*/;
- Разред Gruiformes, представен от яребица /*P. perdix*/ и пъдпъдък;
- Разред Columbiformes, представен от видове гугутки /*Streptopelia ssp.*/, гривек /*C. palumbus*, гургулица /*S. turtur*/, скален гълъб;
- Разред CStrigiformes, представени от горска улулица, кукумявка и чухъл;
- Разред Piciformes, представен от зелен кълвач /*Picus viridis*/ сив и среден пъстър кълвач, сирийски пъстър кълвач /*Picus syriacus*/;
- Разред Passeriformes, представен от дебелоклюна чучулига, речен дъждосвирец, кос, бяла стърчиопашка, черногърбо каменарче /*Oenanthe oenanthe*/, сиво каменарче, алена лястовица /*Hirundo daurica*/, голям синигер /*Parus major*/, дългоопашат синигер /*Aegithalus caudatus*/, южен славей /*Eritacus megarhynhus*/, поен дрозд, черноглаво коприварче /*Sylvia articapilla*/, обикновено коприварче, обикновен мишелов / *Buteo buteo*/, обикновена кукувица, малък маслинов присмехулник, горска чучулига, авлига, градинска овесарка, жълта овесарка, обикновен скорец, кадънка, качулата, горска и полска чучулиги, селска лястовица, жълта стърчиопашка, полска бъбрица, червеногърба сврачка, орехче, червеногърдка, черногушо ливадарче, ястребогушо и голямо коприварче, жълта и градска овесарка, черноглавата овесарка елхова скатия, чинки, скорци, черешарка и други.

III. Клас бозайници /*Mammalia*/

От бозайниците главно при строителни работи могат да пострадат: мишки /*Apodemus ssp.*/, плъхове /*Rattus ssp.*/, таралеж /*Erinaceus concolor*/, къртица /*Talpa europea*/, катерица /*Sciurus vulgaris*/, лалугер /*Citellus citellus*/, съсел /*Glis glis*/, заек /*Lepus europaeus*/, горски сънливец, лисица, невестука, черен пор, дива свиня, сърна, по-рядко степен пор и пъстър пор.

Устройването на територията и изпълнението на инвестиционни проекти е свързано със строителство на обекти, провеждане на инфраструктура, провеждане на алейни и транспортни мрежи, изграждане на паркови зелени площи. Това обаче не може да засегне съществено фаунистичното разнообразие чрез намаляване на местата за изхранване защото се извършва екологосъобразно и е с незначителни мащаби. Възможно е да се реализира известен „прогонващ“ ефект, но отчитайки големите териториални възможностите за преместване на фауната в нови ареали, това въздействие няма да има значим негативен ефект.

Използвайки формалните критерии за оценка на въздействието на плана върху животинския свят можем да го характеризираме като:

- Незначително по степен на въздействие;
- Дъготрайно по продължителност;
- Без съществена опасност от кумулативни и синергични ефекти.

6.6.3. Защитени територии

С предложението за Общ устройствен план на общината, се запазват границите на защитените територии и разпределението на земите в тях по начина на тяхното ползване и предназначението им. Планът не предвижда никакви дейности в тях. Следователно той няма никакво директно влияние върху тях. Планът не предвижда също така устройствени решения, които да доведат до индиректно въздействие върху защитените територии (например чрез предизвикване на транспортен трафик през тях).

Проектът за ОУП не създава предпоставки и не оказва негативно въздействие върху защитените територии.

6.6.4. Защитени зони

С предложението за Общ устройствен план на общината, се запазват границите на защитените зони и разпределението на земите в тях по начина на тяхното ползване и предназначението им.

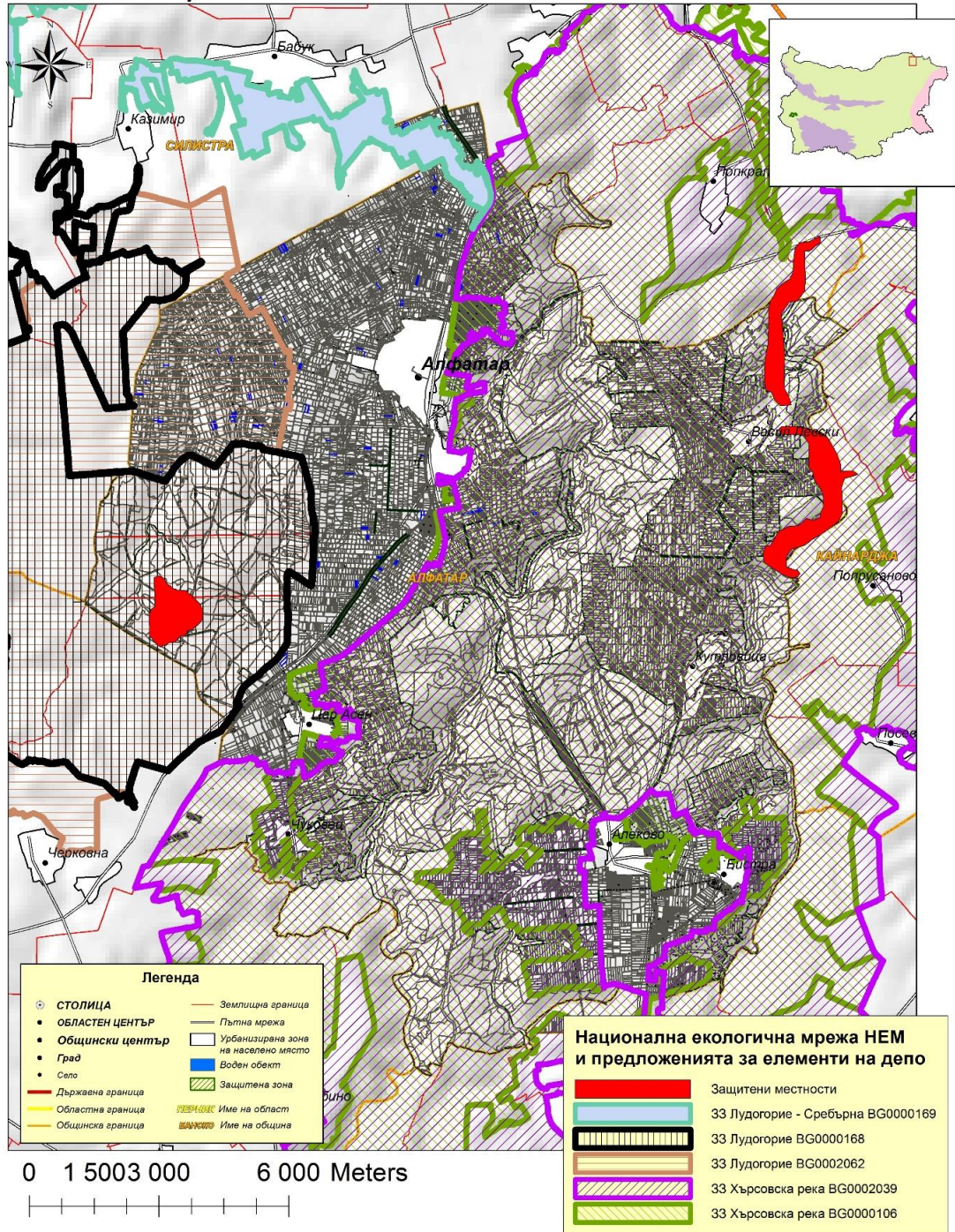
Въздействие върху местообитанията, предмет на опазване: с прилагането на Общия устройствен план на Община Алфатар се очаква планирано и регламентирано устройство на територията (вкл. и защитените зони), което ще доведе и до регламентирано ползване на природните ресурси – определяне границите на горските и земеделски територии. **Очакваното въздействие в положително**, защото:

- с Общия устройствен план се запазват сега съществуващите територии, заети от естествени местообитания, предмет на опазване на защитените зони;
- запазват се транспортните коридори;
- определят се индустриални зони в отдалечени от защитените зони територии;
- предлагат се решения и начини за изграждане на канализация и пречистване на водите на населените места, което е доведе до опазване на подземните води.

Очаквано въздействие върху видовете, предмет на опазване на защитените зони: Общият устройствен план запазва площите на горски и земеделски територии, с което се запазват и местообитания на размножаване и хранене на местни видове и видове при миграция. **Очакваното въздействие от прилагане на устройствения план е положително**, защото:

- не се планират пречки за видовете – както вертикални, така и хоризонтални прегради, или транспортни коридори;
- планира се изграждане на полезащитни пояси, които са доказани биокоридори за много видове животни;
- развитието на производствени дейности се концентрира в населените места, като по този начин се намалява безпокойството на видовете.

ОБЩИНА АЛФАТАР НАЦИОНАЛНА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА

Общият устройствен план на община Алфатар се е съобразил и прилага заповедите за обявяване на Защитените зони, техните граници и използването на земите им по начина, по който са използвани до сега.

Изпълнението на плана не засяга териториално защитените територии и защитените зони, тъй като не предвижда промяна на границите им или настаняване на дейности, увреждащи терените. Също така не се предвижда унищожаване на растителност по овразите и деретата.

Предвидените по план мероприятия трябва да съответстват на предвидените мероприятия с плановете за управление на защитените територии.

Планът не предвижда дейности, които могат да доведат до замърсяване на води и замърсяване на земи в защитените територии и в близост до тях.

Степента на въздействие е нищожна.

Разработения доклад за оценка за съвместимост на плана с предмета и целите на защитените зони е с положителна оценка от компетентния орган и подробно третира тези въпроси.

6.7. Ландшафт

Планът предвижда незначително разширение на строителните граници на населените места, провеждане на нова пътна и техническа инфраструктура и изместване на трасетата на автомобилни пътища извън град Алфатар. Възможните конфликти от ландшафтна гледна точка са тези свързани с устройването на нови производствени зони или разширяване на съществуващите, както и изграждането на мащабни комуникационни обекти. Такива не се предвиждат в новия ОУП.

Разширението на строителните граници на практика вече е реализирано, а с плана се узаконява. Поради това не се очаква никакво влошаване на съществуващата екологична обстановка.

Предвижданията по никакъв начин не засягат чувствителни ландшафти – защитени територии и защитени зони. Всички предложени нови урбанистични ландшафти са съобразени с режимите на защита в тези територии.

Влиянието на предвидените по плана мероприятия се отнасят към:

- незначителни изменения в пространствените структури;
- незначителни изменения в типовете и подтипове ландшафт;
- мероприятия свързани с инфраструктурата от локален и общ мащаб;
- незначителни изменения в изгледни пространства от основните транспортни потоци.

Най-общо планът предвижда *запазване на съществуващите пространствени структури* - полуоткрити и открити пространства с преобладаване на ниски сгради и обслужваща инфраструктура. Предвидените нови зони за урбанизация – разширение на зоните за живеене и обслужване в Алфатар и останалите населени места са в непосредствена близост до съществуващите и няма да разсекат и компрометират чисто-природни естествени ландшафти с висока стойност. Голямата част от тези разширения на практика включват съществуващи урбанизирани вилни зони използвани и понастоящем за рекреация и живеене. Урбанизираните ландшафти се увеличават незначително (с 7,37%), а земеделските ландшафти намаляват с 0,7%. Увеличението на горските ландшафти е с 0,16%.

Планът предвижда рекултивация и ликвидиране на стари замърсявания от депониране на отпадъци и експлоатация на подземни богатства.

Анализ и оценка на миграцията на замърсителите в ландшафтите .

Деятностите, които ще се развиват в нови урбанизирани производствени и складови зони, както и новите транспортни трасета, могат да доведат до миграция на замърсители в прилежащи ландшафти.

Миграцията на замърсители от транспортното натоварване е оценено в раздел «Земни и почви». Изграждането на зелени защитни пояси придружаващи транспортните трасета може да ограничи значително миграцията на замърсители в земеделските и горски ландшафти, като на практика въздействието може да бъде сведено до локално.

Миграция на замърсители от развиването на туристически дейности е свързано с биогенно замърсяване на повърхностни води и почви от отпадъчните води. Предвид наличието на високи подпочвени води в най-ниските части на суходолията е наложително ефективно пречистване на водите от новите туристически обекти в съответствие с нормативните изисквания. В тази връзка изграждането на пречиствателна и канализационна инфраструктура трябва да предшества или да се изгражда успоредно с новите обекти.

Миграцията на замърсители от новите производствени дейности не може да бъде оценено на тази фаза на планиране, тъй като планът не определя дейностите и капацитетното натоварване на производствените/складовите единици.

Закона за околната среда и приложенията към него предвиждат процедури по преценяване и Оценка на въздействието върху околната среда на производствени дейности, инфраструктурни проекти /в т.ч. пътища, железници, технически проводи/, курортни образувания и обекти замърсители. Точните параметри на миграцията на замърсители, както и възможностите на средата за поеме прогнозните натоварвания се оценяват и представят в описаните процедури.

Прогноза и оценка за очакваните нарушения на ландшафтите. Общи ограничителни параметри по отношение на бъдещите инвестиционни проекти.

При спазване на изискванията и процедурите на действащото законодателство по околна среда ландшафтите могат да поемат проектните натоварвания, без значителни влияния, синергични и кумулативни въздействия при запазване на статуса на съществуващите чувствителни зони.

Общите ограничителни параметри по отношение на бъдещите планове и инвестиционни проекти са коментирани в предходните точки и раздели “Земни и почви” и “Биоразнообразие”. Те се базират на оценка на чувствителността на териториите, законите изисквания и експертните проучвания и конкретно са:

- съответствие на капацитета на туристическите територии с възможностите на чувствителните зони да поемат прогнозни натоварвания;
- изграждане на канализационна мрежа и ГПСОВ в гр. Алфатар;
- ефективно пречистване на водите от новите туристически обекти в съответствие с нормативните изисквания, като инвестиционния процес предвиди предшестващо изграждане на пречиствателна и канализационна инфраструктура;

- необходимост от ефективно ландшафтно-архитектурно оформление на крайречните райони в зоните за разполагане на нови производствени дейности и инфраструктурни комуникации, за добри гледки по протежение на реката;
- изграждане на зелени защитни пояси придружаващи новите транспортни трасета за да ограничаване на миграцията на замърсители в земеделските и горски ландшафти.
- привеждане в съответствие с нормативните изисквания на параметрите за застрояване и озеленяване в новозастрояваните имоти;
- запазване в максимално възможна степен на съществуващата възрастна ценна растителност – дървета с изявиени ландшафтни и растителни характеристики, изграждане на нови паркови площи компенсиращи унищожената зелена маса;

Общите ограничителни параметри са гаранция, че въздействието на предвижданията на плана върху релефа и ландшафта ще бъдат незначителни, с ограничен териториален обхват, със слаби изменения в типологията ландшафти и площното им разпределение и с допустими промени в пространствените структури и изгледните пространства.

6.8.Вредни физични фактори

От вредните физични фактори водещ е автотранспортният шум по преминаващия през гр. Алфатар първокласен път, който е оценен чрез изчисления по методиката на ГУП за съответния автомобилен трафик (определен по прогнозното нарастване на автопотока) на разстояние 25 m от пътя. При най-неблагоприятни условия (без отчитане на особеностите на релефа и екраниращото влияние на различните прегради) този шум е от порядъка 59-63 dB (A). Тези нива на шум са близки до допустимото за съществуващи жилищни градски зони до главни артерии (съответно 60 и 50 dB (A)) през деня и нощта). Предвиденото в ОУП изместване на трасетата на първокласния и третокласния път извън жилищните зони значително ще намали дискомфорта на населението от автомобилния шум.

От временните източници на шум значение имат строителните площадки. В етапа на реализиране на предвидените в плана нови обекти ще се генерира шум от автотранспортната и строителната техника. Той е пропорционален на увеличението на трафика и на големината на обекта, за което на този етап няма данни, поради което не може да се направи конкретна оценка. От значение са избраните трасета за превоз на строителните материали, както и фоновото състояние. Отчитайки ниската строителна активност на строителните дейности в общината този шум не представлява никаква заплаха.

Установено е също така, че при разпокъсани (взаимно отдалечени) обекти в залесени територии и по-бавно движение шумът намалява (например при движение по временни строителни пътища със скорост 10 km/h шумът от строителната транспортна механизация е около 45 dB(A), което няма да смуги обитателите на средата ако няма кумулативно въздействие). От извършени на строителни обекти измервания на шума (в рамките на строителните площадки) са получени следните резултати в [dB(A)]: трактор - 86, товарни автомобили –

85 - 89. Следователно за съответния строителен обект шумът се извява като вреден фактор предимно за работната среда. Следва да се отбележи, че нивото на шума зависи силно от избраната технология за изграждане на обектите. По експертна оценка в района, третиран от плана, не се очаква използване на “шумни” и “вибриращи” технологии (например забиване на пилоти със сонетка). От получени по изчислителен път шумови нива се вижда, че радиусът на съществено въздействие върху прилежащите територии е до 80 - 100 m от обекта.

Около разглежданата територия няма изкуствени източници на йонизиращи и нейонизиращи лъчения. Няма данни за предстоящо или по-далечно пускане в експлоатация на обекти - източници на вредни физични фактори. Строителните работи на предвидения в плана тип строителство обикновено не са свързани с изпълнение на дефектоскопски операции, при които има йонизиращи лъчения.

Реализацията на плана и експлоатацията на обектите, предвидени в плана, не са свързани с генерирането на вибрации. Микроклиматът, като фактор на работната среда има значение дотолкова, доколкото повечето строителни операции ще се извършват на открито. Естеството на възможните реални и потенциални вредни фактори е такова, че при нормален технологичен режим на изграждане и експлоатация на обектите не се очакват възможни комбинирани, комплексни и кумулативни въздействия на установените вредни фактори както за населението, така и за работещите в тях.

Общото въздействие на плана по отношение на вредните физични фактори може да се оцени като положително, тъй като ще измести интензивния трафик от гр. Алфатар. Това въздействие ще бъде дълготрайно (постоянно), с кумулативен ефект на автомобилния и железопътния шум.

6.9.Културно-историческо наследство

Трябва да се каже, че ОУП на общината не засяга паметници на културата – сгради и археология. Териториите в земеделските земи с могилни некрополи и средновековни и антични селища са защитени юридически и тяхното опазване е подчинено на изискванията на ЗКН.

Алфатар има голям културно-исторически и експозиционен потенциал за развитие на познавателния туризъм.

6.10. Население и човешко здраве

Здравният риск е разгледан на база проведени с РЗИ-Силистра консултации относно:

- наличие на водоизточници за питейно-битови цели с утвърдени или предвидени СОЗ и въздействията на предвижданията на ОУП върху тях;
- анализиране на възможността за наднормено натоварване на средата от дейности, произтичащи от прилагането на плана и очаквани неблагоприятни въздействия върху населението оценка на здравния риск и предлагане на мерки за неговото предотвратяване и/или минимизиране;

- анализиране на взаимното разположение на жилищните зони спрямо промишлени и стопански източници/обекти – потенциални замърсители на околната среда.

Наличието на водоизточници за питейно-битови цели с утвърдени или предвидени СОЗ и въздействията на предвижданията на ОУП върху тях;

Както е посочено в раздел 1.3 водоснабдяването на община Алфатар се осъществява посредством 3 водоснабдителни системи:

- **Водоснабдителна система „Силистра”** – захранва гр. Алфатар (в случай на авария на местния водоизточник) и селата Цар Асен и Чуковец. Водовземането се осъществява от подземни води чрез 7 кладенеца „Раней” с капацитет от 250 - 1100 l/s извън територията на общината. Довеждането до потребителите се осъществява с водни резервоари, водни кули, помпени станции и водопроводи. Основно гр. Алфатар получава вода от дълбок сондаж, разположен южно от града с дебит 15,0 l/s. Помпа тласка през водопроводната мрежа до К. В. с $V = 365 \text{ м}^3$ която поддържа напора. Изградената кула водоем с обем $V = 100 \text{ м}^3$ $H = 15 \text{ м}$ не е в експлоатация. Друг сондаж, разположен в северната част на града е изключен, поради наличие на нитрати и помпата е демонтирана.
- **Водоснабдителна система „Васил Левски”** – водоснабдява селата Васил Левски и Кутловица от дълбок сондаж с дебит 11 l/s, разположен в землището на с. Васил Левски. Изграденият каптаж и помпена станция в землището на с. Васил Левски не се използва.
- **Водоснабдителна система „Алеково”** – водоснабдява селата Алеково и Бистра от дълбок сондаж с дебит 8.2 l/s, разположен северно от с. Алеково.

Водоизточниците за община Алфатар са от подземни води:

- Тръбен кладенец ТК1 Алфатар: проектен дебит – 11 l/s, година на изграждане 1991, не се експлоатира;
- Тръбен кладенец ТК2 Алфатар: проектен дебит – 15 l/s, година на изграждане – 1992, в добро експлоатационно състояние;
- Сондажен кладенец СК Васил Левски: проектен дебит – 11 l/s, година на изграждане – 1987, в добро експлоатационно състояние;
- Тръбен кладенец ТК1 Алеково: проектен дебит – 8,2 l/s, година на изграждане – 1997, в добро експлоатационно състояние.

Всички те трябва да имат определени СОЗ. Съгласно *Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (обн., ДВ, бр. 88 от 27.10.2000 г.)* санитарно-охранителните зони се състоят от три пояса, като най-вътрешен пояс I е за строга охрана непосредствено около водоизточника и/или съоръжението от човешки

дейности, които могат да увредят ползваната вода. В поясите II и III се забраняват, ограничават или ограничават при необходимост дейностите, посочени в приложения № 1 и 2 към наредбата. Необходимо е да се анализира дали предвижданията на ОУП включват такива дейности.

Съгласно § 3 на наредбата всички водоизточници, за които няма установени и изградени СОЗ, се привеждат в съответствие с разпоредбите на тази наредба в срок една година от влизането на наредбата в сила.

Съгласно Прил. 3.1.4. към ПУРБ на БДДР-Плевен учредени СОЗ има само ТК1 Алеково (зап. № СОЗ-110/06.11.2006 г.: защитен, водно тяло BG1G0000J3K051, пояс I - 3,541 дка, пояс II - 86,887 дка, пояс III – 263,300 дка, разрешени обеми – 438,356 m³/ден. Поясите следва да се нанесат в ОУП и в тях да се въведе ограничителен и/или забранителен режим за дейностите, изброени в наредбата.

За останалите водоизточници за питено водоснабдяване трябва да се проведе процедура за утвърждаване на СОЗ. Тя включва:

- На основание чл.38, ал.1 от Наредба №3, собственикът или водоползвателят на водоснабдителната система или съоръжение подава Заявление, към което се прилага проект за СОЗ. За питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води проектът се разработва съгласно чл.27, а за водоснабдяване от подземни води – съгласно чл.32 от Наредба № 3.
- Заявлението се подава до Директора на БД, на чиято територия е разположена СОЗ (в случаите по чл.37, т.1) или до Министъра на околната среда и водите (в случаите по чл.37, т.2 и т.3).
- Съгласно чл.38, ал.3, Министърът на околната среда и водите изпраща заявлението и проекта за СОЗ на Директора на съответната басейнова дирекция.
- На основание чл.39, ал.1, т.1, Директорът на БД изпраща проекта за СОЗ за становище на компетентните регионални органи на Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и горите.
- Директорът на БД уведомява кметовете на общините, на територията на които се разполага СОЗ, за времето и мястото за запознаване на лицата, чиито имоти попадат в границите на проектираната СОЗ с охранителните режими в пояс II и III, и за срока за представяне на писмени становища и възражения.
- На основание чл.40, ал.1 при наличие на противоречиви предложения и възражения Проектът за СОЗ се разглежда от басейновия съвет или висшия консултативен съвет по водите (в случаите по чл.37, т.2 и т.3).
- Директорът на БД издава заповед за учредяване на СОЗ.
- В едномесечен срок от получаването на акта **границите на поясите на зоната се обозначават върху кадастралните карти и плановете за земеразделяне и се отбелязват в документите за собственост.**
- В срок до една година от учредяването на СОЗ се възлага **актуализация на териториално-устройствения план, обхващащ територията на СОЗ** – областната или общинска администрация издават акт за преучредяване на земята в пояс I в държавна общинска собственост или публична общинска собственост.
- Директорът на БД назначава комисия за приемане на изпълнението на СОЗ. Комисията включва представители на Басейновата Дирекция,

общините, компетентните регионални органи на Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и горите.

- На основание чл.42 собствениците на имоти, попадащи в границите на СОЗ, са длъжни при искане за ползване на земята за дейности, ограничени или ограничени при доказана необходимост съгласно приложения № 1 и 2 на Наредба № 3, да декларират, че имотът им е обременен с тежести по тази наредба.

Както се вижда ако се проведе процедура за останалите водоизточници ще се наложи изменение на ОУП. Естествено по-разумно е било да се компетентните органи и собствениците на водоснабдителни съоръжения да са си изпълнили задълженията в сроковете посочени в Наредба №3, които отдавна са изтекли. Според наредбата в този случай следва да се преустанови експлоатацията на водоизточниците, които нямат утвърдени СОЗ, но това надали ще се случи, отчитайки липсата на други изрядни в правен аспект водоизточници.

Като цяло водовземните съоръжения на територията на община Алфатар са в добро експлоатационно състояние. В общината обаче липсва пречиствателна станция за питейни води. Водата се третира с хлор. Помещенията където се извършва това са в лошо състояние и не отговарят на санитарните изисквания. Дозирането на места е ръчно, като това е неприемливо. Хлорирането не се извършва пропорционално на преминалото водно количество и не се прецизира по количество на остатъчния хлор. В резервоарите и водните кули са амортизирани тръбните системи и арматурите по тях. Помпената станция в град Алфатар се нуждае от основен ремонт на сградата. Наложима е и подмяната на оборудването. Помпите са стари и амортизирани. Същото се отнася и за спирателните кранове и възвратните клапи. Довеждащите водопроводи от водоизточниците до напорните приземни и кула водоеми при селищата от Азбестоциментовите тръби са амортизирани, а стоманените корозирали и негодни. В много лошо състояние са: магистралния водопровод от ВС Силистра в участъците: с. Бабук – ПС Алфатар и ПС Алфатар – КВ Цар Асен.

Анализиране на възможността за наднормено натоварване на средата от дейности, произтичащи от прилагането на плана и очаквани неблагоприятни въздействия върху населението с оценка на здравния риск и предлагане на мерки за неговото предотвратяване и/или минимизиране

С общия устройствен план се предвиждат две производствено-складови зони в непосредствена близост до гр. Алфатар, една зона при с. Алеково и територия от двете страни на първокласния път:

- Първата зона е разположена между изходния път от Алфатар към гр. Силистра и ж.п линия. Общата площ на територията е 5,6 ha в т.ч. 3,7 ha за логистика и 1,9 ha за озеленяване покрай транспортните комуникации. Обекти и дейности: складово стопанство, тир-паркинг, бензиностанция, заведение за хранене и услуги;
- Втората логистична база при гр. Алфатар се предвижда върху земеделска земя със затруднен достъп – между жп линията и път III-207, който ще осъществява транспортния достъп до нея. Площ – 2,5 ha. Дейности: складова и логистична база;

- Трета зона за логистични дейности е проектирана непосредствено на запад от изходящия третокласен път от с. Алеково в посока към гр. Алфатар срещу съществуващата водна кула;
- В плана е маркирана и територия за преимуществена смяна на предназначението на земеделските земи. Тя обхваща територии с дълбочина 30-100 m от светещи страни на първокласния път. В тези полоси се очаква в перспектива да има засилен инвестиционен интерес.

Направеният анализ показва, че на практика разширението на урбанизираните територии вече е извършено и с новия ОУП то се узаконява за да се решат съществуващи градоустройствени проблеми. В този аспект няма да има допълнителни негативни ефекти върху компонентите на околната среда и най-вече върху земите и населението.

Отчитайки предвижданията на плана за основните дейности в логистичните зони се вижда, че те не могат да създадат измерим здравен риск за населението. Освен това са дадени мерки за намаляване на неблагоприятните въздействия (подробно виж раздел 7). Тези, които касаят здравния риск са:

- изместване на трасетата на натоварените пътни артерии извън населените места;
- озеленителни мероприятия;
- обособяване на части от териториите, регламентирани като самостоятелни терени с устройствен режим по чл. 6, ал. 2 от Наредба №7, чието устройство и застрояване се подчинява на правила, различни от тези на зоната/територията, в която попадат;
- регламентиране на задължителни изисквания към последващото подробно устройствено планиране;
- установяване на правила за наблюдение, поддържане и отчитане на прилагането и изменение на общия устройствен план на общината;
- устройство на зони „Изолиционно озеленяване”, между урбанизираните територии за обитаване и такива за производствени и животновъдни дейности, както и покрай участъци от трасета на пътна и ж.п. инфраструктура и обекти на въздушния транспорт, прилежащи на населените места.
- на техническа и биологическа рекултивация подлежат: 1. всички изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им; 2. регламентирани и нерегламентирани сметища и други депа за отпадъци (след приключване на експлоатацията, съответно след разчистването им); 3. свлачища, срутища и други земи с нарушен почвен профил; 4. строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството).
- с последващите подробни планове се съхраняват характеристиките на селищните ландшафти, като с устройствените правила и нормативи се запазват характерните за мястото начин и характер на застрояване, разполагане на основното застрояване в границите на урегулираните поземлени имоти, както и специфични изисквания, отнасящи се за максимална застроена площ на обектите от основното застрояване в урегулирани поземлени имоти с големи размери, за вида на

озеленяването, за опазване на исторически формирани структури и тяхната среда и др.

- при изработването на нови подробни устройствени планове на населените места или изменение на планове за части от населени места да се предвиждат мерки за рехабилитация, реконструкция и/или доизграждане на водопроводните системи, включително подмяна на амортизираните водопроводи, с оглед преодоляване загубите на питейни води. В плановете задължително се предвижда изграждане на разделна канализация за атмосферните и отпадъчните води и отвеждане на последните в пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) или локална пречиствателна станция за отпадъчни води (ЛПСОВ). До изграждане на канализацията, отпадъчните води се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно-хигиенните изисквания.
- едновременно с изграждането на нови производствени предприятия и животновъдни ферми се изграждат и необходимите ЛПСОВ.
- по съществуващи и нови комуникационни артерии (пътища и улици) през или в близост до населени места и селищни образувания с шумово натоварване над граничните стойности на нивата на шума по Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ за показателите за шум в околната среда, с подробните устройствени планове в зависимост от конкретните условия се предвижда шумозащитно озеленяване в необходимия обхват и ширина или изграждането на изкуствени шумозащитни екрани, при спазване разпоредбите на Закона за пътищата. При липса на теренни или други условия за изграждане на шумозащитните съоръжения по ал. 1, в правилата за прилагането на подробните устройствени планове се включва изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на урегулираните поземлени имоти, прилежащи на пътя.
- източниците на производствен шум се локализируют по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на промишленото съсредоточие, респ. производствената зона.
- при изработване на цялостните подробни устройствени планове за новоурбанизираните територии, елементите на уличната мрежа да се планират с минимална ширина 12 м., като се предвиди двустранно едроразмерно озеленяване, с възможност за паркиране между дърветата.
- самостоятелните терени за производствено-складови дейности и инфраструктура, обслужваща селското стопанство, се устройват и застрояват съобразно съответните технологични и санитарно-хигиенни изисквания, в съответствие с разпоредбите на чл. 25 от Наредба № 7;
- площадките за разполагане на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци се устройват и застрояват в съответствие с изискванията Наредба № 7/2004 г. на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЗ за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Програмата за управление на отпадъците на община Алфатар.

- не се допуска въвеждане в експлоатация на обекти, за които се изискват пояси от мелиоративно (изолационно) озеленяване, преди последните да бъдат изпълнени в съответствие с нормативните изисквания и съответните проекти.
- не се допуска намаляване обхвата на терените на зеленените площи със специфично предназначение с последващи подробни устройствени планове.
- не се допуска намаляване обхвата на терените на зелените площи за широко обществено ползване с последващи подробни устройствени планове. Предвижда се доразвитие на линейното озеленяване със зелени ивици и дървета по протежение на основните улици, като при последващото планиране строителната линия към улицата се съобразява с растежните изисквания на съответните видове.
- при измененията на действащите или изработване на нови подробни устройствени планове на селата, съществуващите залесени територии в техните граници да се запазват като елементи на зелената система по регулация.

Производствените устройствени зони се разполагат в и извън границите на населените места и включват разновидността Пп – Предимно производствена зона. Те се застрояват при спазване на следните нормативи:

Наименование на устройствената зона	Код	Макс. Плътност на застр (%)	Макс. Кинт	Мин. озел. площ (%)	Н макс. (етажи)	Други правила и бележки
Предимно производствена зона	Пп	80	2,4	20	15м (3ет.)	Н мах. не се отнася за съоръжения.

Анализиране на взаимното разположение на жилищните зони спрямо промишлени и стопански източници/обекти – потенциални замърсители на околната среда

На този етап няма яснота какви точно дейности ще се развиват в отредените територии за развитие на логистични дейности за да се определят евентуалните емисии на вредни вещества в околната среда и на тази база да се конкретизира здравният риск. Като се отчете фактът, че преобладаващите ветрове са северозападните става ясно, че е желателно тези логистични зони да се разполагат югоизточно от населените места. Това обаче не винаги може да се спазва. Следователно оценката на здравния риск следва да се извършва чрез процедурата за преценка на необходимостта от ОВОС за всеки конкретен случай.

Заключение: Предвижданията на ОУП не създават значим здравен риск за населението. Предвидени са всички необходими мерки за редуциране на отрицателните въздействия върху хората. Самите предвиждания на плана не са от такъв мащаб, че да предизвикат значителни въздействия върху населението.

7. Мерки, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсирание на неблагоприятните последствия от осъществяването на плана върху околната среда

В ОУП са предвидени следните мерки, които могат да предотвратят, намалят и където е възможно, да прекратят значителните вредни (отрицателни) въздействия върху околната среда от реализацията им:

- редуцирани са градоустройствените показатели, особено по отношение на етажност и интензивност на застрояването;
- съобразяване с изискванията на *Наредба №7/2003 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони*.
- запазване на териториалния обхват на защитените територии, защитените зони и водните площи и обекти;
- незначителни изменения в баланса на териториите;
- изместване на трасетата на натоварените пътни артерии извън населените места;
- озеленителни мероприятия;
- обособяване на части от териториите, регламентирани като самостоятелни терени с устройствен режим по чл. 6, ал. 2 от Наредба №7, чието устройство и застрояване се подчинява на правила, различни от тези на зоната/територията, в която попадат;
- регламентиране на задължителни изисквания към последващото подробно устройствено планиране;
- установяване на правила за наблюдение, поддържане и отчитане на прилагането и изменение на общия устройствен план на общината;
- за горските територии с ОУП се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества, на защитните и специалните горски територии по чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Закона за горите. В тези територии не се допуска строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура и хидротехнически съоръжения, както и на обектите по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите, чието изграждане не се смята за строителство.
- провеждането на пътища и проводи на техническата инфраструктура през горски територии да се планира и осъществява с минимално нарушаване на средата, включително природната среда между местообитанията и при задължително осигуряване на свободно преминаване през тях на всички представени в зоната животински видове;
- опазването и устройството на специалните горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите се осъществява съобразно плановете за управление, съответно заповедите за обявяване и стандартните формуляри;
- при устройването на озеленени зони се осигурява максимално съхраняване на естественото едроразмерно озеленяване, пасищата и

- ливадите и други елементи на околната среда, а благоустройствените работи се изпълняват само с естествени материали;
- в озеленени зони, попадащи в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие могат да се разполагат само преместваеми обекти и не се допуска: 1. изграждане на концертни естради, летни амфитеатри и спортни съоръжения по чл. 32, ал.1., т. 3 от Наредба № 7, които представляват или включват непреместваеми съоръжения, трайни настилки и други обекти, които изменят трайно субстанцията на земята, върху която са поставени; 2. изграждане на трайни настилки по алейната мрежа, детските и спортните площадки, местата за почивка и др.
 - устройство на зони „Изоляционно озеленяване”, между урбанизирани територии за обитаване и такива за производствени и животновъдни дейности, както и покрай участъци от трасета на пътна и ж.п. инфраструктура и обекти на въздушния транспорт, прилежащи на населените места.
 - на техническа и биологическа рекултивация подлежат: 1. всички изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им; 2. регламентирани и нерегламентирани сметища и други депа за отпадъци (след приключване на експлоатацията, съответно след разчистването им); 3. свлачища, срутища и други земи с нарушен почвен профил; 4. строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството).
 - установяване на територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия;
 - за всички горски територии се изисква при оформяне на крайнините на горите, както и покрай преминаващите през тях пътища, да се прилага свободно очертаване, като се следват гънките на терена и естествената конфигурация на масива и се избягват правите редове.
 - всички естествени обраствания - зелени структури извън населените места в обхвата на принадлежащите земи на реките, вкл. суходолията, подлежат на опазване, поддържане и възстановяване, доколкото не нарушават проводимостта на речното легло. На опазване, поддържане и възстановяване подлежат и естествените обраствания по крейбрежията на останалите естествени и изкуствени повърхностни водни тела. При подмяна на съществуващото или при ново озеленяване да се ползват растителни видове, идентични с естествените за мястото.
 - естественото и изкуствено залесяване в обхвата на земеделските земи, на първо място - полезащитните горски пояси, се оценява като качество на „ценен културен ландшафт” и не се допуска унищожаването му.
 - при проектирането и изпълнението на рекултивационни мероприятия да се съобразяват специфичните ландшафтни характеристики на средата, в която попада съответната територия за рекултивация.
 - трасетата на новоизгражданите пътища и други линейни обекти на техническата инфраструктура следва да нарушават във възможно най-малка степен ценните и характерни елементи на ландшафта –

земни форми, съществуващо естествено или изкуствено едроразмерно озеленяване.

- за осигуряване непрекъснатост на природните ареали и по-хармонично вписване на антропогенните елементи в естествения ландшафт, с подробните планове на новоурбанизираните територии следва да се прилага принципът на „прекъсната урбанизация”, като се запазват територии без застрояване – „зелени клинове” - в границите на селищните образувания и между тях. В „зелените клинове” се включват пасища и ливади, намиращи се на съответната територия.
- с последващите подробни планове се съхраняват характеристиките на селищните ландшафти, като с устройствените правила и нормативи се запазват характерните за мястото начин и характер на застрояване, разполагане на основното застрояване в границите на урегулираните поземлени имоти, както и специфични изисквания, отнасящи се за максимална застроена площ на обектите от основното застрояване в урегулирани поземлени имоти с големи размери, за вида на озеленяването, за опазване на исторически формирани структури и тяхната среда и др.
- не се допуска промяна на предназначението на поземлените имоти на водни обекти и строителство в тях, освен на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения.
- при урбанизиране на територии около водни обекти, в подробните устройствени планове се включват отреждания за регулация на речните корита и изграждане на необходимите защитни съоръжения. До изграждането на тези съоръжения в обхвата на крайбрежните заливаеми ивици и в сервитута на хидротехническите съоръжения не се допуска капитално застрояване и извършване на дейностите по чл. 134 от Закона за водите, освен изграждане на водностопански и хидротехнически системи и съоръжения. Не се допуска засаждане на дървета в най-ниската разливна крайречна тераса (в зависимост от хидроложки проучвания за високи води с обезпеченост веднъж на 50 години).
- във всички случаи на урбанизиране на територии край реки и дерета, в т.ч. суходолия, се осигурява възможност за достъп за почистване, укрепване и поддържане на речното корито, дерето или суходолието.
- при изработването на нови подробни устройствени планове на населените места или изменение на планове за части от населени места да се предвиждат мерки за рехабилитация, реконструкция и/или доизграждане на водопроводните системи, включително подмяна на амортизираните водопроводи, с оглед преодоляване загубите на питейни води. В плановете задължително се предвижда изграждане на разделна канализация за атмосферните и отпадъчните води и отвеждане на последните в пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) или локална пречиствателна станция за отпадъчни води (ЛПСОВ). До изграждане на канализацията, отпадъчните води се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно-хигиенните изисквания.
- едновременно с изграждането на нови производствени предприятия и животновъдни ферми се изграждат и необходимите ЛПСОВ.

- по съществуващи и нови комуникационни артерии (пътища и улици) през или в близост до населени места и селищни образувания с шумово натоварване над граничните стойности на нивата на шума по Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ за показателите за шум в околната среда, с подробните устройствени планове в зависимост от конкретните условия се предвижда шумозащитно озеленяване в необходимия обхват и ширина или изграждането на изкуствени шумозащитни екрани, при спазване разпоредбите на Закона за пътищата. При липса на теренни или други условия за изграждане на шумозащитните съоръжения по ал. 1, в правилата за прилагането на подробните устройствени планове се включва изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на урегулюваните поземлени имоти, прилежащи на пътя.
- източниците на производствен шум се локализируют по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на промишленото съсредоточие, респ. производствената зона.
- при изработване на цялостните подробни устройствени планове за новоурбанизираните територии, елементите на уличната мрежа да се планират с минимална ширина 12 м., като се предвиди двустранно едроразмерно озеленяване, с възможност за паркиране между дърветата.
- самостоятелните терени за производствено-складови дейности и инфраструктура, обслужваща селското стопанство, се устройват и застрояват съобразно съответните технологични и санитарно-хигиенни изисквания, в съответствие с разпоредбите на чл. 25 от Наредба № 7;
- площадките за разполагане на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци се устройват и застрояват в съответствие с изискванията Наредба № 7/2004 г. на МОСВ, МРРБ, МЗГ и МЗ за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Програмата за управление на отпадъците на община Алфатар.
- собствениците на земеделски стопанства и животновъдни ферми осъществяват управлението на отпадъците от селскостопанската си дейност при съблюдаване нормативната уредба на Министерството на земеделието и храните
- не се допуска въвеждане в експлоатация на обекти, за които се изискват пояси от мелиоративно (изолационно) озеленяване, преди последните да бъдат изпълнени в съответствие с нормативните изисквания и съответните проекти.
- в терените за археологически недвижими културни ценности се прилагат разпоредбите на чл. 35 от Наредба № 7. На основание съответни санкции на компетентните органи по Закона за културното наследство, в тях се допускат: 1. специализирани проучвателни и консервационно-реставрационни работи; 2. строителство, свързано с опазването, социализацията и охраната на недвижимите културни ценности, благоустройствени работи, озеленяване и изграждане на съоръжения на техническата и транспортна, в т.ч. довеждаща инфраструктура.

- не се допуска намаляване обхвата на терените на зеленените площи със специфично предназначение с последващи подробни устройствени планове.
- не се допуска намаляване обхвата на терените на зелените площи за широко обществено ползване с последващи подробни устройствени планове. Предвижда се доразвитие на линейното озеленяване със зелени ивици и дървета по протежение на основните улици, като при последващото планиране строителната линия към улицата се съобразява с растежните изисквания на съответните видове.
- при измененията на действащите или изработване на нови подробни устройствени планове на селата, съществуващите залесени територии в техните граници да се запазват като елементи на зелената система по регулация.
- при развитието на аграрния сектор да се спазват следните изисквания: Възстановяване на напоителните системи и напоителните полета; Създаване на масиви от трайни насаждения, възстановяване на зеленчукопроизводството; Изграждане на съвременни животновъдни ферми; Изграждане на друга инфраструктура: за обслужване на селскостопанските дейности, за преработка и за реализацията на продукцията; Интегриране на аграрния сектор с туризма (като част от познавателен туризъм по специални интереси и рекреация). Доизграждане на мрежата от защитни горски пояси и изолационно озеленяване; Рекултивация на нарушените терени и определяне на подходящите за земеделско ползване; Изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадните води към съществуващите и новопредвидените обекти на животновъдството и преработката на животинска продукция в устройствените зони, в които е допустимо разполагането им; Развитие на базата на хранително-вкусовата промишленост; Търсене на инвестиционна активност за изграждане на инфраструктура за енергодобив от възобновяеми източници.

По този начин в крайна сметка в значителна степен се смекчават възможните неблагоприятни въздействия върху околната среда.

8. Описание на мотивите за избор на разгледаните алтернативи и на методите на извършване на екологична оценка, включително трудностите при събиране на необходимата за това информация, като технически недостатъци и липса на ноу-хау

Към настоящия момент не е предоставена информация за разгледани алтернативи.

За извършване на екологичната оценка са използвани следните **методи и методики**:

1. Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, София, 2002.
2. Указания и методики на Европейската комисия за стратегическа екологична оценка.
3. Методика на МОСВ за определяне емисии на вредни вещества във въздуха, 2005 г.
4. Методи за бърза инвентаризация при замърсяване на околната среда на СЗО, Женева, 1993
5. Методика за изследване на замърсяването от автомобилния транспорт на обекта. (Поликонсулт ЕКО - БМ).
6. Ръководство за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци, МОСВ, 2004 г.
7. Мишев, К., М. Данева. Комплексните ландшафтни изследвания и оптимизация на природната среда (Проблеми на географията, 1, 1982).
8. Панчев, Мл., Екология и архитектура, Акад изд. „Проф. Марин Дринов”, 2006.
9. Комплексна експертна оценка на ландшафта. (В. Троева. “Техническа мисъл” 2, 1985).
10. Прогнозиране екологических процессов. Сб., Новосибирск, Сиб.отд. “Наука”, 1986.
11. Экологический анализ территории городов. М., Высшая школа, 1988.
12. Метод на пределната интензивност за определяне на оразмерителното количество на дъждовните води. Норми за проектиране на канализационни системи. С., КТСУ, 1990.
13. Методи за определяне на необходимата степен на пречистване на отпадъчните води. Върбанов. Пречистване на битови и промишлени отпадъчни води и опазване на водните течения от замърсяване. С., Техника, 1979.
14. Методика за категоризация на водните течения и басейни - Категоризация на водните ресурси и басейни. Ц. Цачев и к-в., С., “Техника”, 1983.
15. Методика за определяне на пределния брой къпещи се в морската брегова зона /Разработка рекомендаций по прогнозираню качества воды, применительно к проектированию берегозащиты Черноморского побережья Болгарии. ВНИИ ВОДГЕО, М., 1990/.
16. Определяне ресурсите на подземните води (методическо ръководство), МОСВ, София, 1999.

17. Геоложка опасност в България - карта в М 1:500 000, ГИ при БАН под редакцията на Ил. Бручев, 1994.
18. Правилник за приемане на земната основа и фундаментите, БСА бр.6, 1985.
19. Правила за приемане на земни работи и земни съоръжения, БСА бр.6, 1988.
20. Дядовски, Ив. и к-в, Екологична оценка и опазване на водните течения от замърсяване. С., Тилиа, 1995.
21. Дружинин, М. И., Математическое моделирование и прогнозирование загрязнения поверхностных вод суши. 1988.
22. Попов, Вл., К. Мишев. Геоморфология на Българското Черноморско крайбрежие и шелф. С., БАН, 1974г.
23. Руководство по методам гидробиологического анализа поверхностных вод и донных отложений. Л., Гидрометеиздат, 1983.
24. Оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни проекти по ISPA /София, 2001г./.
25. Метод за определяне на вълновите параметри /Норми за натоварване и въздействия върху хидротехнически съоръжения от вълни, лед и плавателни съдове. С., КТСУ, 1987 г/;
26. Ветрово-вълнови характеристики и колебания на морското ниво в района на Каварна, Журналист, Несебър и Приморско. Варна, ИО - БАН, 1987.
27. Практическо ръководство по ОВОС /проф. У. МакАлистор, С., 2001г./.
28. Оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни проекти по ISPA /София, 2001г./.
29. Класификатор на почвите в България.
30. Класификация на ландшафтите по БДС.
31. Михова, Л., Ландшафтни изследвания на българския шелф от н. Калиакра до н. Галата. Проблеми на географията, 4, 1989.
32. Указания за извършване и приемане на земни работи в свлачищни райони (утв. със зап. № 3152 /27.05.1976 на МСА).

По отношение на биосферата са използвани собствени теренни наблюдения (Площни, вкл. с преброявания на индивидите; Маршрутни, вкл. с преброявания на индивидите; Стационарни, вкл. с преброявания на индивидите) и Сведения от литературни източници и от специалисти в областта на фауната.

Трудности при събиране на необходимата информация

Колективът, разработил настоящия доклад срещна сравнително добро разбиране от повечето инстанции при събирането на необходимата за ЕО информация.

Трудностите при събирането на информация са свързани с разпокъсаността на наличната информация по различни организации и ведомства, което удължава времето за набавянето ѝ. Забелязва се известна липса на координираност между различните учреждения. В повечето случаи информацията е в суров вид, недостатъчна, нерепрезентативна за целите на научнообоснования анализ. По места липсва обща база представителни данни за повечето компоненти и фактори на околната среда. В много случаи събираната от подразделенията на централните ведомства информация се предава в тях за съхранение и анализ без да има обратна връзка, което усложнява и оскъпява

кореспондирането. Освен това преобладаващата част от информацията не е в електронен вид, което затруднява обработката ѝ. Важно е да се отбележи също така, че времето за предоставяне на информация е твърде удължено поради различни формални процедури. Това се отразява неблагоприятно на инвестиционния процес, който е твърде динамичен и по темпове изпреварва значително законовите процедури.

9. Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана

Всички нови инвестиционни предложения трябва да бъдат съгласувани с компетентните органи по околната среда – МОСВ или РИОСВ-Русе от гледна точка на процедурата по оценката на тяхното въздействие върху околната среда. Към тях се отнасят коментиранията в ОУП:

1. нови пътни отсечки между селата
2. промяна на трасето и реконструкция на републикански път I-7
3. тръбопроводи за транспортиране на газ
4. пречиствателна станция за отпадъчни води
5. съоръжения за третиране на битови отпадъци
6. индустриални зони с конкретно предназначение
7. производствени обекти в промишлените зони

Общият устройствен план на общината се прилага чрез предимно цялостни подробни устройствени планове на урбанизираните територии и на структурни елементи на извънселищната територия. Цялостни подробни устройствени планове се изработват и одобряват задължително за:

1. населените места в случаите, когато анализът по § 1 от Преходните и заключителни разпоредби е показал, че действащата им планова основа не може да бъде приведена в съответствие със съвременните нужди чрез частично изменение;

2. териториите, предвидени за разширение на съществуващи населени места;

3. съществуващите селищни образувания без подробни планове и новосъздаваните селищни образувания за рекреационни, производствено-складови, обслужващи дейности, както и със смесено предназначение, вкл. разположените върху бивши стопански дворове на АПК;

4. за териториите за озеленяване, спорт и развлечения – подробни устройствени планове по чл. 62 от Закона за устройство на територията;

5. за специалните горски територии с рекреационно значение, териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия нарушени територии за възстановяване - специализирани подробни устройствени планове по чл.111 от Закона за устройство на територията.

Всички изброени по-горе планове се изработват в съответствие със следните общи изисквания:

1. за територии с неурегулирани поземлени имоти, както и за територии с неприложена първа регулация по предходен устройствен план да се прилагат разпоредбите на чл.16 от Закона за устройство на територията;

2. за прилагане на принципа за осигуряване на пространствена непрекъснатост на природната среда и протичащите в нея процеси и прекъснатост на урбанизацията;

3. за разработване, в зависимост от конкретните условия, на екологически и икономически целесъобразни решения за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води, както и на атмосферните води;

4. за запазване, при заявено желание на собствениците, на имоти без промяна на предназначението – за земеделско ползване в границите на планираните територии. При наличие на повече от един такива имоти, същите се групират в ядра за земеделско ползване.

С оглед на системното наблюдение и оценяване степента на прилагане на общия устройствен план на общината, кметът на община Алфатар вписва в регистъра по чл. 5, ал. 5 от Закона за устройство на територията:

1. всички възложени, респ. допуснати/разрешени за изработване подробни ус-тройствени планове;

3. всички влезли в сила подробни устройствени планове, както и техните изменения.

Специализираната общинска администрация (техническата служба) отразява върху дежурна карта (копие от плана или дигитално изображение) и документираща по подходящ начин:

1. всички заявени от заинтересованите лица инвестиционни инициативи, изискващи или не промяна на предназначението на поземлени имоти в земеделски или горски територии;

2. всички решения за променено предназначение на земеделски земи или гори;

3. всички одобрени планове за управление на защитени територии по Закона за защитените територии и защитени зони по Закона за биологичното разнообразие, респективно определените в тях режими;

4. режимите за опазване на недвижими културни ценности (границы, охранителни зони, предписания за опазване), определени по реда на Закона за културното наследство.

Въз основа на анализа на горната информация, на основание чл. 127, ал. 9 от ЗУТ, кметът на общината представя за приемане от Общинския съвет ежегоден доклад за изпълнението на ОУПО и прави предложения за изменение на плана, ако такова се налага.

Община Алфатар създава и поддържа архив на записите на уличните видео камери за проследяване на промените в транспортната обстановка и за нуждите на транспортното планиране и проектиране.

10. Заключение (предложение за приемане или отхвърляне на плана и препоръки за определяне на условия, при които планът да бъде приложен – ограничителни параметри).

По принцип представената проектна документация и допълнителна информация е достатъчна само за предварителна оценка за определяне на въздействията върху околната среда и населението от предвижданията на проектоплана и за вземане на принципно решение за преминаване в следващите фази на устройствено проектиране при съобразяване с приведените в раздел 7 мерки за намаляване на неблагоприятните въздействия.

Предвижданията на плана са съобразени с потенциала на средата и не променят значително устройственото предназначение на територията. Съществуващото добро екологично състояние на община Алфатар не само ще се запази и след реализацията на плана, но дори ще се подобри, защото голяма част от предложенията на плана имат и екологична насоченост. В този аспект колективът, изготвил плана, заслужава адмирации за разумното и реалистично съчетаване на новите инициативи с опазването на околната среда и човешкото здраве.

Част от предвидените в плана дейности подлежат на допълнителни процедури по ОВОС, но анализът показва, че те са в сферата на преценяването на необходимостта от ОВОС и по наше мнение отчитайки характера и капацитета на тези предложения има основание да се обоснове преценка, че няма нужда от извършване на ОВОС.

До този момент не са получени мотивирани възражения срещу плана, касаещи аспектите на опазването на околната среда и здравето на населението.

На база на направените оценки в настоящия доклад за екологична оценка предлагаме на компетентните органи да приемат предложения проект за Общ устройствен план на Община Алфатар при изпълнение на мерките и ограничителните условия, посочени в настоящата разработка.

11.Нетехническо резюме на екологичната част на плана

Дадено е като самостоятелно приложение.

12.Доклад за оценка за съвместимост

Даден е като самостоятелно приложение.

13.Списък на източниците на информация на използваните методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда с посочване на източника, в който са публикувани

- Методика на МОСВ за определяне на емисиите на вредни вещества във въздуха по балансовите методи.
- Уарк, К. Уорнър, К., Загрязнение воздуха: источники и контролы, М., Мир, 1980.
- Калверт, С., Инглунд, Х., Защита атмосферы от промышленных загрязнений. М., Металургия, 1998.
- Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами, Л., Гидрометеиздат, 1986.
- Оценка на източници на замърсяване на въздуха, водата и почвата. Част I. Методи за бърза инвентаризация при замърсяване на околната среда. СЗО, Женева, 1993 г.
- Методика за определяне на замърсяването на атмосферния въздух с вредни вещества от автомобилния трафик, ГУП, 1993 г.
- Методика за изследване на замърсяването от автомобилния транспорт на обекта. (Поликонсулт ЕКО - БМ).
- Методика за оценка замърсяването на въздуха. ЦООС.
- Методика за категоризация на водните течения и басейни. Върбанов, С., Техника, 1979.
- Методи за определяне на необходимата степен на пречистване на отпадъчните води. (Ръководство за проектиране на канализация, Т. Гергинов, С., Техника, 1980.
- Норми за проектиране на канализационни системи - методи за определяне на отпадъчните водни количества. (С., КТСУ, 1990).
- Норми за проектиране на водопроводни и канализационни инсталации в сгради. С., 1993.
- Мишев, К., М. Данева. Комплексните ландшафтни изследвания и оптимизация на природната среда (Проблеми на географията, 1, 1982).
- Комплексна експертна оценка на ландшафта. (В. Троева. "Техническа мисъл" 2, 1985).
- Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ"АН-ДИ-Андриян Тасев"
- Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft Българско дружес-тво за защита на птиците - база данни - [www. bspb.org](http://www.bspb.org)

- Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I, Изд. Мир, Москва
- Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том II, Изд. Мир, Москва
- Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1: Растения. София. БАН
- Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН
- Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл.Охридски", София,
- Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София
- Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София, 865 с.
- Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.
- Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.
- Костадинова И. 2002. Опазването на места - един от ключовите подходи в опазването на био-разнообразието.
- Костадинова И. 2007, ОВМ в България, София БДЗП
- Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов“, София.
- Матев И., Д.Ганева, Д.Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва
- Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София,
- Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство "Проф. Марин Дринов" и Издателство "Пенсофт"
- Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София.
- Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg
- Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места; Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2002 ISBN 92-828-1818-7
- Бисерков колектив, Определител на земноводните и влечугите в България, изд. София, 2007
- Проект „Издграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България" . www.natura2000bg.org

- Спиридонов Ж. 1988 Принос към гнездовата орнитофауна на Лудогорието. Орнитологически информационен бюлетин 23-24. БАН София с.89-99
- Събев Л., Св. Станев. 1959. Климатичните райони на България и техният климат. В: Трудове на Института по хидрология и метеорология. Том V, Държавно издателство "Наука и изкуство", София
- Федерация "Зелени Балкани" - База данни. www.greenbalkans.org
- Федерация "Зелени Балкани"; WWF; МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София.
- Янков, П. (отг. ред.). 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица кн. 10, София, БДЗП.

14. Списък с експертите и ръководителя, изготвили ЕО

Даден е в Приложение.

15. Декларации за независимост на експертите

Дадени са в Приложение.

16. Справка за проведени консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и за начина на отразяването им (прилагат се съставените за резултатите от консултациите документи: протоколи, становища, анкети др.)

Във връзка с изготвянето на доклада за ЕО са извършени консултации относно обхвата и съдържанието му. След изготвянето му ще се проведат консултации по самия доклад. Изготвена е схема за провеждане на консултациите, която е съгласувана с компетентния орган.

СХЕМА

за провеждане на консултации по изготвяне на Екологична оценка на ОУП на община Алфатар

№	Дейност	Институция	Начин на действие
1	Консултации по обхвата на екологичната част		
1.1	<i>Консултации с компетентните органи</i>	1. РИОСВ-Русе 2. БДДР-Плевен 3. РЗИ-Силистра	Среща с протокол Преписка Преписка
1.2.	<i>Консултации със специализирани</i>	1. РИМ-Силистра 2. НИНКН-София	Преписка Преписка

	<i>органи и институции</i>	3. „Геозащита”-Плевен 4. „В и К” ООД Силистра 5. „Енергопро“ 6. ИАГ/РДГ-Русе/СДП „Габрово“/ДЛС-Каракуз 7. ОПУ-Силистра	Преписка Преписка Преписка Преписка Преписка
1.3.	<i>Консултации с неправителствени екологични организации по ЕО на ОУПО и ДОС</i>	1. БДЗП-София 2. „Зелени Балкани” 3. Сдружение „Добруджа 2012“	Преписка Преписка Преписка
1.4.	<i>Консултации със съседни общини</i>	1. Община Силистра 2. Община Дулово 3. Община Кайнарджа 4. Община Тервел	Преписка Преписка Преписка Преписка
1.5.	<i>Консултации с организации, имащи интереси в община Каварна</i>	1. Стопанска камара Силистра 2. Асоциация на производителите на зелена енергия	Преписка Преписка
2.	Консултации по изготвения доклад (ЕО)		
2.1.	<i>Консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица</i>		Публикуване на съобщение за организация и провеждане на консултации в местен вестник, на интернет страницата на община Алфатар и в самата община
2.2.	<i>Консултации с компетентните органи</i>	РИОСВ-Русе БДДР-Плевен РЗИ-Силистра	Предоставяне на ЕО Предоставяне на ЕО Предоставяне на ЕО
2.3.	<i>Консултации с административни органи</i>	Областен управител - Силистра	Предоставяне на ЕО

Консултации във връзка с обхвата и съдържанието на ЕО на ОУП на община Алфатар са проведени като са изпратени писма с обратни разписки до съответните институции и организации (**Приложение № 2**):

- РИОСВ-Русе;
- Община Кайнарджа;
- Агенция „Пътна инфраструктура“;
- Басейнова дирекция „Дунавски район“ - Плевен;
- „Енерго-Про Мрежи“ АД;
- „Теленор България“ ЕАД;
- Държавно горско стопанство Силистра;
- Северноцентрално държавно предприятие-ДП Габрово;

- Изпълнителна агенция по горите;
- Регионална дирекция по горите-Русе;
- Държавно ловно стопанство „Каракуз“ ТП-Дулово;
- РЗИ-Силистра;
- „ВиК“ ООД – Силистра;
- Агенция по геодезия, картография и кадастър;
- „Геозащита Плевен“ ЕООД;
- „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“- Силистра;
- Министерство на енергетиката;
- Министерство на здравеопазването;
- Национален институт за недвижимо културно наследство;
- Министерство на отбраната;
- Областно пътно управление-Силистра;
- ОУ „Васил Априлов“ – с. Голеш, общ. Кайнарджа;
- ОУ „Черноризец храбър“ – с. Кайнарджа;
- ЦДГ „Еделвайс“ – с. Кайнарджа.

Отговорите и изразените становища по заданието, както и обратните разписки са дадени в **(Приложение № 3 на заданието)**.

Обобщена справка относно проведените уведомления и консултации е дадена в **Приложение № 4 на заданието**. Приети са всички становища, касаещи въздействието върху околната среда и нормативните изисквания.

Докладът за ЕО (заедно с неразделната си част Оценката за съвместимост) е съобразен с дадените по време на консултациите указания и насоки за оценка на вредните въздействия компонентите и факторите на околната среда.